

VÄRI PINTA

VÄRI JA PINTA ● PINTAKÄSITTELYALAN AMMATTILEHTI 1/2019

Urakoitsijana
Lontoossa

Heikentääkö ympäristö- ystävällisyys maaleja,

Teknoksen
toimitusjohtaja
Paula Salastie?

Uusi palstamme:

OSA
Kysymyksiä
ja
Vastauksia

TIKKURILA

VALMISTASOITTEET AUTTAVAT PITÄMÄÄN TYÖMAAN PÖLYTTÖMÄNÄ

UUDET TASOITTEET: PRESTO LF+ JA PRESTONIT 10 + 10

Kohteisiin, joissa halutaan saada aikaan kiinteä ja pitävä pohja laadukkaalle maalaustyölle. Ei tasoitteen sekoittamisesta aiheutuvaa pölykuormaa eikä hallitsematonta hiomapölyä. Ohuempien tasoitekerrosten ansiosta sisäilmaan haihtuu vähemmän kosteutta.

PRESTO LF+ yleistasoite

- Harmaa, helposti työstettävä yleistasoite
- Seinä- ja kattopintojen osa- ja kokotasoitukseen
- Myös kipsilevysaumanauhan kiinnitykseen
- Erinomainen tarttuvuus myös aiemmin maalatuille pinnoille
- Täyttökyky 0-6 mm

PRESTONIT 10 + 10 täyttötasoite

- Valkoinen, käyttövalmis ruiskutasoite
- Karkeiden seinä- ja kattopintojen tasoitukseen
- Voidaan käyttää sekä pohja- että pintatasoitteena
- Täyttökyky 0-10 mm
- Helppo työstää

M1

CE

CE

Tutustu Tikkurilan monipuoliseen valmistasoitevalikoimaan www.tikkurila.fi/tasoitteet

Laatua ja laaduttomuutta

Sisäilman laatu - tai pikemminkin sen puute - puhuttaa edelleen. Harva se viikko on mediassa uutisoitu sisäilmaongelmia, joita erityisesti ns. homekoulut edustavat. Pulmat ovat usein todellisia ja myös mitattavissa. Mutta eivät aina. Home on lisäksi aihe, joka saa monet lähes hysteriaan. Syitä ongelmiin on monia, mutta kaikki ongelmat voidaan selvittää ja korjata, mikäli tahtoa riittää.

Erityisesti betonilattioiden kuivuminen ja lattiamattojen ongelmat askarruttavat samaten jäsenkuntamme teollisuutta ja asennusliikkeitä. Muovimatto ei sinänsä muodosta ongelmaa vaan se, että matto asennetaan liian kostean betonin päälle.

Jäsenliikkeemme maalausurakoitsijat törmäävät samaan ongelmaan erityisesti uudispuolella. Ammattitermi ”märkää märälle” ei todellakaan tarkoita sitä, että tasoiitteet ja maalit voidaan vetää märän alustan päälle.

Monet selvitykset ja tutkimukset ovat tulleet siihen loppupäätökseen, että betonin riittävä kuivuminen on kaiken A ja O. Tapahtui kuivuminen sitten luonnollisesti tai koneellisesti.

On suorastaan vastuutonta, että edelleen uudisrakentamisen puolella kilpaillaan siitä, kuka urakoi kohteen nopeimmin, eikä rakenteiden kuivumista oteta tarpeeksi huomioon. Erityisesti julkisten rakennuttajien luulisi ottavan tämän seikan paremmin lukuun. Onkohan kukaan verrannut vikatiheyttä ja takuukorjausten tarvetta kohteissa, jossa urakoitsija sitoutuu vastaamaan rakennuksesta kaksikymmentä vuotta suhteessa sellaiseen normaaliin kokonaishintaurakkaan, jossa takuu aika on kaksi vuotta ja vastuut kymmenen vuotta?

Maaliteollisuuden ympäristökeskeisyys aiheuttaa haasteita maalien kehitykselle kuten Teknos Oy:n Paula Salastie haastattelussaan kuvaavasti kertoo.

Maalien on oltava lainlaatijan mukaan turvallisia mutta onko terveen järjen käyttö tässä asiassa päässyt unohduttamaan? Pitääkö maalien olla lähes syötäviä tai juotavia, jos sen varmistamiseksi tuotteiden käyttöominaisuudet heikentyvät tai häviävät? Jos pelätään, että lapset nuolevat seinä ja masu tulee kipeäksi, on vastuu ensi kädessä lasten vanhemmilla, ei maaliteollisuudella tai maalausurakoitsilla.

Minulle yksi maalikaupan myyjä sanoi hiljattain, että tämä vuosikymmeniä markkinoilla ollut maalinpoistoaine on ihan samassa purkissa kuin ennenkin, mutta ei sillä enää maalia saa poistettua. Älä osta!

VÄRI JA PINTA 102. vuosikerta. ISSN 1459-4994. www.varijapinta.fi

KUSTANTAJA Kustannus Oy Hakkuri, Rautatiealaisentie 1 C, 00520 Helsinki

PÄÄTOIMITTAJA Timo Järvinen ote@ote.fi

ILMOITUSMYynti Helsingin Mediamyynti Oy Tuula Mård
040 757 4062 toimisto@helsinginmediamyynti.fi

JULKAISIJA Pintaurakoitsijat ry www.pintaurakoitsijat.fi ja Lattian- ja seinäpäällysteliitto ry www.lattia.net

TUOTTAJA Reima Tylli reima.tylli@varijapinta.fi

PAINO Forssaprint

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET Päivi Isomäki paivi.isomaki@forssaprint.fi

PAINOS 8000

VÄRI & PINTA

LAADUKKAAT LAKAT PUU- JA PARKETTI LATTIOILLE

Vesiohenteiset, vähäpäästöiset parkettituotteet kaikille puisille lattiapinnoille. Kestävät ja helppokäyttöiset lakat koteihin, julkisiin tiloihin ja liikuntasaleihin. Valikoimastamme löydät tuotteet eri levitysmenetelmille ja eri kiiltoasteissa.

PARKETILAKKAVALIKOIMAAMME KUULUVAT:
pohjalakat, yksi- ja kaksikomponenttiset pintalakat, puulattiapinnoitteet ja kitit.

14

Maalausliike Vainiomäen toimitusjohtaja Sami Pekki on ottanut harppauksia sosiaaliseen mediaan. Yhtiöllä on käytössään yhteisöpalvelu Facebook ja kuvienjako palvelu Instagram

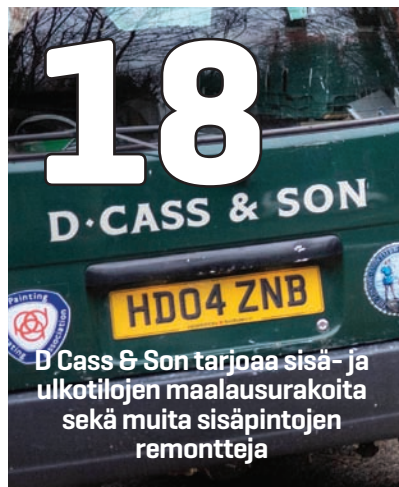
Muovimattojen vaikutusta sisäilmaan pohittivat mattovalmistaja, tutkija ja alan konsultti

10

Savi on pintamateriaalina hengittävä, kemiallisesti turvallinen ja kosteusteknisesti puun kanssa hyvin yhteensopiva

24

18

D Cass & Son tarjoaa sisä- ja ulkotilojen maalausurakoita sekä muita sisäpintojen remontteja

30

Q&A

Olen ehdollisesti irtisanomassa työntekijää. Mitä 180 päivää tarkoittaa ja kuinka se lasketaan?

1/2019

VÄRI&PINTA

Pintakäsittelyalan ammattilehti

- 6 Teknoksen missio on saada maailma kestävämpään pidempään**
- 10 Muovimattojen pulmat liittyvät työmaiden kestävämmiin aikatauluihin**
- 14 Maalausliike Vainiomäen toimitusjohtaja Sami Pekki luotsaa perinteistä yritystä kolmannessa sukupolvessa**
- 18 Pintaurakointia Lontoossa**
- 26 Savimaalit hakevat paikkaansa**
- 30 Kysymyksiä ja vastauksia työsuhteista**
- 32 Lakimies**
- 34 Tuotepäällikkö Teppo Paakkonen, RTV**
- 36 Kalkkivärit ennen ja nyt**
- 42 Palveluhakemisto**
- 44 Jäsenluettelot**
- 50 Maalarilehti 1979**

Teknoksen Salastie:

Vaikka myymme jatkossakin maalia, myymme sitä palveluna

Teknoksen missio on saada maailma kestävämpään pidempään. Hurja pyrkimys, mutta avattuna se tuntuu paljon kohtuullisemmalta: Ratkaisuksi he tarjoavat teknisesti edistyneitä pinoiteratkaisuja suojaamaan pintoja ja pidentämään esineiden käyttöikä

Neljä vuotta sitten perheyrityksen ruoriin astui Paula Salastie. Hän on rakentanut Teknokselle uutta strategiaa, mikä on äskettäin päivitetty seuraavalle seitsemälle vuodelle. - Tosin niin kirkas ei kristallipalloni ole, että aivan tarkkaan osaisin sanoa, mitä seitsemän vuoden päässä on. Kuitenkin meillä on yrityksen näkemys siitä, mihin suuntaan haluamme mennä.

Jotta maailma kestäisi pidempään, tarvitaan siis kestävä kehityksen yhtiö, joka tuottaa pinoiteratkaisuja lähellä asiakasta. Teknoksen strategiassa turvallisuutta ja ympäristöä pohditaan arjen kannalta. Yksi selvä kysymys on jätteen ja päästöjen määrä, sekä niiden vähentäminen. Tähän suuntaan Teknos järjestää itseään.

Toisaalta on paljon annettuja asioita, joita yksi yritys ei voi muuttaa. Salastie arvioi, että ainakin alalla jatkuu konsolidoituminen eli pienempien yhdistyminen yhdeksi isommaksi kokonaisuudeksi. Ja fuusioitahan tuo yrityselämässä yleensä merkitsee.

Mikä on Teknos?

Teknos konsernilla oli viime vuonna noin 409 miljoonan euron liikevaihto ja noin 1800 työntekijää. Teknoksella on liiketoimintaa 24 maassa Euroopassa, Aasiassa ja USA:ssa. Teknos on Suomen suurimpia perheyrityksiä.

Teknoksen tarina sai alkunsa vuonna 1948. Maalinvalmistusta varten vuokrattiin Tuomarilasta vanha tila, jolla sijaitsi kanala. Yhden miehen voimin aloitettiin tuotanto. Tuomarilan mukaan nimensä saanut Tuomo-kaseiiniväri oli Teknoksen ensimmäinen tuote. 1949 kehitettiin ulkomaillakin runsaasti mainetta niittänyt Ferrex-korroosionesto-maali.

Suomessahan keskittyminen on aika pitkällä.

- Alallamme ei pelaajia ole kovin paljon. Mukaan on tullut kyllä uusia ja pieniä osajia, mikä merkitsee ihan hyvää ja tervettä kilpailua.

Asiakkaalle Teknoksen muutos näkyy selkeimmin organisaation uudessa mallissa.

- Koko ala rakentui aiemmin yleensä ainakin puupuoleen, metallipuoleen ja kuluttajapuoleen. Uusi organisaatiomme muodostuu sen sijaan asiakasryhmien pohjalta, kuten energiateollisuus, koneteollisuus, ikkunat ja huonekalut. Lista on pitkä. Vaikka myymme jatkossakin maalia, myydään sitä palveluna.

Ominaisuuksien tasapaino

Maaliteollisuuden ympäristökeskeisyys on tietenkin hyvä asia, mutta ammattilaisille näkyy myös kääntopuoli. Maalin ominaisuudet maalina ovat monesti heikentyneet turvallisuuden kasvaessa. Kärjistetysti on sanottu, että maalia voi jo miltei syödä, mutta ei se pintoja peitä tai niissä pysy.

Vertaus ei tule Salastielle yllätyksenä.

- Valitettavasti osa tuotteista toimii näin, ja kyllä tässä on linjanvetoa. Toisaalta, voidaan ottaa esimerkiksi ikivanha ja alkuaan vahvasti lyijypohjainen tuotteemme Ferrex. Nyt se on vesiohenteinen, ja toimii jopa alkupeistä paremmin. Ymmärrän kuluttajapuolen ratkaisuja turvallisuussyistä, mutta tietenkin maalien käyttötarkoitukset tulee muistaa.

Pulmallisimpiin tuotteisiin kuuluvat maalinpoistoaineet. Niiden tehot ovat jopa ratkaisevasti heikentyneet ympäristöä suojelemaan.

- Meidän täytyy kuitenkin mennä lainsäädännön mukaan. Syytä olisi silti käydä asiasta keskustelua, jotta lainsäätäjät ymmärtää tasapainon turvallisuuden ja käyttötarkoituksen välillä. Mielestäni ammattilaisten suojausvälineet nykyisellään ovat asialliset ja ohjeistukset toimivat. He ovat yleensä hyvin perillä siitä miten

”Alalla jatkuu konsolidoituminen eli
pienempien yhdistyminen yhdeksi
isommaksi kokonaisuudeksi”

- Koko ala rakentui aiemmin yleensä ainakin puupuoleen, metallipuoleen ja kuluttajapuoleen. Uusi organisaatiomme muodostuu sen sijaan asiakasryhmien pohjalta, kuten energiateollisuus, koneteollisuus, ikkunat ja huonekalut.

näiden tuotteiden kanssa pitää toimia. Turvallisuutta ei pidä silloin liioitella.

Vettä kuljetellessa

Maalilla ja maidolla on paljon yhteistä. Vettähän siinä pääosin kuljetetaan ympäri maita ja mantuja, mikä nyt ei tunnu kovin järkevältä. Kysymystähän on pohdittu vuosikymmenet, mutta paljolti on vanhassa pysytty. Vai onko sittenkään? Paula Salastie kertoo, että Rajamäen tehtaan jauhemaalien tuotantomäärä 6,5 kertautui 1990-luvulta.

Lisäksi on kaksi eri asiaa puhutaanko jauhemaalista vai maalista jauhemaisessa muodossa. Tavallinen maali voidaan toimittaa jauhemaisessa muodossa, mutta paikalla on käytettävä paljon työtä, jotta massan saa pigmentoitua oikein.

Ominaisuudet ovat herkkiä muuttumaan yllättävänkin paljon.

- Tämä veden rahtaus on yksi syy siihen, että meillä on 16 tuotantolaitosta. Näin vettä joudutaan kuljettamaan mahdollisimman vähän, ja samalla voimme kontrolloida maalin ominaisuuksia ja valmistusta.

Alan kilpailun kannalta helposti kuljetettava, kevyt, paikalla kauniisti pigmentoituva ja kaikkia lämpöjä sekä valoa kestävä jauhe olisi täydellinen pelin murtaja. Siinä menisi pakka monelta uusiksi, eikä Teknos olisi tästä sivussa. Jos vaikkapa Kiinassa ryhdyttäisiin tuottamaan tuollaista jauhoa, rakentuisivat maailman markkinat uudestaan. Tuollaista ei kuitenkaan ole ainakaan vielä näkyvissä missään kristallipallossa.

Salastie muistuttaa siitä, että maali on sittenkin aika herkkähäipiäinen tuote.

- Jauheen täytyy toistaiseksi olla lämpötilakontrolloitua. Maailman merillä eivät nykyiset maalit viihdy seilata yllä 25 asteen lämmössä. Silloin perillä kontissa on vain kuutioita väriä.

Funktionaaliset kehittyvät

Maalien kehittymiseen asetetaan paljon odotuksia. Kokemukset monista funktio-

naalisista maaleista ovat hyviä. Salastie nostaa esiin muutamia esimerkkejä terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Esimerkiksi antimikrobiset pinnoitteet ovat olleet hyvin voimakkaasti esillä.

Toinen kysytty ominaisuus on tuotteiden antislip-pinta, mikä lisää turvallisuutta esimerkiksi rapuissa. Kattopinnotteita Teknosella on kehitetty siten, että ne voidaan levittää suoraan vanhan kattohuovan tai peltikatton päälle.

Pohdintoja on myös esitetty siitä, että saisiko maalille lämpöä eristäviä ominaisuuksia. Tämä on tullut puheisiin varsinkin puukerrostalorakentamisen yhteydessä, mutta asiassa törmätään nykyisiin rakentamismääräyksiin.

- Tietenkin perimmäiseen funktionaalisuuteen kuuluu sekin, että urakoitsijan on mahdollisimman helppo saada tuote pintaan, pelkistää Salastie.

Kosteus ulos ja sisään

Kosteudenhallinta kuuluu rakennusalan mielipuuhiin. Teet niin tai näin, aina sitä tuntuu johonkin jäävän. Suurimmat syytään löytyvät urakoiden aikatauluista, mitkä pakottavat nippa nappa kuivan hyväksymiseen. Vaikka kokemus kuinka kertoisi toisin.

- Kyllä me tämän tiedämme, ja totta kai tämä heijastuu odotuksiin meitä kohtaan. Maalien pitäisi toisaalta pitää kosteus ulkopuolella ja toisaalta hengittää. Alan teollisuudessa on ehkä toistaiseksi enemmän pohdittu, että miten pidetään kosteus ulkopuolella. Sen sijaan sitä, miten maalin avulla kosteutta saisi pois rakenteista on jäänyt vieraammaksi. Lopultahan tämä on maalissa eräänlainen tasapainokysymys.

- On meillä ratkaisujakin, kuten indikaattivärit, mitkä vaihtavat väriään kuivumisen erilaisissa vaiheissa. Kovin kysyttyjä tuotteita ne eivät kuitenkaan ole olleet. ■

Laadukas rakentaminen loppuu kiireeseen

Kiire ja rakentaminen eivät sovi yhteen. Sisäilmaa paljon tutkineen, FCG:n toimialajohtaja **Juhani Pirisen** mukaan suurin yksittäinen uusien rakennusten ongelmien aiheuttaja on kiire.

- Kiire on syynä moneen ongelmaan. Betonit jäävät kiireessä helposti liian märäksi ja kosteiksi, jolloin liimaan ja muovipäälysteeseen voi aiheutua vaurioita. Ilmanvaihto jää usein kiireessä säätämättä oikein, ja painesuhteet ovat silloin väärin. Ilmanvaihto täytyy säätää kuntoon siten, ettei sisäilma ole missään tapauksessa ylipaineinen, mutta ei myöskään voimakkaasti alipaineinen.

Pirisen mielestä ongelma piilee siinä, että meidät on opetettu rakentamaan kiireellä. Kvartaalien mukaan maailmaa katsova mentaliteetti ei yksinkertaisesti sovellu rakentamiseen.

- Tuhlaamme valtavasti aikaa hankesuunnitteluvaiheessa, kun mietimme, rakennetaanko taloa vai ei. Kun rakennus sitten päätetään rakentaa, sen pitäisi kestää ainakin sata vuotta. Parin viikon kiirehtiminen tuntuu rakennuksen koko elinkaaressa järjetömältä, varsinkin kun seuraukset voivat olla kohtalokkaita.

Pirinen huomauttaa, että jo kuukauden ylimääräinen kuivatusaika tekee rakennukselle ihmeitä ja estää mahdollisuuden materiaalien pilaantumiseen.

- Lisäksi esimerkiksi toukokuun lopussa valmistuvaa koulukennusta kannattaa tuulettaa kesän ajan aina koulujen alkuun saakka. Näin uusista materiaaleista syntyvät emissiot vähenevät, ja koulun alkaessa rakennuksen sisäilma on hyvällä mallilla.

KIILTO UUTISHUONE

OTA UUSI ILME HALTUUN!
Saumaustarvike uudisti verkkokauppansa.
Asioi ja tee löytöjä entistä vaivattomammin.

SUOSITTELEMME!

SIKAFLEX CONSTRUCTION + SAUMAUSMASSA 600ML

Kestävä yleissaumausmassa kaikkeen rakentamiseen!
Soveltuu useille eri rakennusmateriaaleille.

5,24€ ALV 0%
(6,50 € SIS. ALV 24%)

TOIMITUKSET ALKAEN 6,90 €. NOUTO 0 €.
WWW.SAUMAUSTARVIKE.FI

Tasoiteseinien hionta ei ole koskaan ollut näin helppoa.

Kätevä, pitkäikäinen ja kevyt:
Varsihiomakone PLANEX easy.

FESTOOL

Yksinkertaisesti nerokasta.

Huoltovapaa

- ▶ Hiiliharjaton EC-TEC-moottori ilman taipuvaa vetoakselia
- ▶ Erittäin pitkäikäinen
- ▶ Takaa sujuvan työskentelyn

Kevyt

- ▶ Kevyt paino mahdollistaa seinien ja sisäkattojen vaivattoman hionnan
- ▶ Kätevä kantokassi matkakäyttöön

Helppokäyttöinen

- ▶ Käyttöönotto yhdellä käynnistyskytkimellä
- ▶ Esiasetukset valmiina
- ▶ Heti käyttövalmis kantokassista poistamisen jälkeen

Mukautuva

- ▶ Helposti kääntyvä hiontapään nivel estää hiontavirheet
- ▶ Miellyttävä kaikissa asennoissa
- ▶ Reunaan asti hionta irrotettavan harjareunuksen ansiosta

Siisti

- ▶ Sopii optimaalisesti PLANEX-easy -malliin: CLEANTEC CT 36 AC PLANEX
- ▶ Varustettu pääsuodattaminen automaattipuhdistuksella

Lisätietoja jälleenmyyjältäsi sekä osoitteesta www.festool.fi.

Turvallista työskentelyä Festool-huollon kattavien palvelujen ansiosta.
Lisätietoja www.festool.fi/huolto

Järkevämpiä aikatauluja, onnistuneempia asennuksia

Julkisuudessa on keskusteltu muovimattojen vaikutuksesta sisäilmaan. Mattovalmistajan, tutkijan ja alan konsultin mukaan ongelmien syynä eivät ole niinkään matot, vaan työmaiden kestäättömät aikataulut ja mattojen asentaminen liian kosteille alustoille.

Myyntijohtaja **Janne Lauronen** Tarkett Oy:stä huokaisee, että aiheesta muovimatot ja sisäilma on syntynyt julkisuudessa aikamoinen soppa. Hän toivoo keskustelua järkevämmille raiteille.

- Kuluttajilla ja monilla ammattilaisillakin on aiheesta aika ihmeellisiä käsityksiä. Osa on toki aiheellista huolta, mutta välillä mennään kyllä magian tai ainakin voodooon puolelle.

Lauronen näkee, että muovimattoihin liittyvien sisäilmaongelmien taustalla on pääsääntöisesti se, että mattoja asenne-

taan liian kosteille alustoille.

- Mikäli alusta jää liian märäksi, niin kapillaari-ilmiön myötä kosteus nousee ylös ja alkaa 'saippuoida' liimaa ja hajottaa liiman ja maton rajapintaa.

- Rakennusajat työmailla ovat nykyään niin tiukkoja, että rakenteet eivät saa kuivua riittävästi. Lisäksi betonivalut ovat entistä paksumpia. Tämä lisää osaltaan vaadittavaa kuivumisaikaa.

Lisää aikaa

Laurosen mielestä valtaosasta ongelmista päästäisiin laittamalla aikatauluasiat kuntoon.

- On hieman merkittävää, että vaikkapa

monissa julkisissa kohteissa itse rakentamispäätöstä leivotaan 5-6 vuotta. Mutta sitten, kun päästään rakentamaan, niin ei olekaan enää aikaa odotella muutamaa kuukautta, että betoni kuivuisi kunnolla.

Lauronen näkee, että kehitettävää olisi myös esimerkiksi rakennusvalvonnassa, erityisesti julkisella puolella.

- Joltakin löytyy omaa osaamista, kaikilta ei. Parantamista olisi varmasti ainakin työmaiden kosteuden hallinnassa sekä kosteusmittauksissa ja tulosten kirjaamisessa.

Vaurioitumisen tie

Tampereen yliopistossa on käynnissä suuri tutkimus nimeltä "Muovipäällysteisten lattioiden vaurioituminen kosteuden vaikutuksesta".

Tutkija **Virpi Leivo** kertoo, että kaksivaiheisen tutkimuksen ensimmäinen, puolitoista vuotta kestänyt vaihe on päättymässä. Siinä tarkoituksena oli ymmärtää vaurioitumisen mekanismeja. Tutkimuksesta on saatavilla jo alustavia tuloksia.

- Alustavien tulosten mukaan muovipäällysteisen liimatun lattiarakenteen vaurioitumisessa keskeisin tekijä on alkalinen kosteus. Kosteudenhallinnalla on erittäin suuri merkitys, jotta ongelmilta vältytään. Lisäksi testauksissa on havaittu, että matala-alkalinen tasoite estää tai

ainakin hidastaa maton vaurioitumista, Leivo kertoo.

Tampereen yliopiston (entinen Tampereen teknillinen yliopisto) tutkimuksen rahoittajia ovat Rakennusteollisuus, Rakennustuotteiden laatusäätiö, Betonteollisuus, Betoniyhdistys, Lattian- ja seinäpäälystysliitto, Helsingin kaupunki, Turun kaupunki, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden Eksote, kaikki isommat rakennusliikkeet sekä matto-, liima- ja tasoitevalmistajat.

Uudelle ajattelulle

Leivo avaa, että betonin alkaalisuus on korkea; sen pH on lähellä kolmeatoista. Liimojen ja mattojen polymeerit alkavat usein hajota, jos ne joutuvat kosketuksiin alkaalisten materiaalien ja alkaalisen kosteuden kanssa.

- Tasoite, joka on matala-alkaalinen (pH noin 11...11,5) toimii suojakerroksena alkaalisen betonin ja maton ja liiman välissä.

Suomen markkinoilta ei käytännössä taida löytyä juurikaan muita kuin matala-alkaalisia tasoitteita. Leivon mielestä alalla tarvittaisiin kuitenkin uutta ajattelutapaa:

- Pitäisi ymmärtää, että tasoite ei vain tasoita lattiaa vaan toimii myös suojaelementtinä. Nykyisinhän, jos vaikkapa suunnitelmien mukaan lattiassa on viiden millin tasoite, se voi tarkoittaa sitä, että epätasaisella pinnalla matalassa kohdassa on viisi millia ja korkeassa kohdassa ei ole lainkaan tasoitetta.

Riittävä paksuus?

Tampereen yliopiston tutkimuksen kaksovaiheessa selvitetään nyt erityisesti

sitä, mikä olisi riittävä tasoitepaksuus. Tutkittavana ovat tasoitepaksuudet välillä 5-15 millia.

- Kun tasoite on kontaktissa alkaalisemman betonin kanssa sen alapinnan pH alkaa nousta, käytännössä tähän vaikuttaa myös betonin kosteus. Eli pitäisi löytyä optimitaso betonin kosteuden ja tasoitepaksuuden välillä.

Maallikon ensimmäinen ajatus on että 15 millin tasoite suojaa luonnollisesti parhaiten.

- Tämä on tietenkin kustannus- ja aikataulukysymys. Noin paksun tasoiteen kuivuminen vie pitkä aikaa. Ja koko prosessi vie paljon aikaa, kun ensiksi

betonin pitää kuivua ja sitten tasoitteen pitää kuivua.

Myös anteeksi

Virpi Leivo jakaa pitkälti käsityksen siitä, että monet muovimattojen yhteydessä esiin nostetut ongelmat liittyvät siihen, että alustojen kuivumisajat ovat aivan liian lyhyitä.

Rakennusmääräyksissä muotoillaan asia niin, että rakenteen pitää olla riittävän kuiva. Tavallinen päälystevalmistajan antama kosteusarvo voi olla vaikka RH 85 % tietyllä syvyydellä betonissa.

- Reaalimaailmassa ei voida tietenkään mennä siihen, että betonin pitäisi

Ongelmallisia cocktaileja?

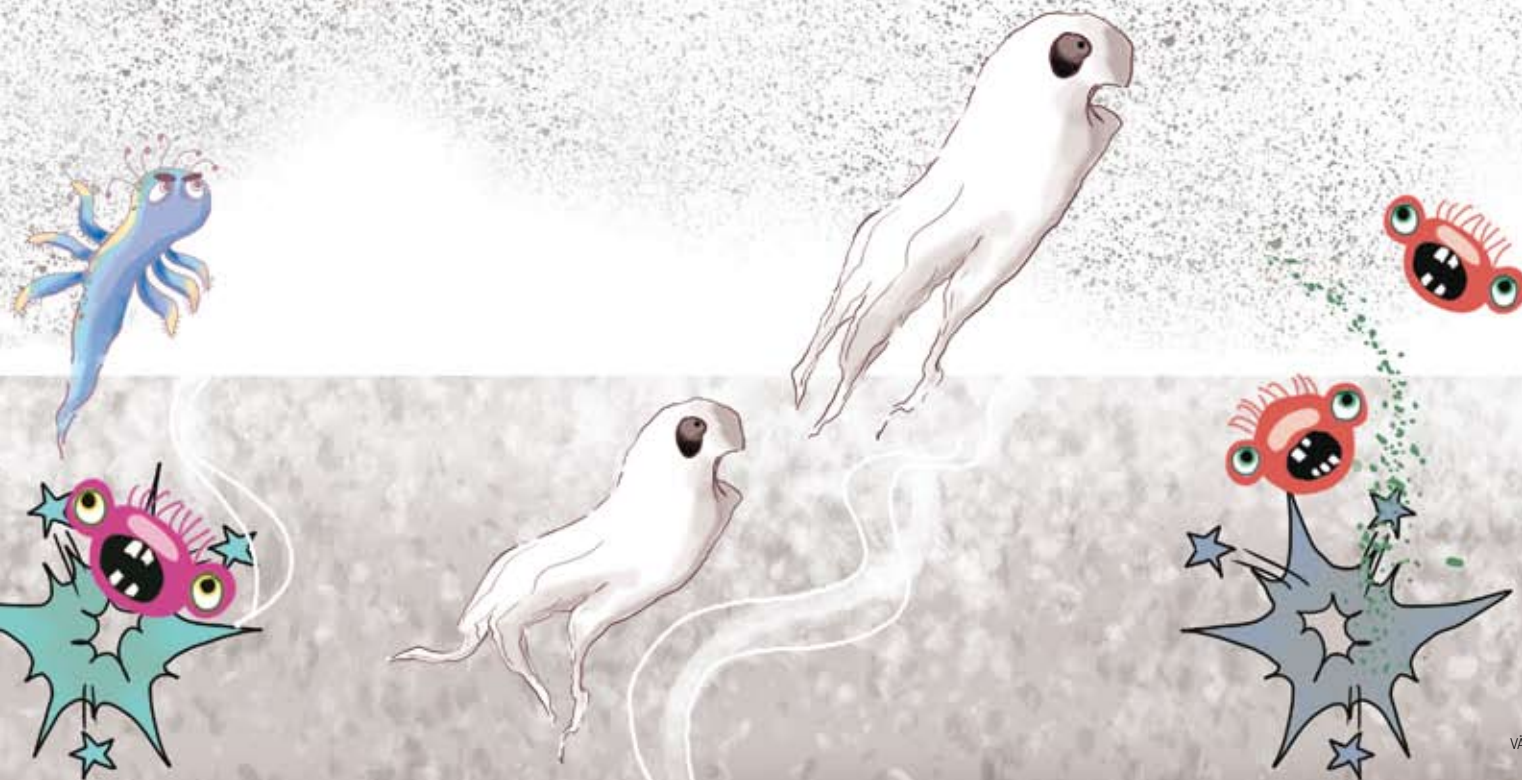
Julkisuudessa on viitattu toisinaan myös tapauksiin, joissa muovimaton asentaminen on tehty kaikkia ohjeita noudattaen, huolehdittu muun muassa riittävästä kuivumisajasta, mutta kohteessa on syntynyt tästä huolimatta ongelmia.

Tällöin on nostettu esiin kysymys siitä, että vaikka betoni, jokin tietty tasoite, tietty liima ja tietty muovimatto eivät yksinään tuota haitallisia päästöjä, niin niiden yhdistelmä saattaa synnyttää jotain, mitä vielä emme tunne.

- Totta kai tuollainen voi olla joskus periaatteessa mahdollista. Tuotteita ja niiden kombinaatioita tutkitaan ristiin rastiin, mutta maailmahan on täynnä erilaisia kemikaaleja ja yhdistelmiä, Tarkett Oy:n myyntijohtaja **Janne Lauronen** miettii.

- Suomessa ei ole lähdeTTY sille linjalle, että jonkin tietyn tuotteen rinnalle vaadittaisiin ehdottomasti jokin toinen tuote - mitään merkkiä ei ole haluttu rajata pois markkinoilta tai syrjiä. Meillä ja kilpailijoillakin on kuitenkin rakennepaketteja, joita on tutkittu nimenomaan kokonaisuutena. Mutta työmaalla muuttuvana tekijänä mukaan tulee sitten vielä betoni omine muuttujineen, hän lisää.

Lauronen korostaa, että kaikkien alan toimijoiden intresseissä on, että tuotteet, tuotekombinaatiot ja niiden pitkäaikaiset vaikutukset tutkitaan vastaisuudessaakin mahdollisimman tarkkaan.

olla täysin kuiva, sillä sehän kestää vuosia.

- Tutkimustulosten valossa näyttää siltä, että riittävän paksu matala-alkaalinen tasoite antaa hieman anteeksi korkeampaa kosteutta.

Laskelmiin ajat

Juhani Pirinen on konsulttiyritys FCG:n rakennusterveys- ja sisäilmastoasioista vastaava toimialajohtaja. Ennen nykyistä tehtävänsä hän toimi Ympäristöministeriön kosteus- ja hometalkoiden ohjelmapäällikkönä.

Myös Pirinen näkee, että valtaosa muovimattoihin liittyvistä ongelmista syntyy siitä, että tilaaja on määritellyt liian lyhyen rakennusajan, jolloin betonin kuivumiselle ei jää riittävästi aikaa.

- Ongelmia syntyy usein myös silloin,

kun rakennusprojekti ei ole edennyt toivotussa tahdissa ja aikatauluja ruvetaan kiristämään.

- Urakan kestoa arvioitaessa pitäisi laskea betonin kuivamisajat ja kirjattava vaadittava kuivatusaika tarjouspyyntöön, hän korostaa.

Taitoa ja koneita

Pirinen arvioi, että betonin luonnollisen kuivattamisen tietotaidossakin riittää vielä petrattavaa, vaikka parempaan suuntaan on toki viime vuosina menty.

- Betoni on pidettävä märkänä noin kolmen viikon ajan, kunnes se on riittävän lujaa, minkä jälkeen varsinainen kuivattaminen voi alkaa. Lisäksi betonin pinnassa oleva sementtiliimakalvo on hierrättävä rikki, mikä edistää kuivumista. Niin ikään on aina huolehdittava

oikeista kuivaamisolosuhteista, esimerkiksi huonetilan riittävästä lämmöstä ja ilmanvaihdosta, hän kertaa perusasiat.

Betonin kuivumista voidaan edistää myös koneellisesti, muun muassa puhaltimilla ja ilmankuivaajilla tai hyödyntämällä mahdollista betoniin sijoitettua omaa lattialämmitystä. Pirisen mukaan tällaisia koneellisen kuivauksen mahdollisuuksia ei Suomessa kuitenkaan vielä osata tai ymmärretä hyödyntää riittävästi.

- Vaikka koneellinen kuivaaminen maksaisi vaikkapa 30 000 euroa, niin se on pikkuraha. kun ajatellaan kokonaisuutta – ja ennen kaikkea sitä, että se voi varmistaa että kuivaaminen tulee tehtyä kunnolla. Samalla säästyy myös aikaa.

Ei nyrkkisäännöillä

Pirinen arvioi, että ongelmia syntyy usein myös silloin, kun erilaisia nyrkkisääntöjä noudatetaan sokeasti, huomiomatta kohteen erityispiirteitä.

- Betonirakenteet voivat olla hyvin erilaisia. Se, että suhteellisen kosteuden pitäisi olla 85 prosenttia 70 millin syvyydellä 20 asteen lämpötilassa ei pädekään, jos kyseessä on vaikkapa massiivinen betonilaatta. Raja-arvon pitäisi olla tällöin kovempi. Tällaisissa kohteissa pitäisi käyttää rakennusfysiikan ammattilaisten apua ja noudattaa heidän antamia ohjeita.

Pirinen toivoo myös mattoasentajilta valppautta.

- Mattoasentajien pitäisi kieltäytyä maton asentamisesta, mikäli heillä ei ole tietoa alustan kuivuusasteesta.

- Rakentamisen aikainen kosteuden hallinta, kuivattaminen ja rakenteiden lämmittäminen; lisäksi on perusteltua käyttää matala-alkalisia tasoitteita. Näillä keinoilla päästään jo pitkälle, Pirinen summaa. ■

Vesihöyryä läpäiseviä muovimattoja?

FSG:n toimialajohtaja **Juhani Pirinen**: ”Tietysti, jos muovimattovalmistajat saisivat kehitettyä vesihöyryä läpäiseviä tuotteita, niin koko ongelma ratkeaisi nykyisillä toimintatavoilla.

Myyntijohtaja **Janne Lauronen** Tarkett Oy: ”Tämän asian kanssa tulee olla suhteellisen varovainen. Toki vesihöyrynläpäisyäkin otetaan huomioon tuotekehityksessä, ja varmasti jatkossa enemmän, mutta silläkin on rajoitteensa. Yleensä parempi vesihöyryn läpäisykyky merkitsee muovipäällysteissä ohuempia kalvopaksumuksia tai huokoisempaa rakennetta, joka taas vaikuttaa suoraan materiaalin muihin tekniisiin ominaisuuksiin, kuten siivottavuuteen ja kulutuskestävyyteen, mahdollisesti myös asennettavuuteen. Suurin osa nykyisistä ongelmista ratkeaisi ehkä nopeimmin sillä, että lattianpäällystysohjeistusta esimerkiksi alustan kosteuksista ja oikeanlaisten ja riittävän paksujen tasoitekerrosten käytöstä noudatettaisiin. Tätä tukee myös tuorein puolueeton tutkimus aiheesta TTY:llä. Lisäksi matoista, liimoista ja tasoitteista on saatavana kaikki kemikaalitiedot ja tekniset tiedot, eri betonilaatujen kemiallista koostumusta ei aina niinkään.”

TULE MUKAAN OLE OSANA KEHITYSTÄ

UUDET GRACON MAALAUSLAITTEET SEKÄ BLUE LINK SOVELLUS,
JONKA VOIT LADATA ÄLYLAITTEESEESI AVAAVAT
UUSIA MAHDOLLISUUKSIA

TUOTTAVUUDEN MAKSIMOINTI

Voit määrittää huoltoaikataulun,
jolloin saat muistutuksen
huollosta mikä auttaa
vähentämään seisokkeja

TIETÄÄ TYÖMAASI

Tietää maalauslaitteesi
sijainnin ja näet
maalinkulutuksen

NOPEAMPI HUOLTO

Nopea pääsy Gracon
tuotetietoihin ja lähimpään
jälleenmyyjään ja tuki kaikkialta
saatavilla 9 kielellä

**Puolet Sami Pekin
työajasta kuluu
työmailla.**

Ennakkoluuloton somettaja

Maalausliike Vainiomäen toimitusjohtaja **Sami Pekki**, 35, luotsaa perinteistä yritystä kolmannessa sukupolvessa. Vanhimman Tampereella toimivan maalausliikkeen perusti Pekin vaari Aimo Vainiomäki jo vuonna 1938.

Kun Maalaus A. Vainiomäki kertoo ilmoituksessaan Aamulehdessä helmikuussa 1943 lopettavansa huonekalujen ja muun irtaimiston maalaustyöt, mutta jatkavansa edelleen huoneistojen paperoimis- ja maalaustöitä sekä muuta rakennusmaalausta, samalla aukeamalla uutisoidaan, että kuluvana purjehduskautena Suomenlahdella on upotettu 85 vihollisalusta saksalaisten ja suomalaisten toimesta. Nykyisyydessä on otettu harppauksia varsin toisenlaiseen maailmaan, sosiaaliseen mediaan. Yhtiöllä on käytössään yhteisöpalvelu Facebook ja kuvienjakopalvelu Instagram.

- Maksan työstä alan ammattilaiselle, tutulle bloggaalle. Minä pyrin tässä sivussa oppimaan näiden palveluiden käyttöä, jotta voisin lopulta hoitaa näitä kanavia itsenäisesti, sanoo Pekki.

Sisältöä tuotetaan

Hänen mukaansa sisällöntuottaminen lohkaisee aikansa, varsinkin kun sitä tekee muun työn ohella. Tavoitteena on tehdä päivityksiä ainakin kerran viikossa. Pekki ottaa esimerkiksi ennen ja jälkeen -kuvia tai kuvia hienoista efekteistä. Sen jälkeen hän lähettää kuvat pienen tekstinpätkän kera sosiaalisen median ylläpitäjälleen. Hän käsittelee kuvat ja tekstit, ja julkaisee ne yhtiön sosiaalisen median kanaviassa.

Oleellista on laittaa Instagramissa kuvien oheneen oikeat hashtagit eli aiheutuneet. Näillä hakusanoilla esimerkiksi sisustuksesta kiinnostuneet palvelun käyttäjät löytävät yhtiön julkaisemia kuvia.

- Aikaisemmin suomalaiset remontoivat huoneistoja paljon itse. Nyt tuntuu, että monet arvostavansa enemmän vapaa-aikaansa, ja teettävät asiat useammin ammattilaisilla.

Pekin mukaan puskaradio on aina ollut paras työntuoja huoneistoremonteissa.

- Nyt kun ihmiset pääsevät sen jälkeen katsomaan työmme jälkeä vielä näissä sosiaalisen median kanavissa, niin he saavat vielä lisää tukea päätökselle lähestyä meitä.

Pekki laitto sosiaalisen median kanavat pystyyn viime vuoden lopussa ja toistaiseksi se on tuonut ainakin viisi työtä, mikä on hänen mukaansa kuluihin nähden hyvin. Lisäksi toiminta on vasta kehitysvaiheessa.

Toimitusjohtaja Sami Pekki pakkaa ruiskekannuja samalla kun maalari **Anni Toivanen** maalaa karmeja. He kunnostavat huoneistoa vanhassa kiinteistössä Tampereen Pellavatehtaan kadulla ennen uuden vuokralaisen tuloa.

Anna Mari Kaartinen laittaa akryylimassaa ovenpielen listoihin. Hän on ollut yhtiössä töissä yli 20 vuotta.

Julkisia töitä

Pääosa, 60-70 prosenttia, Maalausliike Vainiomäen työkannasta koostuu julkisen puolen yhtiöiden ja säätiöiden rakennuskannan saneerauksesta. Kaksi kumppanuussuhteista on jatkunut vuosikymmenien ajan.

Yhtiö tekee töitä esimerkiksi Tampereen vuokralosäätöille, Tampereen vuokrasunnoille, Kotilinnasäätöille ja Tampereen tilapalveluille. Loput töistä tulevat esimerkiksi taloyhtiöiltä tai muualta yksityiseltä puolelta.

Pekin mukaan yhtiön ehdoton valtti on se, että se pystyy tarjoamaan tilaajalle koko paketin. Yhtiö tekee asiakkailleen sisätilojen saneerukset, märkätilaremontit, vesieristykset, epoksipinnoitteet, huoneistojen remontit ja keittiöremontit. Työntekijöistä löytyy niin laatoittajia, tapettispecialisteja, maalareita kuin timpureita.

Viime vuosi oli yhtiölle taloudellisesti hyvä, ja liikevaihto kasvoi reippaasti vuodesta 2017.

- Kyllä se johtui puhtaasti siitä, että tein enemmän tarjouksia. Työt revittiin sitten vähän omasta ja työntekijöidenkin selkänahasta. Nyt olisi painetta lisätä työnvoimaa 1-2 työntekijällä.

Kun Pekki nousi yhtiön toimitusjohtajaksi vuonna 2017 takana oli kaksi tappiollista vuotta. Pekki uurasti yhtiön tuloksen voitolliseksi.

- Kun jäin firman nokkaan isän

Toimitusjohtaja Sami Pekki, 35 Maalausliike Vainiomäki Oy

- Liikevaihto: 690.000 euroa
- Luottamustehtävät: Tampereen maalarimestariyhdistyksen hallituksessa
- Harrastus: Punttisalilla käynti
- Perhe: vaimo ja kaksi lasta
- Koulutus: Ylioppilas

sami@maalusliikevainiomaki.fi

Maalari Tuomas Vesterinen maalaa vanhoja vaatekaappeja Tampereen Hervannassa, jossa vanhaa inva-asuntoa muutetaan tavalliseksi asunnoksi. Yhtiö uusii asunnossa myös lattiat ja keittiökaapistot.

Maalaus- ja lattiatöiden lisäksi yhtiö hoitaa muun muassa märkätilaremontit, vesieristyksen, epoksinnoitteen, huoneistojen remontit ja keittiöremontit.

jälkeen, minun oli helppo lähteä tekemään töitä vahvan pohjan päälle, mutta kovalla työmäärällä tulos käännettiin. Toimitusjohtajan tehtävistä lähtenyt isäni antoi minulle hyvää tukea. Hän antoi minun tehdä omat päätökseni, mutta jos halusin kysyä jotain, hän kertoi mielipiteensä.

Suoraan rautateiltä

Taloudellisesti samansuuntaisessa tilanteessa myös Pekin isä **Markku Pekki** valitsi lähteä yhtiön toimitusjohtajaksi. Hän hyppäsi yhtiön johtajaksi suoraan Valtionrautateiden leivistä vailla alan kokemusta, kun yhtiölle oli pakko saada uusi johtaja. Hän sain pahasti velkaisen yhtiön kannattavaksi ja johti sitä kaikkiaan 27 vuotta. Äkillinen johtajanvaihdos nähtiin myös yhtiön alkutaipaleella, kun Maalaus A. Vainiomäen perustanut vaari **Aimo Vainiomäki** joutui jäämään sivuun yhtiön toiminnasta sairauden vuoksi. Ohjat otti silloin käsiin Pekin mummo **Kerttu Vainiomäki**, joka johti maalausliikettä samanaikaisesti kampaamonsa kanssa kymmenen vuotta.

Nykyään yhtiössä on Pekin lisäksi seitsemän työntekijää. Pekki itse tekee toimitus- ja työnjohtajan tehtävän lisäksi käytännön töitä työmaalla, johon kuuluu suunnitteen puolet työajasta.

Pekille olikin vakava harkinnan paikka, kun hänen piti miettiä toimitusjohtajaksi ryhtymistä. Hän oli perheessä ainoa vaihtoehto jatkajaksi. Keskustelua käytiin myös perheen kanssa.

- Näin nuorena, mitä yrittäjyys on. Näin omassa isässä myös, mitä stressi teettää. Jotenkin firman jatkaminen tuntui kuitenkin niin tärkeältä, että valitsin tämän tien.

Pekin mukaan stressi on kuitenkin yksi osa yrittäjyyttä. Tilaukset ja työtilanteet vaihtelevat alalla nopeasti.

- Tasaista ei ole koskaan, välillä ei pysty ottamaan uusia töitä, koska on painetta saada käsissä olevat tehty. Sitten on yhtiöä hiljaisista. Nyt on kuitenkin saatu

hyvin työtä ja yritystoimintaa pyritään vielä laajentamaan.

- Vaikka vastaan yhtiöstä monesta, niin onneksi minulla on mukana kokenut ammattilainen ja lapsuuden kaveri **Mikko Kankainen**. Työntekijöiden on helppo lähestyä häntä kysymyksillä, jos he tarvitsevat neuvoa.

Pisin työsuhte yhtiössä on kestänyt jo 20 vuotta. Pekin mukaan hänen aikanaan yhtiöön on palkattu neljä uutta työntekijää muun muassa eläköitymisen takia.

Läppäri aina auki

Pekki ihmettelee alan koulutusta, koska nykyisin koulusta ei tule alalle työvoimaa, jolla olisi valmiudet pintakäsittelyalalle. Oppiminen tapahtuukin hänen mukaansa suurelta osin työelämässä, jolloin tärkeintä on luottamus ja palkattujen motivaatio.

- Olen onnistunut löytämään neljä hyvää nuorta, jotka ovat valmiita oppimaan. Olen huomannut, että kehujen jakaminen on tärkeintä, jotta nuoremmat työntekijät saavat onnistumisen kokemuksia.

Pekki antaa työntekijöilleen vastuuta. Kullakin on käytössään yhtiön auto ja he ovat vastaavat omasta työmaastaan vesi- ja laatoitustöitä lukuunottamatta.

- Olen kasvanut johtajana viimeisen kahden vuoden aikana paljon. Duunarina tunteeni kuohahtivat helposti. Olen joutunut tekemään paljon töitä sen eteen, että olen oppinut ottamaan asiat paljon rauhallisemmin.

Yrittäjän saappaisiin siirtyminen on tuonut tullessaan myös suuren muutoksen arkeen.

- Läppäri tahtoo olla auki iltaan asti. Oli tämä muutos siltikin vähän yllätys, kun siirryin duunarista tähän hommaan. Silloin työasiat jäivät työmaalle, kun päivä loppui, yrittäjänä sama ei onnistu. Työmäärää pitäisi oppia rajoittamaan, jotta perhe-elämälle jää tilaa. ■

KUVAT HANNA KURIKKO

Muuttoremontti päivitti kodin nykyaikaan

Tampereella Messukylässä Vuohenhiekankadulla sijaitsevan rivitaloyhtiön asunnon uusi omistaja tilasi Maalausliike Vainiomäeltä kattavan remontin asuntoonsa ennen muuttoa.

1980-luvulla rakennetun huoneiston ilme päivitettiin tälle vuosikymmelle. Huoneisto oli ennen remonttia alkupeuraisessa kunnossa.

- Remontissa asunnossa tehtiin nykytrendin mukainen. Siinä on nyt enemmän yhtenäistä tilaa, valoisuutta ja avaruutta, kertoo yhtiön toimitusjohtaja **Sami Pekki**.

Alakerrasta rappusten vierestä purettiin väliseinät ja katon jäljet roiskepaikattiin. Myös eteisen lattialaatoitus toteutettiin Maalausliike Vainiomäen toimesta. Yhtiö poisti asunnosta myös seinäpaneelit ja tapetit, maalasi katot ja seinät, sekä laittoi seiniin muutamia tehostetapetteja. Myös kaikki asunnon väliovet karmeineen vaihdettiin.

Työmaassa käytettiin kahta työntekijää. Samankaltaiset työmaat muodostavat noin viidenneksen yhtiön työkanasta.

- Teimme koko huoneiston lukuunottamatta kosteita tiloja ja keittiön kaapistoja. Parketin hionnan ja lakkauksen teimme alihankintana, kertoo Sami Pekki.

Pekin mukaan heidän yhtiöllään on jatkuvasti yhdestä kahteen vastaavaa työmaata käynnissä.

- Tämä työ saatiin tyypillisellä tavalla puskaradion kautta. Näiden työmaiden osuutta pyrin kasvattamaan sosiaalisen median avulla.

Pintaurakointia Lontoossa

Laatu on tärkeämpi kuin kasvu

Brexit ei pelota koko ikänsä lontoolaisia asuntoja uudistanutta yrittäjää. Kalenteri on nytkin täynnä ainakin puoli vuotta eteenpäin. Kunhan vain ruuhka- ja parkkeerausongelmiin löytyisi ratkaisu.

Desmond Cass työskennellyt koko ikänsä maalarina. Yrittäjyyttäkin hänellä on takana jo lähes neljä vuosikymmentä.

Hänen mukaansa pintaurakoitsijana voi pärjätä Lontoossa ihan mukavasti, jos hoitaa hommansa kunnolla ja tulee ihmisten kanssa toimeen.

D. CASS & SON

Established

Over 60 Years

Traditional
Painters & Decorators

Tel. 07956 570029

www.decoratorsinlondon.com

// Sshhh, meidän täytyy olla hiljaa. Talon omistajalla on asiakaskäynnillä ihka oikea psykopaatti, Desmond Cass kuiskaa, kun astumme sisään ruskeatiliiseen kaksikerroksiseen taloon. En tiedä, onko hän toisissaan, mutta päätän, että on parempi jatkaa keskustelua kuiskaamalla.

Tammikuun ujossa auringossa kylpevä talo Finchleyn kaupunginosassa Pohjois-Lontoossa odottaa viimeistä silaustaan remontista, joka on D Cass & Son -yrityksen käsialaa. Remontissa iäkkään talon sisäpinnat on uusittu kokonaan.

- Tämä oli tosi huonossa kunnossa, kun aloitimme. Mutta katsopas nyt, Cass sanoo tyytyväisen kuuloisena ja johdattaa minut porraskäytävään, jota auringonsäteet pääsevät valaisemaan kauniin koristeikkunan läpi.

Yläkerran makuuhuoneessa maaleja sekoittelee Cassin apupoika, ja alhaalla toinen työntekijä maalaa eteisen listoja. On hiljaista kuin villasukkatehtaassa, mikä tuntuu Lontoon keskustan vilinä jälkeä lähes epätodelliselta.

- Meidät tunnetaan luotettavana tekijänä. Ja se on tärkeää, sillä eiväthän ihmiset halua päästää ketä tahansa kotiinsa. Meille ohjautuu asiakkaita, jotka arvostavat laatua, hienotunteisuutta jopa vanhanaikaisia arvoja, ja ovat valmiita maksamaan hyvästä työstä, koko ikänsä pintaaurakoitsijana toiminut yrittäjä kertoo.

Suosituksen perusteella

16-vuotiaana, juuri koulunsa lopettaneena, Desmond Cass sai tarjouksen mennä viikoksi auttamaan tuttua maalaurakoitsijaa remonttityömaalle. Hän päätti tarttua tarjoukseen, sillä kukapa nuori mies ei taskurahaa kaipaisi. Viikko oli yhtä hampaiden kiristelyä.

- Jouduin koko viikon raapimaan vanhoja tapetteja ja maaleja irti seinistä. Ajattelin, että tämä ei kyllä todellakaan ole minun hommaa, hän naurahtaa.

Mutta kun tuli uusi tarjous jatkaa urakkaa seuraavallakin viikolla, rahanhimo voitti, ja hän huomasi taas olevansa remonttityömaalla. Tällä kertaa kokemus oli aivan toisenlainen.

- Vuorossa oli huone, jossa pohjatyöt oli jo tehty, ja jota pääsimme tapetointaan ja viimeistelemään. Lumouduin siitä, kuinka nopeasti saimme muutettua huoneen tunnelman ihan toisenlaiseksi! Se oli minusta mahtavaa, lähes taianomaista.

Sen jälkeen oli selvää, että miehestä tulisi maalari. Peruskoulutuksen työhön hän sai suorittamalla oppisopimustutkinnon setänsä Geraldin perustamassa firmassa G Cass & Son, jonka hän myöhemmin otti ohjiinsa, ja muutti samalla firman nimen etukirjaimen G:stä D:ksi.

Desmond Cassin aarre on puinen salkku täynnä erikoisia pensseleitä, siveltimiä ja sulkia, joita hän pääsee joskus käyttämään restauroidessaan etenkin vanhoja arvokiinteistöjä.

Ruuhkaisen suurkaupungin eri osiin siirtymiseen menee joskus jopa tuntikausia, ja ruuhka- ja parkkimaksuista kertyy helposti sata punttaa päivässä.

Cassin kädenjälkeä omassa talossaan: kohokuvioidun Lincrusta-tapetin päällä on lehtikultaa ja kolme erilaista väripesua.

Yritys on toiminut kunnioitettavat 63 vuotta, joista jo valtaosan Desmond Cassin ohjissa.

Vuosien mittaan Cass suoritti myös sisustussuunnittelijan tutkinnon, josta hän sanoo olleen hyötyä etenkin asiakastyössä. Vaikka 60-vuotias yrittäjä viettää edelleen noin puolet työajastaan remonttikohteissa käytännön hommissa, iso osa työstä koostuu asiakaskäynneistä, joiden aikana suunnitellaan, visioidaan ja mietitään materiaalivalintoja.

Varsinaista myyntityötä ei kuitenkaan juuri tarvitse tehdä.

- Noin 85 % prosenttia toimeksiantoistamme tulee suositusten perusteella. Loput nettisivujemme kautta. Kalenterimme on aina buukattu 6-8 kuukautta eteenpäin. Jotkut tilaavat remontin jo pari, kolme vuotta etukäteen, Cass toteaa.

Itse kouluttamalla osaajia

D Cass & Son tarjoaa sisä- ja ulkotilojen maalausurakoita sekä muita sisäpintojen remontteja. Toimeksiantojen hintaerukka vaihtelee sadasta punnasta kym-

meniin tuhansiin puntiin. Työn hinta määrittellään aina etukäteen neliömetrien mukaan.

- Jokainen työ on erilainen ja hinta riippuu aina siitä, mitä asiakas haluaa. Esimerkiksi tapetit voivat maksaa tuhat punttaa tai aivan yhtä hyvin kymppitonin. Myös maalien hinnat vaihtelevat suuresti. Viiden litran purkin hinta olla 50 tai 150 punttaa, hän miettii ja kertoo, että vastikään he toteuttivat remontin, jossa pelkästään yhden huoneen tapetit maksoivat 12 000 punttaa. Ne olivat käsinmaalattua silkkiä.

Siksi Cassin mukaan yrityksen keskimääräistä vuosittaista liikevaihtoa on vaikea arvioida. Toimeksiantoja kertyy yleensä satakunta vuoden mittaan. Itse hän kertoo pyrkivänsä ainakin 25 000 punnan vuositieneistihin. Lisäksi on maksettava neljän työntekijän palkat. Hän työllistää sihteerin lisäksi kolme maalaria, jotka hän on itse oppisopimus-kouluttanut.

- Taitavia maalausalan ammattilaisia on todella, todella vaikea löytää. Siis sellaisia, jotka osaavat kaikki tarvittavat

taidot tapetoinnista marmorointiin. Siksi haluan itse kouluttaa työntekijäni ja pyrkin pitämään heistä hyvää huolta, muun muassa maksamalla reilua palkkaa, hän sanoo, mutta ei suostu paljastamaan palkkatasoa pelätessään, että kilpailijat nappaavat hänen hiomansa timanttiset tekijät. Mutta hyvin työntekijät ovat Cassin remmissä toistaiseksi pysyneetkin: kaksi heistä on ollut palkkalistoilla jo yli neljännesvuosisadan.

Ennen kuin Desmond Cass otti firman haltuunsa, töissä oli peräti 26 työntekijää. Hän kertoo tehneensä tuolloin tietoisin päätöksen ajaa työntekijämäärää alas. Hänelle tuntuu olevan tärkeintä pystyä seisomaan sanojensa takana ja saada aikaan vain parasta mahdollista kädenjälkeä. Se ei hänen mukaansa ole mahdollista, jos työntekijämäärä on liian suuri. Laatu meni siis kasvuhaluun edelle.

- Jokainen työ on käyntikortti. Jo sillä, miten niistä nensäsi, on vaikutusta, hän naurahtaa.

Riesana murrot

Koska Desmond Cass suhtautuu niin

Cassin maalivaraston on murtauduttu viittisen kertaa. Nyt ovesa on iso riippulukko ja rakennusta valvotaan kameroilla. Myös automurrot ovat valitettavan yleisiä Lontoossa ja Cass kertoo, ettei tiedä ketään, jonka autoon ei olisi joskus murtauduttu.

kovin intohimoisesti laatuasioihin, hän on seurannut viime vuosina huolestuneena vierastyövoiman määrän kasvua lontoolaisilla rakennustyömailla. Iso-Britannian kansallisen tilastokeskuksen (Office for National Statistics) mukaan elokuussa 2018 Britannian ulkopuolella syntyneiden työntekijöiden osuus Lontoon rakennustyövoimasta oli noin 40 %. Cass tosin arvioi luvun reilusti suuremmaksi ja kertoo, että vierastyövoima tulee yleensä itäisestä Euroopasta.

Cassilla on itselläänkin ollut puolalainen maalari töissä, ja kokemukset olivat kaikin puolin mainioita, mutta laajassa mittakaavassa maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden suuri määrä on hänen mukaansa alentanut palkkatasoa ja heikentänyt myös työn laatua.

- Muutenkin alan isona ongelmana on sääntelyn puute. Kuka tahansa voi väittää olevansa ammattitaitoinen maa-

lari ja pistää firman pystyyn.

Itse hän kuitenkin kokee olevansa lähes immuuni halpatyön tarjonnan kasvulle.

- Meillä on vakiintunut asiakaskunta, johon tällainen ei vaikuta, hän vakuuttaa.

Maalausalan yrittämisessä on kuitenkin muita haasteita, joiden takia Cass ei enää houkuttele poikiaan jatkamaan bisnestään, vaikka onkin kouluttanut keskimmäisestä pojastaan maalarin.

- Tämä on kovaa työtä. Ensinnäkin tämä on fyysisesti kuluttavaa ja työasennot ovat hankalia. Itselläni on polvessa metallia ja fyysinen kunto alkaa pettää, vaikka olen aina elänyt terveellisesti ja liikkunut. Yritän jaksella muutaman vuoden vielä, mutta korkeintaan 70-vuotiaaksi, vapaa-ajallaan pitkiä pyörälenkejä tekevä Cass tuumii.

Isoimmaksi ongelmaksi hän kuitenkin

Britannian kansallisen tilastokeskuksen mukaan rakennustyömailla työskentelevistä 41 % prosenttia oli itsensä työllistäjiä vuosien 2014 ja 2016 välillä.

kin nimeää liikenteen ja parkkiongelmia Lontoossa. Ruuhkaisen suurkaupungin eri osiin siirtymiseen menee joskus jopa tuntikausia, ja ruuhka- ja parkkimaksuisia kertyy helposti sata puntaa päivässä. Metropolissa toimimisen ongelmiin kuuluvat myös automurrot.

- En tunne ketään, kenen autoon ei olisi murtauduttu.

Myös Cassin maalivarastoon on murtauduttu ainakin viisi kertaa.

Into pitää liikkeellä

Kaikista arjen kiemuroista huolimatta Cass vaikuttaa olevan tyytyväinen työhönsä, joskin vitsailee, että elää nykyisin lomiaan varten. Hän kertoo pitävänsä mahdollisimman pitkän loman kesäisin ja lisäksi joululoman ja muita pieniä lomia.

Silloin kun mies paiskii töitä, työpäivät ovat pitkiä.

- Työntekijäni aloittavat seitsemän aikaan aamulla ja jatkavat vartin yli neljään iltapäivällä. Välissä ovat tietysti puolen tunnin lounastauko ja kahvitunnit. Minä sen sijaan jatkan usein pitkälle iltaan saakka. Paperitöitä, asiakaskäyntejä ja sen sellaista.

Hän on sitä mieltä, että kovaakin tahtia jaksaa, kun pääsee näkemään kätensä jäljen ja tyytyväisyyden asiakkaan kasvoilla.

- Minusta on yksinkertaisesti hienoa pystyä tuomaan iloa ihmisten elämään, hän sanoo ja kertoo syttyvänsä etenkin silloin, kun pääsee restauroimaan vanhoja arvokiinteistöjä.

Yksi alan suurista ongelmista on halpatyövoima ja huono työn laatu. Desmond Cass pyrki takaamaan laadun ennen kaikkea kouluttamalla työntekijänsä itse. Jokainen Cassin maalareista on suorittanut yrityksessä ammattitutkinnon oppisopimuksella.

- Rakastan vanhoja rakennuksia ja esimerkiksi viktoriaanisen aikakauden arkkitehtuuria.

Parasta hänen mielestään on päästä hyödyntämään erikoisosaamistaan ja tekemään tarkkaa käsityötä vaativia koristealauksia. Erikoistoitua varten hänellä on puisessa salkussa kokoelma nimikirjaimilla varustettuja erikoissiveltimiä ja sulkia, joista osa on selvästi hankittu jo vuosikausia sitten, mutta huolella säilytetty. Harmi vain, että erikoisia, vaativia

koristeluja pääsee tekemään kuulemma todella harvoin. Nykyisin kun halutaan näyttäviä, moderneja kuvatapetteja ja seinämuraaleja.

- Mutta trendit tuntuvat muuttuvan noin kymmenen vuoden välein, hän sanoo toiveikkaasti ja kertoo suhtautuvansa valoisasti myös tulevaisuuteen, vaikka vastikään uutisista on saatu lukea brexit-hätäilyn lisäksi, että Britannian talous kasvoi viime vuonna hitaammin kuin kertaakaan kuuteen vuoteen.

- En minä näe, että maalausalan tilanne tästä ainakaan huonontuisi. Päinvastoin. Eikä brexitkään pelota: se todennäköisesti vain rauhoittaa markkinoita. Sitä paitsi hyvälle tekijöille löytyy aina hommia. Olennaista on pitää huolta siitä, että osaavaa työvoimaa löytyy. Oppisopimuskoulutusta pitäisi lisätä entisestään. ■

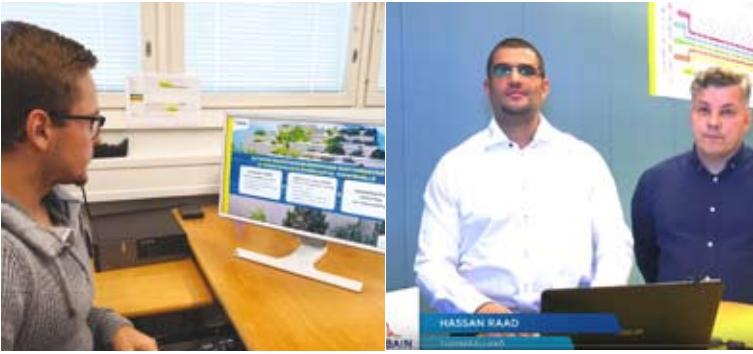
D Cass & Son

Yritys perustettiin jo vuonna 1955. Tuolloin yrityksen nimi oli G Cass & Son perustajansa Gerald Cassin mukaan. Sukupolven vaihdos tapahtui, kun Geraldin veljenpoika, Desmond, kouluttautui tämän opissa maalariksi ja alkoi kiinnostua yrittäjyydestä. Alun perin suunnitelmassa oli, että Geraldin oma poika jatkaisi isänsä jalan jäljillä, mihin viittaa myös yrityksen nimi (& Son). Pojalla oli kuitenkin muita suunnitelmia.

Yrityksen asiakaskunta koostuu pääasiassa yksityishenkilöistä, mutta remontteja tehdään satunnaisesti myös yrityksille. Tyypillisin toimeksianto on sisätilojen pintaremontti kokonaisuudessaan, mutta joskus tehdään myös pienempiä töitä. Laskutukset vaihtelevat sadasta punnasta yleensä kymmeneen tuhanteen puntaan tai joskus sen ylikin. Vuodessa toimeksiantoja on noin sata. Asiakkaat tulevat pääasiassa suositusten perusteella.

Yritys on erikoistunut perinteiseen maalaustyöhön ja vanhojen talojen restaurointiin, ja hallussa ovat myös erikoistekniikat, kuten marmorointi. Desmond on itse oppisopimuskouluttanut kaikki kolme maalariaan. Yritys työllistää myös sihteerin.

<http://www.decoratorsinlondon.com>

Webinaarin vetivät tuotepäällikkö Hassan Raad ja suunnittelijapalvelun Vesa Räsänen.

Weberin webinaari

Weber Opisto tarjoaa rakennusalan ammattilaisille maksutonta täydennyskoulutusta. Kuluvan vuoden aikana järjestetään vedeneristyksestä kahdeksan kurssia eri puolilla maata. Useita kursseja on tarjolla myös laitoituksesta, sisäilmakysymyksistä sekä Weberin tuulettuvista julkisivujärjestelmistä. Yksi vedeneristyskursseista järjestetään virokseksi.

Weber tuottaa myös sähköisiä sisältöjä omassa ns. e-kouluksessaan. Näihin kuului helmi-

kuussa järjestetty webinaari, jonka aiheena oli lattiaratkaisujen vaikutus ihmisten terveyteen ja asumismukavuuteen. Webinaarissa tähän ajankohtaiseen aiheeseen paneuduttiin suunnittelijan, rakentajan, rakennuttajan sekä kiinteistönomistajan näkökulmasta.

Osallistuminen webinaarilähteykseen oli matala, koska siihen saattoi osallistua tietokoneella tai mobiililaitteella.

Tarkistuslista mittaajille

Rakennusten kosteusvaurioselvityksiä tekee suuri joukko muun muassa rakennusalan asiantuntijoita ja viranomaisia. He altistuvat työssään epäpuhtauksille ja joutuvat työskentelemään hankalissa asennoissa ahtaissa tiloissa. Työterveyslaitos on julkaissut uuden, maksuttoman työkalun – tarkistuslistan, jonka avulla kosteusvaurioselvityksiä tekevät voivat arvioida työkohteittensa vaaroja ja riskejä ja ottaa ne huomioon työtä suunnitellessaan. Tarkistuslista kehitettiin osana tutkimushanketta.

– Tarkistuslista on ensimmäinen laatuaan, vastaavaa työkalua ei ole aikaisemmin ollut, kertoo vanhempi asiantuntija **Tuula Räsänen** Työterveyslaitoksesta.

– Muille aloille tehty työympäristön havainnointityökalut eivät sellaisenaan sovellu kosteusvauriorakennuksia tutkivien työn arviointiin. Tutkittua tietoa kosteusvaurioselvityksiä tekevien työoloista ja hyvinvoinnista on erittäin vähän, vaikka heidän lukumääränsä on viime vuosina kasvanut.

Tarkistuslistaan on koottu keskeiset selvitystyöhön liittyvät riskit ja niihin liittyvät suojautumisohteet sekä turvalliset työskentelytavat. Tarkistuslista on tarkoitettu käytettäväksi työn suunnitteluvaiheessa, mutta sitä voidaan hyödyntää myös perehdyttämisessä ja työterveyshuollon työssä terveystarkastusten sisällön suunnittelussa ja neuvonnassa.

Tarkistuslista kehitettiin tutkimushankkeessa, jossa selvitettiin kosteusvaurioselvityksiä tekevien työn biologisia, kemiallisia ja fyysikaalisia tekijöitä kenttämittausten ja kyselyiden avulla.

Mielenkiintoista ja stressaavaa

Kosteusvaurioasiantuntijan työ on mielenkiintoista ja innostavaa, mutta välillä stressaavaa. Tutkimuksen mukaan kosteusvaurioselvityksiä tekevät työntekijät kokevat työnsä useimmiten mielenkiintoiseksi ja innostavaksi.

Stressin kokemuksia raportoitiin kuitenkin enemmän kuin suomalaiset palkansaajat keskimäärin.

– Stressikokemusten taustalla voi olla suu-

reen työkuormaan mutta myös työn sisältöön liittyviä paineita. Kosteusvaurioselvitykset ovat usein luonteeltaan moniulotteisia ja haasteellisia ongelmanratkaisuprosesseja, jotka vaativat vuorovaikutustaitoja ja yhteistyötä eri ammattiryhmien kanssa, sanoo johtava asiantuntija **Marjaana Lahtinen** Työterveyslaitoksesta.

Psyykkistä kuormitusta lisää myös se, että asiantuntijat työskentelevät usein tilanteissa, joihin sisältyy ristiriitaisia odotuksia ja tunnepitoisia vuorovaikutustilanteita huolestuneiden käyttäjien kanssa. Parityöskentelyn ja kollegatuen avulla sekä osaamisen kehittämällä voidaan vaikuttaa työn ihmissuhdekuormitukseen.

Tutkimusraportti: Työntekijöiden terveys- ja turvallisuusriskit rakennusten kosteusvaurioselvityksissä. Työterveyslaitos 2019. www.julkari.fi

TriTech

MADE IN THE U.S.A.

- KORKEAPAINEMAALAUSLAITTEET
- AMMATTILAISEN VALINTA
- ELINIKÄINEN TAKUU

moottorille, moottorin voimansiirrolle ja -hiilille

LAATUA JOKA KESTÄÄ

www.mahikor.fi | 09 825 67 00

KNAUF

Knauf Finissimo yleistasoite

Tasaista pintaa ja tasaista laatua, helposti ja nopeasti

**UUSI, TÄYDEN KYMPIN KIPSITASOITE:
kovettuu nopeasti, helppo hioa.**

RAKENUSMATERIAALIN
PÄÄSTÖLUOKKA
M1

Valkoinen, kipsipohjainen ja veteen sekoitettava tasoite sopii seinien saumojen ja kolojen täyttämiseen ja tasoittamiseen sisätiloissa. Aina edullisessa 10 kg:n säkissä.

www.knauf.fi

WAGNER

URAKKA PAINAA PÄÄLLE

PlastCoat HP 30 –
valmistasoiteruisku

- Valovirtakäyttöinen (230V)
- Ei tarvita erillistä kompressoria
- Helppokäyttöinen

Myös maalaukseen,
käyttäen

HEA HIGH EFFICIENCY
AIRLESS

BE UNSTOPPABLE!

Ota yhteyttä tai tule käymään!

TEHOMIX

Niittytie 25 B 8, 01300 VANTAA

p. 029 123 1113

www.tehomix.fi

TEKSTI HEIKKI JAAKKOLA KUVA JOHANNA RAUTKOSKI

Savimaalien tarjonta on tehostunut ja turvallisuus kiinnostaa, mutta rajoitteena heikko vedenkestävyys.

Savi on pintamateriaalina hengittävä, kemiallisesti turvallinen ja kosteusteknisesti puun kanssa hyvin yhteensopiva. Materiaalin olennainen rajoite on sen heikko vedenkestävyys. Asiantuntija näkee savimaalien kuten muidenkin luonnonmaalien markkinoilla paljon viherpesua, "luonnontuote" voi sisältää muovia ja melkoisen keitoksen kemikaaleja.

Yksi savipintojen suomalaisista osajista on Natural Building Company, jolla on pitkä kokemus savirappauksista. Näiden rinnalle ovat nyttemmin tulleet myös savimaalit, joita yritys on myynyt noin vuoden ajan.

Arkkitehti Kati Juola-Alanen kertoo savimaalia hankitun sekä uudisrakennuksiin että remonttikohteisiin. Savimaalit tarttuvat periaatteessa lähes mihin tahansa pintaan paitsi metalliin ja muoviin. Pinta kestää höyryn muodossa olevaa kosteutta mutta ei nestemäistä vettä, mikä onkin sekä savimaalien että -rappauksen olennaisin rajoite.

- Savi ei sovellu ulkoseiniin eikä mihinkään kastumiselle altistuviin pintoihin.

Vastoin monien käsitystä savipinta ei kuitenkaan ole Juolan mukaan erityisen hauras, kuivana pysyvä savirappaus voi olla erittäin kova ja kestävä pinta. Savimaalikin kestää Juolan mukaan kuivaa kosketusta samoin kuin mikä tahansa maali. Jos alla oleva pinta oletettavasti "elää" tai rakoilee, ongelmat voidaan ehkäistä seinän pakkeloinnilla samaan tapaan kuin monessa muussakin maalaamisessa.

Markkinoilla on useiden eri valmistajien eri resepteillä valmistamia savimaaleja joista löytyy laaja sävyvalikoima. Jos näistä ei löydy asiakkaan haluamaa vaihtoehtoa, tämä valmistetaan itse. Juola-Alanen kertoo työssä turvautuvan markkinoilta löytyviin luonnonväripigmenteihin kuten esimerkiksi terrakottaan, punamultaan ja hiileen. Mahdollisuuksia lisää se, että pohjana voidaan käyttää sekä valko- että sinisavea sisältäviä saviseoksia.

SAVIMAALIT HAKEVAT PAIKKAANSA

- Teemme yleensä viisi tai kuusi räätilityä sävyä, joista asiakas voi valita haluamansa.

Teollinen rakentaminen

Vaikka savimaalit ovat tähän mennessä kiinnostaneet lähinnä vain luomurakentamiseen vihkiytynyttä asiakaskuntaa, Juola-Alanen ei näe estettä materiaalin kotiutumiseksi myös laajempaan käyttöön.

- Myös "perusmaaleja" tarjoavat yritykset ovat alkaneet kiinnostua savimaaleista ja pyytäneet meitä kertomaan

näiden toiminnasta.

Savi on Juola-Alasen mielestä teollisenkin puurakentamisen luonnollinen liittolainen. Savi toimii kosteusteknisesti hyvin puun kanssa, säilyttää seinän hengittävyden eikä häivytä luonnonmuokaista ilmettä ja tunnelmaa.

- Moni puurakentaja onkin haluton peittämään puuta esimerkiksi kipsilevyillä, jotka muuttavat rakennuksen luonnetta eri tavalla kuin savi.

Viherpesua markkinoilla

Suomen Luonnonmaalit myy kolmen

eri valmistajan savimaaleja. Virolaisen Saviukumajan lisäksi valikoimassa on yrityksen omia sekä Auron savimaaleja.

Yrittäjä Lauri Koski kertoo Saviukumajan ja yrityksen omien savimaalien koostuvan erivärisistä saviaineksista ja selluloosasta. Koski ei suosittele näitä puupinnoille maalien "kovuuden" takia, kivipohjaisen savimaalin luontevimpia alustoja ovat kipsilevy, harkko, tiili, kivi ja betoni.

- Auron savimaali toimii paremmin puun päällä koska maalissa käytetty sideaine on savea joustavampi.

Asiantuntija:

Ei aivan yksiselitteistä

Se, jolla on osaamista ja aikaa, tekee varmasti kohteeseen parhaiten sopivat tuotteet. Keittomaali tai munatempera ei säilöntäaineita tarvitse, koska se käytetään heti valmistuksen jälkeen.

Teollisesti valmistetut kaupan maalit ovat puolestaan nopeampia ja helpompia käyttää, ne tarjoavat monesti laajemat käyttökohteet, ja jättävät yleensä teknisiltä ominaisuuksiltaan ylivertaisen pinnan. Tiettyihin sovelluksiin, kuten vaikkapa uunin maalaukseen, itse tehty savimaali voi silti olla mitä mainioin tuote.

Ainesosan vaatimukset

Ominaisuuksien parantamiseksi teollisissa maaleissa käytetään tutkittuja, mutta perinnemaalarille tuntemattomia, aineita. Kaikkien ainesosien tulee olla sallittuja, eli EU-säädösten ja viime kädessä TUKESin hyväksymiä juuri tarkoitettuun käyttöön. Sekaan ei heitetä tuntemattomia määriä mitä sattuu -aineita, mutta hämmennystä tuo monesti se, että valmistajat eivät yleensä koskaan kerro avoimesti tuotteidensa kaikkia ainesosia tai varsinkaan määriä.

Ulkopuolisille tarkastajille ne silti monesti tiedotetaan, sillä kukaan ei ehdoin tahdoin halua saattaa haitallista tuotetta markkinoille. Ainakin Suomessa maalien valmistajilla on nähdäkseni korkea itsekunnioitus.

Markkinoinnin häivekuva

Purkitettu perinnemaali on silti osaksi markkinoinnin luoma häivekuva. Perinteinen savimaali tehdään savimassasta, hiekasta ja sideaineena käytetään kaseiinia tai selluloosaa.

Markkinoiden savimaaleissa on silti saatettu käyttää esimerkiksi hartseja kasviperäisistä estereistä ja liitua sekä valkoista pigmenttiä täyteaineena sekä tuomaan peittävyttä. Säilyvyys on saatettu valmistaa säilöntäaineilla tai hopeasuolalla, sillä antibakteeriset ominaisuudet eivät ole perinnereseptille luontaiset.

Lopputuloksena on usein alkuperäisestä tuotteesta johdettu tuote, ominaisuuksiltaan kestävämpi ja peittävämpi, mutta kumminkin teollisesti valmistettu, maali. Yhdessäkään en ole nähnyt mainittavan kaikkia tuotteen sisältämiä ainesosia.

Allergiavapaan vaatimus

Jos haluaa täysin allergeenivapaan tuotteen, niin se on tehtävä itse, taikka sitten ostettava hieman kalliimpi allergia- ja astmaliiton hyväksymä tuote, josta tosin siitakin kannattaa vaatia käsiinsä käyttöturvallisuustiedote, jossa kaikki herkistävät ainesosat on lueteltuna.

VANHEMPI TUOTEKEHITYSKEMISTI
ARTO OJUVA

Savi- kuten muidenkin luonnonmaalien markkinoilla törmätään Kosken mukaan valitettavan usein viherpesuun. Tuotteen markkinoinnissa näyttävästi esitelty savi tai esimerkiksi kalkki voi olla vain saari melkoisessa komponenttime-ressä, joka sisältää myös muovia.

Kosken mukaan markkinoilta onkin todellisuudessa vaikea löytää maalia, joka ei sisällä muovia. Tällä on ollut myös karut seurauksensa, maaleista päätyy meriin mikromuovia seitsemän kertaa enemmän kuin kosmetiikasta.

- Erittäin tehokas tapa lisätä ympäristön mikromuovikuormaa on pestä lateksimaalia pois pensselistä lavuaarin yllä.

Hän toivookin aitojen savimaalien ja muiden muovia sisältämättömien ratkaisujen kotiutumista sekä pieneen että myös isompaan rakentamiseen kaikkialla missä mahdollista. Kehityksen toteutumista edesauttaisi lainsäädäntö, joka pakottaisi valmistajat kertomaan tuotteitensa sisällöstä nykyistä paremmin.

- Tässä vaiheessa kaupassa myytävien maalien sisältöä eivät yleensä tiedä edes myyjät, kuluttajista puhumattakaan.

- Tilanne tulee tuskin muuttumaan siksi, että valmistajat haluaisivat tehdä tarkempaa selkoa tuotteidensa sisältämistä aineista ja muista kemikaaleista.

Savimaalien kysyntä ei ole Kosken mukaan mitenkään räjähtänyt käsiin vaikka tuotteiden hinta on halventunut, sävyvalikoima laajentunut ja saatavuus parantunut. Hän ei usko näiden saavan jatkossakaan isoa roolia maalimarkkinoilla.

- Tosiasia edelleen on, että savimaali ei ole järkevä ratkaisu moneen paikkaan huonon vedenkestävyytensä takia.

Pieni virhe voi hukata ison edun

Konservaattori **Teemu Kajaste** on entisöinyt myös savipintoja. Yksi kohteista oli Helsingin museon käytössä oleva ruiskumestarin talo, missä vanhaa savirappausta kiinnitettiin takaisin seinään laastilla.

Savimaaleihin Kajaste on törmännyt vähemmän kuin rappauksiin, jotka pinnoitettiin entisaikoina tyypillisesti liimamaaleilla. Entisöitäviksi ei ole tämän takia säilynyt juurikaan savimaalipintoja. Tarpeen vaatiessa Kajaste haluaisi tehdä käyttämänsä savimaalin itse.

- Tällöin voi olla varma maalin koostumuksesta. Markkinoilta ostettavien tuotteiden kanssa tämä jää liian pitkälti arvailun varaan.

Kajaste toivoo parempia tuoteselosteita markkinoilla oleviin tuotteisiin myös

siksi, että pintoja tehtäessä pienelläkin virheellä voidaan menettää isoja etuja. Esimerkiksi vääränlainen liisteri voi heikentää olennaisesti seinän hengittävyyttä, johon on jo satsattu paljon.

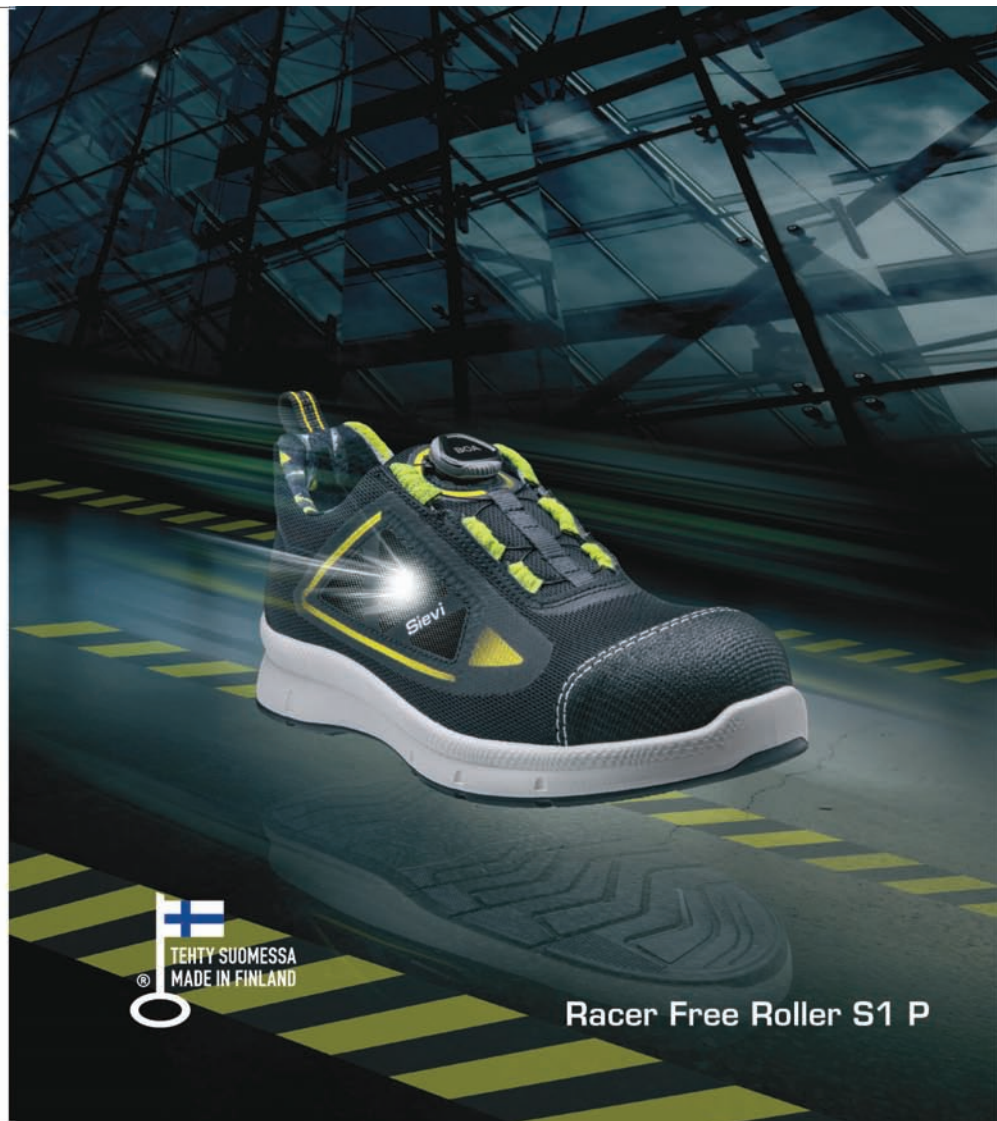
- Hengittävään seinään on ehkä asennettu huolellisena käsityönä oikea pin- kopahvipinta ja tarkasti valitut, muovia sisältämättömät paperitapetit.

- Hengittävyys voidaan kuitenkin suurelta osin menettää vain siksi, että tapetoinnissa käytettävä liisteri sisältää reilusti muovia.

Kajaste kehottaakin alan teollisuutta kuuntelemaan entistä herkemällä korvalla omia markkinoitaan eli toimimaan "asiakas ja luonto edellä".

- Suuri osa tuotteiden käyttäjistä on kriittistä ja valveutunutta väkeä, jolle ympäristön kemikalisoituminen ja muovii- tuminen ei ole yhdentekevää.

- Teollisuuden kannattaisi mielestäni satsata aidosti ympäristöystävällisempien tuotteiden kehittämiseen ja näiden sisäl- lön tarkempaan avaamiseen, mikä olisi kaikkien etu. ■

Racer Free Roller S1 P

Racer

Sporttisen kevyt ja hengittävä uutuus!

Hetkessä kiinni

Uudistimme kiinnitys- laastivalikoimamme!

Laajentunut valikoima ja selkeämmät pakkaukset helpottavat työskentelyä. Uudet pölyämättömät tuotteet ovat miellyttäviä käyttää ja takaavat puhtaan työympäristön.

Tutustu koko valikoimaan verkkosivuillamme!

Liiton uudet työntekijät

Pintaurakoitsijoiden toimistossa aloittivat työnsä tammiukuussa oikeustieteen opiskelijat Marjo Hiltunen ja Lauri Aine. He avustavat toimitusjohtajaa jäsenpalvelun järjestämisessä ja juridisiin kysymyksiin vastaamisessa. Lisäksi he avustavat myös Kattoliittoa ja Lattian ja Seinänpäällysteliittoa. Töissä he ovat keskimäärin kahtena tai kolmena päivänä viikossa.

Marjo Hiltunen opiskelee Lapin yliopistossa, nyt kolmatta vuotta. Kotoisin hän on Joensuu. Opiskelut painottuvat työ- ja sopimusoikeuteen. Ne kiinnostavat, koska niihin liittyy niin paljon käytännönläheisyyttä. Ei siis kumma, että tuleva ammatti saattaisi löytyä julkiselta sektorilta tai asianajopuolelta.

Kaikki on ollut Marjolle aika uutta. Rakennusalaa tai uarkoit-

sijoita hän ei juuri tunne entuudestaan, eivätkä alan tekstitkään ole toistaiseksi olleet kaikkein yksinkertaisimpia.

- Mutta näin vähän odotinkin. Työ on kyllä vastannut odotuksia, eikä varsinaisia yllätyksiä ole tullut vastaan.

Lauri Aine opiskelee Helsingissä toista vuotta ja on kotoisin Oulusta. Samaten hänelle on olennaista käytännön työ; sellaisen tekeminen, jolla on jokin tarkoitus. Työoikeus alkoi kiinnostaa viime syksynä, mutta ammatti saattaa silti löytyä asianajotoimistosta tai kilpailuoikeuden soveltamisen parista.

Urakoinnin maailma on melko vieras myös Laurille. Tekstien tulkinnallisuuteen hänkin on törmännyt. Aivan yhdellä lukemisella ei tulkinnat avaudu.

- Innolla ja kauhulla odotan seuraavaa sopimus-

kierrosta, mutta siinä todennäköisesti oppii paljon. Pintaurakoitsijat ry on henkilökohtaisten osoitteiden lisäksi ottanut käyttöön uuden sähköpostiosoitteen lakineuvonta@pintaurakoitsijat.fi.

Kyse uudesta keskitetystä mahdollisuudesta saada nopeasti neuvoa jäsenistöä askarruttaviin juridisiin kysymyksiin. Kaikki lakineuvonta@pintaurakoitsijat.fi -osoitteeseen lähetetyt sähköpostiviestit kysymyksiin ohjautuvat aina sekä Jukka Koivistolle, että Marjo Hiltuselle ja Lauri Aineelle.

Kysymyksiä ja vastauksia

työehtokysym

Haluan antaa työntekijälle varoituksen henkilökohtaisilla perusteilla. Mitä vaikutuksia varoituksella on, ja kuinka kauan se on voimassa?

Ennen kuin työntekijä voidaan irtisanoa sillä perusteella, että hän on laiminlyönyt työsuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, tulee käyttää varoitusmenettelyä. Varoitusmenettelyn tarkoituksena on antaa työntekijälle mahdollisuus korjata menettelynsä. Varoitus tulee aina antaa kirjallisesti, koska suullisen varoituksen toteen näyttäminen on jälkikäteen vaikeaa. Varoituksesta tulee käydä ilmi, mistä syystä varoitus on annettu. Siinä on myös ilmoitettava, että varoitukseen johtaneen menettelyn toistaminen johtaa työsuhteen päättämiseen.

Jotta työntekijä voidaan varoituksen antamisen jälkeen irtisanoa, tulee työntekijän toistaa juuri sitä menettelyä, josta varoitus on annettu. Eli, jos työntekijää on varoitettu turvallisuusvälineiden käyttämättä jättämisestä, ei varoitusta voida käyttää irtisanomisen perusteena, kun työntekijä myöhästelee töistä, vaan myöhästely vaatii oman varoituksensa.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että annettu varoitus on voimassa noin 6 kuukautta. Joissain tapauksissa varoitus voi olla voimassa pitempäänkin, mutta mikäli varoituksen antamisesta on enemmän kuin 6 kuukautta, suosittelemme ennen toimenpiteitä olemaan yhteydessä toimiston lakineuvontaan osoitteessa lakineuvonta@pintaurakoitsijat.fi. Varoittamisen määräajoilla liikkuminen on aina tapauskohtaista, joten näissä tilanteissa kannattaa edetä varovasti.

Jo ensimmäisen kirjallisen varoituksen jälkeen, mikäli työntekijä toistaa varoituksessa tarkoitettua menettelyä, voidaan työntekijä irtisanoa. Ei siis vaa-

ditisanomista. Olennaista varoitusmenettelyssä on kirjallinen muoto, ilmoitus siitä, että varoitukseen johtaneen menettelyn toistaminen johtaa irtisanomiseen ja se, että irtisanominen tapahtuu nimenomaan varoitettun toiminnan toistamisesta.

Kuinka lomarahaa maksetaan työntekijälle, joka on pitkään sairauslomalla?

Mikäli työntekijä on sairauslomalla, kertyy hänelle lomarahaa enintään 75 päivän sairaus- tai tapaturma-ajan palkasta per sama sairaus. Jos siis työntekijä on lomanmääräytymisvuotena (1.4.-31.3.) yli 75 päivää sairauslomalla yhden sairauden takia, kuuluu lomarahana laskentapohjaan sairausajanpalkka 75 päivän osalta. Jos yli 75 päivän sairausloma ajoittuu lomanmääräytymisvuoden vaihtuma-ajankohtaan, ei samasta sairaudesta kuitenkaan tule lomarahana maksettavaksi kuin enintään tämä 75 päivän sairausajanpalkka, eli lomanmääräytymisvuoden vaihtuminen ei katkaise 75 päivän laskemista.

Jos työntekijä on esimerkiksi sairauslomalla 5.2. lähtien yli 75 päivää, tulee samasta sairaudesta edelliselle lomanmääräytymisvuodelle maksettavaksi 55 sairauspäivän sairausajanpalkasta laskettava osa (5.2.-31.3.), ja seuraavalle, 1.4. alkavalle lomanmääräytymisvuodelle 20 sairauspäivän sairausajanpalkasta laskettava osa, vaikka sairausloma jatkuisi yli 75 päivää.

Nokkamiehen palkan määrä ja palkkaluokka?

Nokkamiehtehtävästä on sovittava aina kirjallisesti ja työmaakohtaisesti. Nokkamiehelle on maksettava vähintään palkkaluokan 5 suuruista palkkaa. Palkkaryhmän nostaminen ja palkkaryhmän mukaisen palkan maksaminen ovat kuitenkin eri asioita. Jos nokkamiehenä työskentelevän henkilön normaali palkkaluokka on alempi, kuin palkkaluokka 5, ei palkkaluokkaa tarvitse korottaa nokkamiesaseman johdosta. Riittävää on siten palkkaluokan 5 suuruisen palkan maksaminen nokkamiehtehtävän ajalta. Kun nokkamiehtehtävä päättyy, jatketaan normaalin palkkaluokan mukaisen palkan maksamista.

Yksistä

Työntekijä on ollut ilmoittamatta poissa töistä. Milloin työsuhdetta voidaan pitää purkautuneena?

Jos työntekijä on ollut poissa työstä yhtäjaksoisesti vähintään seitsemän päivää ilmoittamatta sinä aikana työnantajalle pätevää syytä poissaololleen, työnantaja voi pitää työsopimusta purkautuneena ensimmäisestä poissaolopäivästä lukien.

Poissaoloilmoitus tulisi pääsääntöisesti tehdä työnantajalle tai hänen edustajalleen, eli yleensä omalle esimiehelle. Esimerkiksi työtovereille tai puhelinvaihteelle tehtyä ilmoitusta ei voida puolestaan pitää asianmukaisena. Menettelytavat ilmoittamisen osalta kannattaa selvittää yrityksessä. Seitsemän päivän ajanjaksoa laskettaessa otetaan huomioon kaikki kalenteripäivät. Eli jos työntekijä jättäytyy tulemasta töihin maanantaina, voidaan työsuhdetta pitää purkautuneena seuraavan viikon maanantaina, vaikka välissä on viikonloppu.

Työsuhteen purkautumistilanteissa kannattaa ottaa huomioon seuraavat poikkeukset. Ensiksi, jos seitsemän päivän

ajanjaksolle sijoittuu esimerkiksi arkipyhiä tai tasoitusvapaita ja vain muutama työpäivä, työnantaja ei voi vielä seitsemän päivän jälkeen pitää työsuhdetta purkautuneena. Toiseksi, työnantaja ei voi pitää työsuhdetta purkautuneena seitsemän päivän jälkeen, jos työnantaja olisi voinut ilmoituksen puuttumisesta huolimatta olosuhteiden perusteella päätellä, että työntekijällä on pätevää syy poissaololleen. Esimerkiksi sairaus, josta on toimitettu työnantajalle lääkärintodistus, on pätevää syy.

Purkautumisesta on syytä ilmoittaa työntekijälle kirjallisesti. Ilmoittamiseen voi käyttää Pintaurakoitsijoiden valmista lomaketta tai laatia ilmoituksen vapaamuotoisesti. Ilmoitus tulee toimittaa työntekijälle. Työnantajan tulee myös ryhtyä muihin työsuhteen päättämisen edellyttämiin toimenpiteisiin, eli palauttaa verokortti ja maksaa lopputili.

Mikäli työntekijä toimittaa poissaolon jälkeen hyväksyttävästä syystä pätevän syyn poissaololleen, peruuntuu purkautuneena pitäminen. Tällöin työntekijä kuitenkin laiminlyö velvollisuutensa työnantajaa kohtaan, jolloin ainakin varoittaminen on perusteltua. Jos työntekijä palaa seitsemän päivän jälkeen töihin, ja työnantaja sallii työntöön, ei purkautuneena pitäminen ole enää mahdollista.

Olen ehdollisesti irtisanomassa työntekijää. Mitä 180 päivää tarkoittaa ja kuinka se lasketaan?

Ehdollinen irtisanominen tarkoittaa tuotannollisen ja taloudellisen irtisanomisen sekä lomautuksen yhdistelmää. Ehdollisen irtisanomisen tilanteessa on hyvä ottaa huomioon muutama tärkeä ajankohta.

(1) Ensimmäinen ajankohta on ilmoitus ehdollisesta irtisanomisesta, jolla tarkoitetaan sitä hetkeä, kun asiasta kerrotaan kirjallisesti työntekijälle. (2) Toinen ajankohta on ehdolliseen irtisanomiseen kuuluvan 180 päivän kestoisen lomautuksen alkamispäivä, jolla tarkoitetaan ilmoituksessa mainittua lomautuksen alkamispäivää. (3) Kolmas tärkeä ajankohta on työsuhteen päättämispäivä, joka lasketaan lomautuksen alkamispäivästä. Eli työsuhde päättyy 180 kalenteripäivän päästä lomautuksen alkamisesta, jos töitä ei ole ilmennyt.

Ilmoitus ehdollisesta irtisa-

nomisesta tulee antaa vähintään 14 kalenteripäivää ennen siihen sisältyvän lomautuksen alkamista. Ilmoitusajasta voidaan poiketa yhteisellä sopimuksella tai päätöksellä. Jos 14 päivän ilmoitusajasta poiketaan, siitä tulee tehdä kirjallinen paperi ja pyytää ehdottomasti työntekijältä hyväksyntä ja kuittaus.

Työntäjän näkökulmasta ilmoitus kuitenkin kannattaa yleensä antaa reilusti aiemmin. Tämä johtuen siitä, että jos työsuhde lopulta päättyy 180 päivän tultua täyteen, työnantaja saa vähentää irtisanomisajasta käyttämänsä ilmoitusajan. Eli, jos irtisanomisaika olisi työntekijän kohdalla 4 viikkoa ja ilmoitus on annettu 4 viikkoa aikaisemmin, on maksettavan palkan määrä 4 viikkoa – 4 viikkoa = 0 viikkoa, eli ei mitään.

Kun 180 päivää on kulunut umpeen, työntekijälle lähetetään ilmoitus työsuhteen päättymisestä ehdollisesta irtisanomisesta johtuen. Tätä ilmoitusta ei voi lähettää, ennen kuin 180 päivää on kulunut umpeen. Varsinainen ehdollinen irtisanominen on siis tehty jo yli 180 päivää sitten, mutta viimeisenä lähetettävä ilmoitus osoittaa 180 päivän kuluneen umpeen ja että työsuhde on päättynyt.

Voiko käräjäoikeuden tuomio

Muutoksenhakuoikeus on perustuslailla turvattuja perusoikeuksia (PL 21 §). Sen mukaan tuomioistuimen ratkaisuun tyytymätön henkilö on aina oikeutettu hakemaan oikeuden ratkaisuun muutosta ylempiläiselle oikeusasteelle. Ylemmät oikeusasteet tai ylipänsä oikeusastejärjestys onkin tullut jokaiselle tutuksi lehtiin uutisoimien vakavien rikosjuttujen myötä, jossa kaikki mahdolliset instanssit on käyty kertaalleen lävitse.

Kertauksena kyse on siitä, että ensimmäisenä jutun käsittelee käräjäoikeus, sitten tarvittaessa hovioikeus ja edelleen viimeisen sanan sanoo tarvittaessa korkein oikeus. Järjestys on tämä nimenomaan riita- ja rikosasioiden kohdalla, kun taas esimerkiksi hallintoasioissa (verotus, kaavoitus jne.) on oma erillinen instanssijärjestys (hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus). Joka tapauksessa vakavat yhteiskunnallisesti merkittävät rikosjutut antavat helposti hieman vääristyneen kuvan siitä, että riitaa olisi aina mahdollisuus puida alusta loppuun jopa kolmeen otteeseen kolmessa eri oikeusasteessa.

Esimerkiksi normaalissa intressiltään vähäisessä urakkariidassa jo hallinto-oikeuteen pääseminen voi olla kiven alla korkeimmasta oikeudesta puhumattakaan. Tässä kirjoituksessa on tarkoitus avata tätä problematiikkaa käräjä- ja hovioikeuksien välillä nimenomaan normaalin urakka- tai työriitojen näkökulmasta ja edelleen nostaa esiin nykyiset menettelytavat hovioikeuteen valittamisen osalta.

Historia

Perinteisesti Suomessa on noudatettu hyvin selkeästi perustuslain lähtökohtaa oikeudesta valittaa eli hakea muutosta. Oli kyse sitten rikos tai riita-asiasta, on käräjäoikeuden ratkaisusta ollut melkein aina mahdollisuus valittaa hovioikeuteen. Sen sijaan hovioikeuden ratkaisusta valittaminen korkeimpaan oikeuteen on aina ollut poikkeuksellista ja vaatinut erityisiä perusteita. Tämä on hyvin ymmärrettävää, sillä saman asian käsittely kolmessa eri vaiheessa ruuhkauttaisi nopeasti järjestelmän. Mielenkiintoisin kysymys liittyykin nimenomaan "oikeuteen päästä hovioikeuteen" eli saattaa käräjäoikeuden tuomio ensimmäisen kerran toisen oikeusasteen arvioitavaksi.

Ensimmäisen kerran oikeutta päästä hovioikeuteen pyrittiin tiukentamaan säätämällä vuonna 2003 niin sanotusta seulontamenetlystä. Tässä ajatuksena oli, että hovioikeuksien

työtaakkaa kevennettäisiin antamalla niille mahdollisuus "seuloa" sellaiset yksinkertaiset ja selvät asiat, jotka voitiin käsitellä kevyemmässä ja nopeammassa menettelyssä silloin, kun tarvetta käräjäoikeuden ratkaisun muuttamiselle ei ollut.

Tällöinkin siis käräjäoikeuden ratkaisuun tyytymätön asianosainen sai ratkaisun uudelleen käsitteilyyn, mutta asiassa ei enää pidetty pääkäsitteilyä, vaan hovioikeus ratkaisi asian tekemättä muutoksia käräjäoikeuden ratkaisuun, kun perustetta muutoksille ei ollut. Seulontamenettely osoittautui kuitenkin epäonnistuneeksi, eikä se siten onnistunut tavoitteessaan pienentää hovioikeuksien liian pitkiksi venyneitä käsitteilyaikoja.

Toinen muutos tapahtui vuonna 2011, kun seulontamenettelyn korvaajaksi otettiin niin sanottu jatkokäsittelylupajärjestelmä. Tälläkään järjestelmällä ei ole tarkoitus rajoittaa muutoksenhakuoikeutta, vaan valikoida hovioikeuden käsiteltäväksi sellaiset tapaukset, joiden uudelleenkäsitteilyllä voi olla jotain lisäarvoa. Vuonna 2011 käyttöön otettu jatkokäsittelylupajärjestelmä koski vain riita-asioita, joiden intressinä oli yli 10 000 euroa.

Kolmas ja merkittävin muutos tehtiin vuonna 2015, jolloin em. jatkokäsittelylupajärjestelmä laajennettiin koskemaan pääsääntöisesti kaikkia käräjäoikeuden ratkaisuja. Näin ollen vuodesta 2015 lähtien saadakseen asiansa hovioikeuden käsitteilyyn, muutoksenhakijan on, tiettyjä vakavia rikosasioita lukuun ottamatta, edellytettävä saavan jatkokäsittelyluvan hovioikeudelta. Suomeksi sanottuna hovioikeuteen ei enää aina pääse automaattisesti, vaan valittaminen edellyttää lähes aina erillistä lupaa.

Muutoksenhaku

Kuinka jatkokäsittelylupaa sitten haetaan? Vaikka kirjoitus menee hieman juridiseksi, on tärkeää ensin avata usein julkisuudessaakin esiin tulevat käsitteet "lainvoima" ja "tyytymättömyyden ilmaiseminen", jonka jälkeen nykyinen jatkokäsittelylupaprosessi on helpompi ymmärtää.

Lainvoima tarkoittaa tiivistettynä tuomion lopullisuutta. Käräjäoikeuden ratkaisuihin, jotka ovat vailla lainvoimaa, voidaan hakea muutosta. Päinvastoin lainvoimainen tuomio on lopullinen eli valitusmääräajat ovat sen osalta kuluneet jo umpeen, eikä siihen voi hakea enää muutosta valittamalla.

Käräjäoikeuden tuomio tulee aina lainvoimaiseksi muutoksenhauille varattujen

On aina hakea muutosta hovioikeudesta?

määräaikojen umpeuduttua, jos siihen ei ole annetuissa määräaajoissa reagoitu. Kyse on siten nimenomaan kahdesta määräajasta: tyytymättömyyden ilmoittamista koskevasta määräajasta ja valittamisen määräajasta. Käräjäoikeuden tuomioon tyytymättömän tulee siten ensin ilmaista tyytymättömyys seitsemän päivän kuluessa tuomiosta ja tämän jälkeen laatia varsinainen valitus 30 päivän kuluessa tuomion antamisesta.

Tyytymättömyyden ilmaiseminen on säädetty sen vuoksi, että tuomiot, joihin ei ole tarkoituskiaan valittava, tulisivat nopeammin lainvoimaisiksi eli lopullisiksi. Tästä johtuen määräaika on lyhyt, vain seitsemän päivää tuomion julistamisesta. Tavallista on, että se tehdään heti suullisesti istunnossa tuomion julistamisen jälkeen. Jos tuomio annetaan kansliatuomiona eli vasta varsinaisen istunnon jälkeen, voi tyytymättömyyden tässäkin tapauksessa ilmaista vapaamuotoisesti, esimerkiksi sähköpostilla.

Mikäli tyytymättömyyttä ei ilmaista seitsemän päivän kuluessa tuomion julkaisemisesta, katsotaan, että asianosaiset ovat tyytyväisiä tuomioon ja tuo-

mio tulee lainvoimaiseksi, eikä siihen voida enää hakea muutosta. Tyypillisesti tyytymättömyys ilmaistaan usein "varmuuden vuoksi", jotta tuomion

saanut saa enemmän aikaa pohtia tuomion oikeellisuutta ja sitä, onko tuomiosta järkevää laatia varsinainen valitus hovioikeuteen.

Muutoksenhaku tuomioon tapahtuu tyytymättömyyden ilmoittamisen jälkeen jättämällä tuomiosta valituskirjelmä. Valituskirjelmä tulee jättää 30 päivän kuluessa tuomion julkistamisesta. Toisin kuin tyytymättömyyden ilmaisusta, valituskirjelmän sisällöstä on laissa yksityiskohtaiset säännökset. Tämän osalta tilanne on ollut sama jo vuosikymmenten ajan. Säännöksen mukaan valittajan tulee mm. täsmennettävä, millä osin käräjäoikeuden perustelut ovat valittajan mielestä virheelliset, millä perusteella niihin vaaditaan muutosta jne.

Vuoden 2015 jatkokäsittelylupaa koskevat säännökset toivat kuitenkin valittajalle lisäedellytyksiä. Nykyisin kaikkien riita-asioiden kohdalla edellytetään niin sanottua jatkokäsittelylupaa hovioikeudelta. Prosessi on siten muuttunut kaksivaiheiseksi: ensin hovioi-

keus arvioi jatkokäsittelyluvan perusteiden olemassaolon ja mikäli ne täyttyvät, käsittelee se varsinaisen valituksen kuten aikaisemminkin. Valittajan tulee siten ensin perustella, miksi jatkokäsittelylupa on annettava ja sitten vanhaan tapaan esittää perustellut kannanotot sille, millä tavalla käräjäoikeuden tuomiota tulisi muuttaa.

Tiivistettynä jatkokäsittelylupa on mahdollista saada neljällä eri perusteella: 1. "jos on aihetta epäillä käräjäoikeuden ratkaisun oikeellisuutta", 2. "käräjäoikeuden ratkaisun lopputuloksen oikeellisuuden arviointi myöntämättä jatkokäsittelylupaa ei ole mahdollista", 3. "luvan myöntö on tärkeää lain soveltamisen kannalta muissa samankaltaisissa asioissa" ja 4. "jos on jokin muu painava syy". Jos yksikin edellä mainituista edellytyksistä täyttyy, tulee jatkokäsittelylupa myöntää hakijalle.

Ensimmäinen ja yleisin edellytys on ns. muutosperuste, eli että on aihetta epäillä käräjäoikeuden ratkaisun lopputuloksen oikeellisuutta. Tässä valittajan tulee perustella, että käräjäoikeus olisi joko arvioinut jonkin oi-

keuskysymyksen virheellisesti tai se on arvioinut näytön/todistelun virheellisesti. Valittajan kannalta on syytä tiedostaa, että kynnys luvan saamiseksi

on matalampi oikeuskysymysten virheellinen arvioinnin kohdalla verrattuna näytön arviointiin.

Toinen edellytys on ns. tarkistusperuste, jonka mukaan jatkokäsittelylupa on myönnettävä, jos käräjäoikeuden ratkaisun lopputuloksen oikeellisuutta ei ole mahdollista arvioida jatkokäsittelylupaa myöntämättä. Harvinaisempi tarkistusperuste voi käytännössä realisoitua silloin, kun käräjäoikeuden käsittelyaineiston perusteella ei ole mahdollista ratkaista, onko valituskirjelmässä yksilöity peruste merkityksellinen tuomion uudelleenarvioinnin kannalta, ja jatkokäsittelylupa on myönnettävä sen selvittämiseksi.

Kolmas edellytys on ns. ennakkoratkaisuperuste, jonka mukaan lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa on tärkeä myöntää asiassa jatkokäsittelylupa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lupa tulisi myöntää, jos laki ei anna selvää vastausta ky-

seessä olevaan ongelmaan. Tätä ei kuitenkaan kannata mieltää kovin laajasti, sillä suurimman osaan asioista laki ei anna selkeää vastausta, eikä tämä tarkoita, että jatkokäsittelylupa myönnettäisiin lähes automaattisesti.

Viimeisenä perusteena myöntää jatkokäsittelylupa on muu painava syy. Lainsäätäjän tarkoituksena on, että jatkokäsittelylupa myönnetään myös, jos kyseessä on virhe lain soveltamisessa tai menettelyssä tai että asialla on erityinen merkitys hakijalle. Asian erityinen merkitys voi liittyä esimerkiksi niin sanottuun sanktiokumulatioon, eli itse tuomion lisäksi tulleisiin muihin seuraamuksiin, jotka voivat olla virallisia, kuten menetyssuuramus tai epävirallisia, kuten jo muutoin suureksi määriteltävä haitta, jolloin ankara rangaistus olisi kohtuutonta.

Merkitys

Edellä mainitut perusteet saattavat kuulostaa juristien sanahelinältä ja sitä ne osaksi myös ovat. Harvan "Matti Meikäläisen" tarvitsee niitä kovin syvällisesti tuntea, mutta muutoksen kokonaiskuva ja vaikutukset on varsinkin yrittäjän tärkeä tiedostaa. Käräjäoikeuden ratkaisujen rooli on kasvanut varsinkin intressiltään pienemmissä riidoissa kasvanut merkittävästi, sillä hovioikeuteen ei enää nykyisin pääse läheskään kaikkien riitojen kohdalla. Esimerkiksi jos kyse on puhtaasta näytön/todistelun arvioimisesta (mikä on tyypillistä juuri urakkariidoissa tai työriidoissa), ei jatkokäsittelylupa ole missään nimessä itsestäänselvyys. Tämä johtaa siihen, että yhä useammin käräjäoikeuden tuomio jää lopulliseksi.

Moni onkin huolestunut, että riittääkö käräjäoikeuksien asiantuntemus arvioimaan varsinkin normaalista poikkeavia hieman teknisiä maalausalan urakka- tai työriitoja. Kun lisäksi otetaan huomioon riitelystä liittyvät lisääntyneet kuluriskit sekä muut riskit, tulee entistä herkemmin huomioida mahdollisuudet riitaprosessien välttämiseksi. Ennakointi, kysyminen ja asianmukainen dokumentointi ovat tässä avainasemassa, jota tullaan jatkossa korostamaan enenevässä määrin myös kaikissa koulutuksissa ja ohjeistuksissa.

JUKKA KOIVISTO
TOIMITUSJOHTAJA
LAKIMIES
PINTAURAKOITSIJAT RY

Sukuperintönä maalaustarvikkeiden myynti

RTV mielletään sisustusmateriaalikaupaksi, ja moni ei tiedä, että meillä on myös koneosasto, jossa on laaja valikoima erityisesti maalaimiseen ja rappaamiseen tarvittavia laitteita. Osastomme tuo maahan

näitä laitteita ja tarvikkeita ja me myös valmistamme niitä Cura-merkin alla pitkäaikaisten alihankkijoidemme avulla.

Osastomme syntyi 1960-luvulla ammattilaisten toiveista. Alettiin kysellä, että eikö meiltä löytyisi maalien ja laastien lisäksi jotain, millä ne saisi helpommin levitettyä seinään. Nyt 99 prosenttia osastomme tuotteista on suunnattu ammattilaisille.

Isäni on ollut maalari, joka lähes koko uransa myi koneita ja laitteita eli vähän samaa mitä minä teen nyt. Perheemme on ollut mukana myös maahantuontiyrityksessä. Olenkin aina sanonut, että olen 10-vuotiaana aloittanut nämä hommat. Ei ihan voi sanoa, että on tullut äidinmaidossa, kun se on isän kautta tullut!

Olen itsekin toiminut jonkun aikaa yrittäjänä, mutta vuonna 2004 tulin RTV:lle, ja tässä tuotepäällikön hommassa olen ollut vuodesta 2006. Hoidan rakennuspuolen koneiden ja laitteiden markkinoinnin, ostot, myynnit ja koulutukset. Tällä hetkellä meillä on 35 toimipaikkaa, ja on tavoitteena, että jokaisessa toimipaikassa on ainakin yksi myyjä, joka osaa myydä myös koneita ja laitteita ammattilaisille.

Alan nousevista trendeistä voisi ainakin mainita valmistasoitteet ja niihin liittyvät koneet ja laitteet, kuten valmistasoiteruiskut. Meillä on niiden omaa valmistusta ja maahantuontia. Tällä hetkellä valmistasoitteiden myynti on kymmenen prosenttia kaikkien

tasoitteiden myynnistä, joten siinä onkin tilaa kasvulle. Ruotsissa valmistasoitteiden käyttö on noin 90 prosenttia markkinasta.

Valmistasoitteet ruiskutetaan korkeapainelaitteella eikä ilmahajoitteisesti, joka pölyttää. Uskon, että herännyt kiinnostus liittyy siihen, että haetaan tuotteita, jotka pölyttää vähemmän niin että rakennusaikaista pölyä olisi mahdollisimman vähän. Valmistasoiteruiskulla pystyy myös ruiskuttamaan optimimäärän, joten hiottavaakin jää vähemmän ja pölyn määrä senkin kautta vähenee.

Toinen uutuus liittyy vesieristämiseen esimerkiksi kylpyhuoneissa. On tullut laitteita, joilla ruiskutetaan vesieristys seinälle sen sijaan, että levitetäisiin pensselillä ja telalla. Siinä työ nopeutuu huomattavasti. Nykyään on tullut työporukoita, jotka tekee pelkästään vesieristystöitä.

Viimeiset kolme vuotta on ollut kasvavana trendinä myös erilaiset polyureapinnoitukset. Ne ovat herättäneet kiinnostusta monessa maalaurakoitsijassa.

Käyttökohteita polyureapinnoitteille tulee koko ajan lisää. Ne soveltuvat tietyllä pohjustuksella betonille, puulle ja teräkselle, esimerkiksi ulkokatoille ja betonilattioille. Niitä käytetään myös hyvinkin eksoottisissa kohteissa. Esimerkiksi ulkomainoksissa voi olla polyuretaanivaahtoa, joka sitten pinnoitetaan tällä tuotteella.

Polyuretaanipinnoitteen hyvänä puoleena on se, että se kovettuu jo muutamassa kymmenessä sekunnissa ja minuutissa se on jo niin kovaa, että sen yli voi kävellä. Lopullinen kovettuminen vie vain 24 tuntia eli se tuo mahdollisuuksia tehdä vaikkapa tehdashuolto- ja viikonlopun aikana."

Tuotepäällikkö Teppo Paakkonen

- Yritys: RTV yhtymä Oy, perustettu 1951
- noin 1800 600 työntekijää
- maalien, pintamateriaalien sekä työvälineiden maahantuonti sekä vähittäis- ja tukkukauppa
- liikevaihto 2018 noin 155 miljoonaa euroa

Rekrypäivät Helsingissä

Rakennusliiton ensimmäiset rekrytointipäivät järjestettiin helmikuussa pintakäsittelyalan, talonrakennusalan ja talotekniikka-alan opiskelijoille. Yrityksiä oli paikalla puolen tusinaa ja opiskelijoita yli 100, joista naisia ainakin puolet. Maahanmuuttajakin oli paljon.

Liiton Uudenmaan alueen oppilaitostiedottaja Anniina Kangas toivoo, että liitto luo rekrytointipäivillä pohjaa, jossa työnantajat ja -tekijät tavoittavat toisensa kasvotusten.

Opiskelijaryhmät kiersivät tilaisuudessa työnantajien pisteestä toiseen. Kysymykset vaihtelivat laidasta toiseen. Kesätöistä tiedettiin, mutta kysyttiin mahdollisuuksia myös talveksi. Oman auton välttämättömyys

Jatkossa rekrytointipäivät tulevat olemaan osa Rakennusliiton työnvälitystoimintaa.

ja ajokortti askarruttivat useita. Pohdittiin samaten, onko korkea ikä millainen rasite tai saavatko naiset urakkaa.

Alan arki askarrutti. Kysymyk-

sen, mikä on paskin duuni tuli vastaukseksi: kantaminen kudenteen kerrokseen 25 asteen helteessä huputetussa rakennuksessa.

Työyhteenliittymä ei voi toimia päätoteuttajana rakennustyömaalla

Työyhteenliittymä ei voi toimia rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisena päätoteuttajana.

Työyhteenliittymä on kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan muodostama yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on ennalta sovitun projektin suorittaminen.

Ei itsenäinen

Työyhteenliittymä ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaikka sillä on oma y-tunnus ja oma kirjanpito. Työyhteenliittymä perustetaan tiettyä hanketta varten ja puretaan hankkeen päätyttyä.

- Tällaisia työyhteenliittymiä perustetaan toteuttamaan yksittäinen työmaa varsinkin laajoissa rakennuskohteissa, mutta toteutusta on havaittu vuosien mittaan myös pienillä rakennustyömailla, kuten esim. rivitalotyömailla. Työyhteenliittymänä on toteutettu mm. Tampereen Ratinan kauppakeskus muutama vuosi sitten, kertoo ylitarkastaja Mikko Koivisto AVI työsuojelusta.

Tällä hetkellä on siis monia työyhteenliittymiä, jotka toteuttavat rakennustyömaita.

- Näissä tilanteissa rakennuttajat valitsevat esim. toisen työyhteenliittymän osapuolista rakennustyön turvallisuudesta

annetun valtioneuvoston asetuksen mukaiseksi päätoteuttajaksi. Tämä on siis rakennuttajan tehtävä toimenpide. Käytännössä nyt käynnissä olevilla työmailla, joissa rakennuttaja on nimennyt päätoteuttajaksi työyhteenliittymän, niin rakennuttajan on vain nimettävä päätoteuttaja uudelleen, ylitarkastaja Koivisto sanoo.

Yksi päätoteuttaja

AVIn työsuojelutarkastajat tulevat kiinnittämään asiaan huomioita normaaleilla tarkastuksilla ja jos esimerkiksi tapaturmatilanteissa ei ole nimetty sellaista tahoa päätoteuttajaksi, joka voi toimia oikeushenkilönä tai luonnollisena henkilönä, voi työsuojeluviranomainen katsoa, että rakennuttaja toimii itse päätoteuttajana.

Rakennustyömaalla voi olla vain yksi päätoteuttaja kerrallaan. Päätoteuttajalla on oltava tosi-

asialliset toimivaltuudet hoitaa päätoteuttajan tehtäviä. Päätoteuttajan on oltava oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, jotta se voi tosiasiallisesti vastata myös juridisesti päätoteuttajan tehtävistä.

- Tulkinta on, että työyhteenliittymä ei voi toimia rakennustyömaalla rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisena päätoteuttajana, koska se ei ole oikeushenkilö. Työyhteenliittymän toimiminen päätoteuttajana johtaisi tosiasiallisesti siihen, että siellä olisi useampi kuin yksi päätoteuttaja, toteaa ylitarkastaja Mikko Koivisto.

Työyhteenliittymä ei ole myöskään tilaajavastuulaissa tarkoitettu tilaaja. Työyhteenliittymän tilaajavastuuvälitteistä vastaavat työyhteenliittymän osapuolena olevat yritykset yhteisvastuullisesti.

Kalkkivärit koettiin ennen voimakkaampina

Suojeltujen rakennusten alkuperäiset kalkkivärit tutkitaan julkisivuremonteissa hyvin. 50-luvun asuinalueilla väritutkimus jää usein tekemättä, mikä näkyy katukuvan muuttuvassa värimaailmassa.

Kerrostalojen julkisivujen värikkyyden on tämän päivän trendi. Edellinen värikausiksi kesti 1830-luvulta 1950-luvulle. Silloin käytettiin maanläheisiä kalkkivärejä niin empiren kuin sodan jälkeen rakennettujen kerrostalojen julkisivurappauksissa.

Tänään Helsinki pyrkii säilyttämään ja palauttamaan nämä alkuperäiset värit. Ne ovat saattaneet hautautua uusien, erilaisten maalikerrosten alle tai rapautua irti rappauksen mukana.

- Väreihin kiinnitetään entistä enemmän huomiota julkisivukunnostuksissa, etenkin asemakaavan suojelemissa kohteissa, joka tarkoittaa pääasiassa Helsingin keskustaa. Väritutkimus on silloin tärkeää. Alkuperäinen tai aikakauteen liittyvä julkisivuväri on yleensä kaunis ja lisää talon arvostusta, sanoo arkkitehti **Taina Kinnunen** Helsingin kaupungin kaupunkikuvatyöryhmästä.

Oma sävy

Väritutkimus selvittää rakennuksen alkuperäisen värin näytteistä tai vanhojen valokuvien ja arkistojen avulla.

Julkisivujen suojeleminen ei juurikaan ulotu 40-luvun ympäristöihin tai 50-lukujen lähiöihin. Taloyhtiöt teettävät näillä alueilla harvoin väritutkimuksen, jota pidetään ylimääräisenä menoeränä.

Kun värien merkitystä ei nähdä, ne helpolla etäännyvät alkuperäisistä, kun julkisivuja kunnostetaan. Jossain taloyhtiön kaikki kerrostalot on maalattu samalla värillä, vaikka aikaisemmin jokaisella on ollut oma sävy. Myös kalkkivärin korvaaminen muilla maaleilla on muuttanut rakennusten ilmettä. Kun

lisäksi ei kiinnitetä huomiota naapuritalojen väreihin, kadun ilme on köyhtynyt ja uudet värit eivät enää soinnu toisiinsa.

Kinnunen pitää onnistuneen värivallinnan lähtökohdaksi julkisivuremontissa pätevää suunnittelijaa, joka tuntee myös värit.

Väreillä on väliä täydennysrakentamisessakin. Herttoniemessä Helsingissä onnistuttiin sijoittamaan uudet elementitalot 1950-luvun ympäristöön onnistuneesti myös värien puolesta. Kolmen kerrostalon taloyhtiössä kukin talon värityksi mukaillee tuoreesti ja erilailla naapurien ruskeita ja harmaita sävyjä.

Nostaa rakennuksen

- Väritutkimuksen lisäksi tarvitaan tulkin-taa. Väriarinnassa voi epäonnistua tai nostaa rakennuksen jalustalle, arkkitehti **Kati Winterhalter** Arkkitehtitoimisto Okuluksesta korostaa.

Okulus tekee restaurointi- ja peruskorjaussuunnittelua sekä rakennustutkimusta.

- Lopullinen värisävy valitaan aina verraten värimalleja katsomalla. Samalla on huomioitava ympäristön värit. Väriarinnassa voi epäonnistua tai nostaa rakennuksen jalustalle.

Winterhalter pohtii, miten värin kokeminen on muuttunut.

- Empiren aikana 1800-luvulla ihmisten arjessa ei ollut paljon värejä, siksi rakennusten kalkkivärit koettiin voimakkaiksi. Tänään digitaaliset värit, joiden keskellä elämme, saavat taas kalkkivärit näyttämään haaleilta.

- NCS-värijärjestelmä on hyvä apu suunnittelussa taitavan kalkkivärejä sekoittavan maalarin rinnalla. Värijärjestelmässä jo värien nimet kertovat olennaisen sävystä, mikä helpottaa työtä.

Tunnistetaan näkemällä

Maalarimestari **Yrjö Liehunen**, 86, huomasi 17-vuotiaana maalarina, että erottaa värisävyt tarkasti. Tänään hän sekoittaa kalkkimaaleja tynnyreissä maalausliikkeensä rauhallisessa varastossa. Lähtökohdaksi on usein arkkitehdin mielikuva oikeasta sävystä tai näytepala vanhasta väristä. Värikarttaa hän ei enää tarvitse, koska sävyt ovat värimuistissa.

- Suunnittelija saattaa vielä etsiä oikeaa väriä ja yritän auttaa siinä. En mittaa pigmenttejä, koska kokemus on opettanut tuntuman oikeasta määrästä. Joskus arkkitehdit pyytävät reseptiä, mutta minulla ei ole sitä antaa, Liehunen kertoo.

Värinäyte kuivuu vuorokauden, ennen kuin se on saanut lopullisen sävynsä. Jos sekoitus osoittautuu oikeaksi, Liehunen tekee samaa suuremman määrän vertaillemalla koe-erään märkinä.

Viime vuonna Liehunen etsi Winterhalterin kanssa Helsingin yliopiston vanhaan Fabiania- rakennukseen oikeaa vaaleanpunaista. Vasta viides vaaleanpunainen, jonka maalarimestari sekoitti, sopi arkkitehdin tavoitteisiin.

- Kulööri sammutettiin vihreällä umbralla. Ostimme silloin maaliliikkeestä sitä koko erän, että saimme samaa pigmenttiä koko rakennuksessa käytettyyn vaaleanpunaiseen. Pigmentin sävyhän vaihtelee erän, kaivoksen ja kaivuupaikan mukaan.

Mielenkiintoisin työ Liehusen uralla on ollut Pohjois-Haagan monipuolisten julkisivuvärien sekoittaminen, kun asuinalue rakennettiin 1950-luvulla.

Teknos Oy:n värilaboratoriossa värisävyjä etsitään spektrofotometrillä ja muiden tutkimusmenetelmien avulla. Mutta myös isossa yrityksessä tarvitaan lopulliseen valintaan työntekijä, jolla on luontainen kysy erottaa värisävyjä ja joka on harjaantunut sävyjen näkemiseen koulutuksessa. ■

NCS-hyrrä tuo värit näkyviin

NCS (Natural Colour System) on looginen värijärjestelmä, joka perustuu siihen, miten ihminen havaitsee värit. Järjestelmässä on 1950 väriä, kun ihminen näkee noin 10 miljoonaa väriä.

Hyrrää muistuttava, kaksoiskartion mallinen väriavaruus pohjautuu kuu-teen perusväriin keltaiseen, punaiseen, siniseen, vihreään, mustaan ja valkoiseen. Vihreä on mukana, koska ihmisellä on kyky erottaa vihreän sävyjä erityisen herkästi.

Värikoodi kertoo musta, valkoisen, värikylläisyyden ja värisävyän määräästä. Värikoodi S 2030-Y90R ilmoittaa, että sävyssä on 20 % mustuutta, 30% värikylläisyyttä, 90% punaisuutta ja 10% keltaisuutta. Kokenut NCS-järjestelmän käyttäjä pystyy koodin perusteella kuvittelemaan sävyn. Sen avulla myös analysoidaan ja dokumentoidaan värejä. Koodi ei ole sekoitusohje.

Vuonna 1979 julkaistun NCS-järjestelmän juuret usean vuosikymmen kestäneessä ruotsalaisessa tutkimuksessa, johon osallistui muun muassa

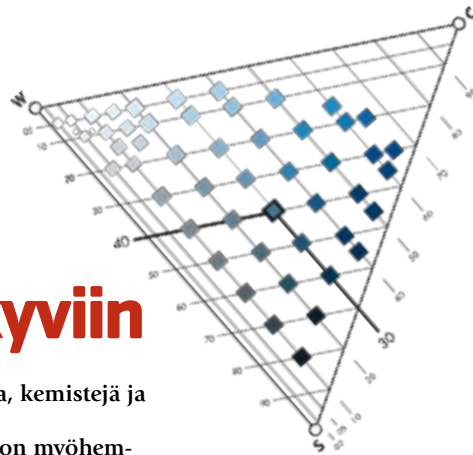
arkkitehteja, psykologeja, kemistejä ja väritutkijoita.

NCS-väriavaruudesta on myöhemmin poistettu myrkylliset värit lyijy ja kadmium sävyineen sekä lisätty vaaleita sävyjä. Perinteisillä pigmenteillä kuten vihreällä umbralla ja keltaokralla sävytetyille kalkkimaaleille on myös löytynyt paikkansa.

NCS on Ruotsin virallinen värijärjestelmä. Sitä käytetään yleisesti myös muissa maissa värien määrittelyyn. Ruotsalainen NCS Colour AB kehittää järjestelmää jatkuvasti.

NCS-värimittari kertoo väritutkimuksessa kohteen lähimmän NCS-väriin. Tarkempaan tulokseen päästään laboratoriotutkimuksella tai sävyjen näkemiseen harjaantuneen ja väriherkän henkilön vertaillen värimallien pieniä eroja.

Lähteet NCS Colour AB, Kustannus Oy Hakkuri Oy ja Svenska Byggnadsvärdsföreningen

The advertisement features a large photo of Miika Sutinen, a man in a high-visibility yellow and black work jacket, standing with his hands on his hips. To his right, there is a blue banner with the name 'MIIKA SUTINEN' in white. Below the banner, the text reads 'Yrittäjä, maalarimestari' in orange. Further down, a blue text block says 'Ilman yrittäjiä ja yrityksiä ei synny työpaikkoja, eikä palveluita - eikä myöskään kasvua.' Below this, the logo 'KOKOOMUS' is shown in blue, with 'Oulun vaalipiiri' underneath it. In the background, there is a blurred image of a painter in a white protective suit working on a wall.

Suojautuminen est

Vesiohenteisten maalien säilöntäaineiden kanssa pärjää, kun muistaa suojautua hyvin. Merkittävä ammatti-ihotaudin uhka uhka aiheutuu epoksipohjaisista tuotteista, joiden joutuminen iholle voi nopeasti johtaa allergiaan ja pahimmillaan ammatinvaihtoon.

Nykyään yleisin maaleista tai pinnotteista pintakäsittelijöille aiheutuva ammattitauti on epoksiyhdisteiden aiheuttama allerginen ihottuma, sanoo vanhempi asiantuntija **Katri Suuronen** Työterveyslaitokselta.

Epoksinkäyttö on ollut yleistä vuosikausia esimerkiksi laatoitus- ja lattiapinnoitustöissä sekä maaleissa pinnoilla, joihin kohdistuu kovaa kulutusta, kuten betonilatioilla. Nykyään sitä käytetään paljon viemäreiden sukutuksessa. Pahimmillaan epoksille allergisoitunut voi joutua vaihtamaan ammattia.

- Viime vuonna uusia allergiatapauksia on ilmennyt erityisesti viemäreiden sukutuksia tekevien joukossa. Moni nuori mies on saanut epoksiallergian jopa vain parin kuukauden työn jälkeen ja joutunut ehkä vaihtamaan ammattiakin sen takia. Työnvaihtoa edellyttäviä tapauksia todetaan Suomessa noin 30 vuodessa. Ne ovat jäävuoren huippu, sillä osa ei hakeudu tutkimuksiin, vaan lopettaa työskentelyn näiden aineiden kanssa ja

siirtyy tekemään jotakin muuta.

Suurosen mukaan toinen kaksikomponenttipinnoitetyyppi, jolla voi olla terveysseuraamuksia, on uretaanipinnoitteet, jotka sisältävät isosyanaattiyhdisteitä. Niitä käytetään erilaisissa rakennuspinnoteissa ja metalliteollisuuden pinnoitteissa, tiivisteissä ja liimoissa. Niistä voi aiheutua yliherkkyyssastmaa tai allergista kosketusihottumaa.

Katri Suuronen korostaa, että ihoallergian syntyminen edellyttää aina ihokosketusta, kun taas astman syntyminen edellyttää aineiden leviämistä hengitysilmaan.

Vedessä vähän riskejä

Katri Suurosen mukaan tavalliset vesiohenteiset lateksit ovat muuten varsin haitattomia, mutta koska niissä on vettä, niin mikrobikasvuston estämiseksi maalihin on lisättävä säilöntäaineita.

- Säilöntäaineallergiat ovat mahdollisia maalareilla, jos maalia pääsee paljon iholle. Altistuminen vaatii kuitenkin toistuvasti ihokosketusta.

Suuronen kertoo, että joitakin vuosia

HYVÄN RAKENTAMINEN ON HELPPOA

ää allergiat

sitten Euroopassa koettiin säilöntäaine-allergiaepidemia. Se aiheutui niin sanotuista isotiatsolinoni-säilöntäaineista, joita otettiin enenevästi käyttöön kosmetiikassa, pesuaineissa ja maaleissa.

- Osa allergioista aiheutui maaleista mutta iso osa myös ihan vain esimerkiksi pesuaineista. Vaikka olisi saanut allergian pesuaineista, niin on vaikeaa tehdä saman aineen kanssa työtä. Ihotautilääkärit huomasivat ongelman jo aikaisessa vaiheessa, mutta lainsäädäntö laahasi vuosia perässä. Nyt on saatu vihdoon määräykset, jotka rajoittavat aineiden käyttöä kosmetiikassa ja teollisuustuotteissa sekä määräävät myös niiden pitoisuuksien merkitsemisestä maalipurkkeihin.

Kaiken kaikkiaan Suuronen ei kuitenkaan näe vesiohenteisissa maaleissa suuria terveysuhkia.

Valvotaan ja seurataan

Vanhempi tuotekehityskemisti Arto Ojuva maalinvälittäjä GVK Coating Technology Oy:stä korostaa, että maalinvälittäjän on tiedettävä tarkkaan, mitä maalissa on sekä ilmoitettava promillen tarkkuudella ylärajat aineiden mahdollisille pitoisuuksille.

- Jokaisesta kemikaalista, jota käytetään säilöntäaineena löytyy tietyt altistumisarvot: paljonko saa altistua hetkellisesti ja paljonko pitkän ajan kuluessa ja näiden perusteella lasketaan riskirajat.

Kun tietty riskiraja ylittyy, niin purkkiin on laitettava varoitusmerkintä. Yleensä säilöntäaineiden pitoisuudet on säädetty niin alhaiseksi kuin mahdollista, jotta riskirajat eivät ylitä ja merkinnöiltä välttytään.

Ojuvan mukaan lainsäädäntö pyrkii seuraamaan tutkimustietoa.

- On hienoa, että meillä on kansainvälinen Reach-kemikaalisäädös, joka päivittää suositusrajoja ainakin viiden vuoden välein. Suomessa sitä valvoo Tukes. Se otti meihin viimeksi yhteyttä pari vuotta sitten, ja huomautti, että yhdessä tuotteessamme oli sellaista säilöntäainetta, joka muutaman vuoden päästä tullaan kieltämään. Saimme myös suosituksia, miten sen kanssa pitäisi menetellä.

Kemikaalit – hyvä vai paha?

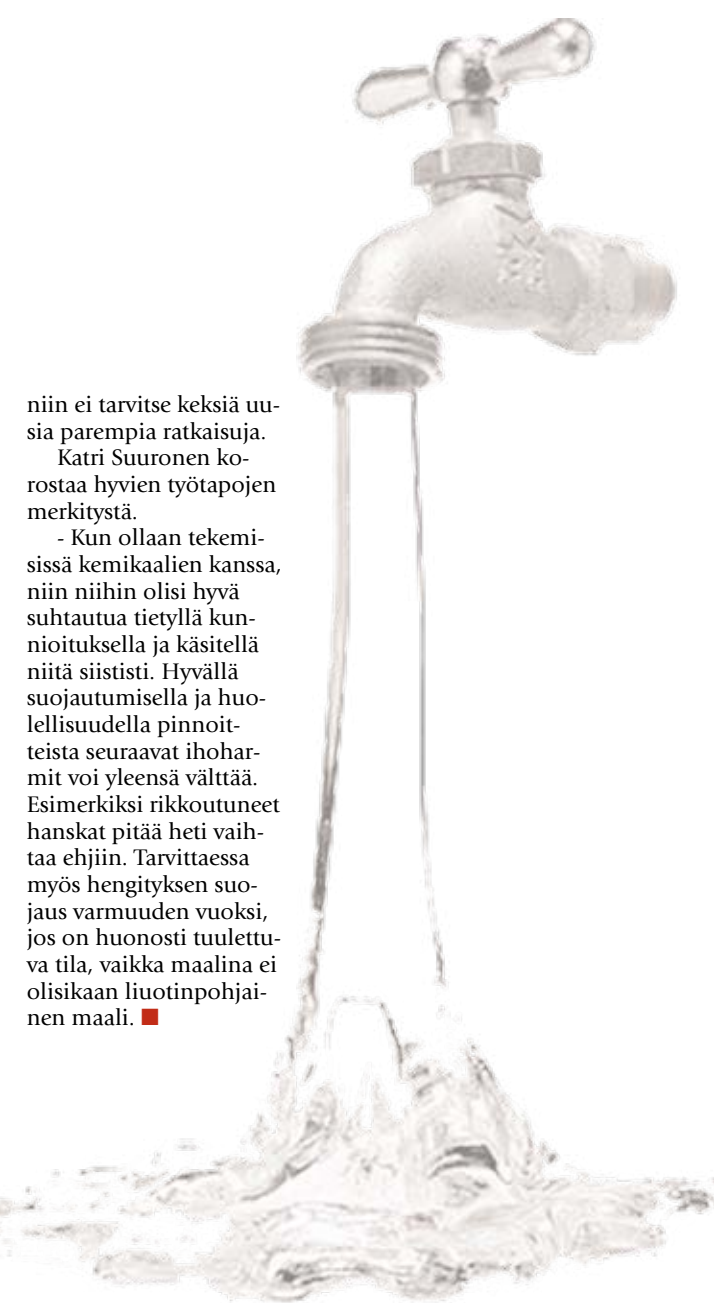
Ojuvan mukaan yhteiskunta on mennyt siihen, että kemikaaleja ja altistusta pyritään vähentämään mahdollisimman paljon.

- Se on todennäköisesti osaltaan johtanut siihen, että vastustuskyky altistumiselle heikkenee. Mutta jos työkseen maalaa paljon, niin olisi hyvä, jos ei tällaista altistusta tulisi joka päivä vastaan. Varmasti pelätään kemikaaleja osin aiheettomastikin, mutta on toisaalta hyvä kyseenalaistaa, että tarvitaanko tätä ja tätä ainetta tässä. Jos ei kyseenalaisteta,

niin ei tarvitse keksiä uusia parempia ratkaisuja.

Katri Suuronen korostaa hyvien työtapojen merkitystä.

- Kun ollaan tekemisissä kemikaalien kanssa, niin niihin olisi hyvä suhtautua tietyllä kunnioituksella ja käsitellä niitä siististi. Hyvällä suojautumisella ja huolellisuudella pinnoitteista seuraavat ihoharmit voi yleensä välttää. Esimerkiksi rikkoutuneet hanskat pitää heti vaihtaa ehjiin. Tarvittaessa myös hengityksen suojaus varmuuden vuoksi, jos on huonosti tuulettuva tila, vaikka maalina ei olisikaan liuotinpohjainen maali. ■

KOKO KANSAN KAUKO

KAUKO TURUNEN
Yrittäjä
Kaupunginvaltuutettu
Parkano

www.kaukoturunen.fi

Laitteen optimaalisen tehokas käyttö:

Ei ilman varusteita

Maalaustöiden taivotteena on paitsi täydellisen tuloksen saavuttaminen myös sen tekeminen mahdollisimman nopeasti. Maalarit eivät aina täysin ymmärrä, mikä varusteiden merkitys on tämän tavoitteen saavuttamisessa," sanoo Mark Andersen, Gracon Varusteet-osaston globaali markkinointijohtaja.

Vaikka Gracon laitteissa tehokkuus onkin etusijalla, oikeat varusteet ovat kriittisen tärkeitä.

- Varusteet itse asiassa määrittävät, onko maalausurakka kannattava, Mark sanoo.

Yksi laite, monia kohteita

- Varusteet ovat ammattimaalarin työkalupakin olennainen osa, hän jatkaa. "Oikeiden varusteiden avulla voit tehdä samalla laitteella kaiken yhtä tehokkaasti hienon lakkapinnan levittämisestä korkeiden seinien maalaamiseen. Kun mukautat laitteesi mahdollisimman hyvin tilanteeseen sopivaksi, voit – sen lisäksi, että lopputulos on moitteeton – työskennellä paljon nopeammin.

Varusteet voivat merkitä eroa tuottavan tai tappiollisen työn välillä. Mark kertoo esimerkin:

- Oletetaan, että sinun on maalatava korkea katto. Oikealla ruiskutus-suuttimella vähennät ruiskutettavan maalin määrää ja työhön kuluva aikaa. Jatkeet varmistavat, että sinun ei tarvitse raahata tikkaita mukana. Ja erittäin pitkä maaliletku varmistaa, että sinun ei tarvitse jatkuvasti siirtää laitetta tai tarvitse siirtää maaliastioita kauas. Lyhyesti sanottuna saat hankkeesi valmiiksi nopeammin kuin ilman varusteita.

Esimerkkejä elävästä elämästä

1. Vaikeapääsyiset paikat Ratkaisu: suuttimen jatkeet

Kaikki, jotka maalaavat korkeita seinäiä tai kattoja, ajattelevat luultavasti automaattisesti tikkaita ja telineitä. Työn ei kuitenkaan tarvitse olla näin vaikea.

Gracon suuttimien jatkeiden ansiosta sinun ei enää tarvitse siirtää tikkaita tai liikkua ylös ja alas telineillä. Kiinnitä suuttimen jatke pistooliisi ja tee työ kerralla.

- Enää en tulisi toimeen ilman suuttimen jatkeita. Koska en enää tarvitse tikkaita, voin työskennellä nopeammin ja turvallisemmin," sanoo John Coats, Liberton Decor -yrityksen omistaja (Iso-Britannia).

2. Suuttimen ja pumpun kuluminen Ratkaisu: Rac X™ LP -suuttimet

Kun suuttimen läpi on virrannut noin 750 litraa maalia, sen ruiskutuslaatu heikkenee. Suuttimien käyttöiän pidentämiseksi Graco toi äskettäin markkinoille RAC X™ LP -suuttimet. Mikä niiden ero vanhoihin suuttimiin nähden on? Voit nyt ruiskuttaa 30–50 % pienemmällä paineella.

Pienempi paine vähentää myös laitteeseesi kohdistuvaa painetta. Ruiskutussuutin ja pumppu kuluvat hitaammin, jolloin ne siis kestävät paremmin. Lisäksi olet ansainnut suuttimen ostohinnan jo 30 litran seinämaalia vaatineen työn jälkeen.

3. Käyttökatkokset työmaalla Ratkaisu: ProConnect™-järjestelmä

Kussakin korkeapainelaitteessa on maalia imevä tehokas pumppu. Jos se vikaantuu suuren käyttötuntimäärän jälkeen, laitteistosi jää käyttämättömäksi. Koska töissä on usein tiukat määräajat, käyttökatkokset eivät sovi ohjelmaan. Ainutlaatuisen ProConnect™-järjestelmän ansiosta voit helposti vaihtaa pumpun itse. Voit jatkaa työtä muutamassa minuutissa. Järjestelmä on käytettävissä lähes kaikille Gracon korkeapainelaitteille.

4. Kun on pakko käyttää telaa Ratkaisu: JetRoller™

Ammattimaalarina tiedät, että joskus telan käyttämiselle ei ole vaihtoehtoja. Silloin JetRoller™ on oikea työkalu. Jet-

Roller™ yhdistää telan ja ruiskuttamisen yhteen kätevään varusteeseen. Sumua syntyy mahdollisimman vähän ja varusteissa yhdistyvät telan tuottama pinta korkeapaineruiskutuksen nopeuteen, joustavuuteen ja mukavuuteen.

- Viimeistelytason lisäksi nopeus on suuri etu. Tavanomaiseen telalla maalaamiseen verrattuna säästämme JetRollerin avulla puolet ajasta, kertoo Arkadiusz Droz, APS Service -yrityksessä työskentelevä maalari Puolasta.

5. Liian kapea ruiskutusleveys Ratkaisu: WideRac™-suutin

Jos sinun on ruiskutettava suuria tasisia pintoja, haluat tehdä sen mahdollisimman vähillä liikkeillä. Tämä tarkoittaa suurinta mahdollista ruiskutusleveyttä. Gracon WideRac™-suutin tuottaa jopa 60 cm:n ruiskutusleveyden. Sen lisäksi, että sen tuottama maalin hajotus on loistava, se myös säästää paljon aikaa. Lyhyesti se on pakollinen hankinta suurta tuottavuutta vaativiin käyttökohteisiin.

6. Suuttimen roiskuttaminen ja tiputtaminen Ratkaisu: CleanShot™-venttiili

Mahdollinen ongelma, kun jatkekappaleita käytettäessä maali roiskuu tai tippuu ruiskutussuuttimesta. Asentamalla CleanShot™-venttiilin jatkekappaleen päähän voit helposti ratkaista tämän ongelman. Venttiilin sisäisen neulan ansiosta suutin ei enää roiskuta tai tiputa missään jatkeen asennossa.

- Teen kaikkeni tuottaakseni täydellisen lopputuloksen. CleanShot-venttiilin avulla voin olla varma, että seinään ei jää pisaroita, sanoo ranskalainen Cyril Julien, Painting Company Julienin omistaja.

Lisätietoja

Saat lisätietoja korkeapainelaitteiden varusteista vierailemalla osoitteessa www.graco.com tai ottamalla yhteyden Raf Wileniin sähköpostilla osoitteessa raf.willen@graco.com.

NCS SHOP

VÄRILUKIJA NCS017 COLOURPIN II

79 € ALV 0%

LANGATON VÄRILUKIJA, JOLLA VOIT MITATA, TALLENTAA JA JAKAA VÄRITIETOA ÄLYPUHELIMELLASI SUORAAN KOHTEESTA. JOKAISALLE MITTAAMALLESII VÄRILLE SAAT LÄHIMMÄN NCS-KOODIN, JOKA VOIDAAN MUUNTAAM CMYK- RGB- JA CIELAB-ARVOIKSI SEKÄ VALOISUUSARVOIKSI. LAITE KÄYTTÄÄ NCS COLOURPIN -SOVELUSTA, JOKA ON LADATTAVISSA.

VÄRITRENDIT-OPAS COLOUR TRENDS 2019+

PYSY PERILLÄ TÄRKEIMMISTÄ VÄRITRENDEISTÄ TÄMÄN KÄTEVÄN OPAN AVULLA. COLOUR TRENDS 2019+ ON VÄRIMALLIKOKOELMA, JOKA SISÄLTÄÄ NELJÄ VÄRITRENDIÄ. TRENDIT ON ESITETTY KÄTEVÄN A6-KOKOISEN VIUHKAN AVULLA, MISSÄ JOKA TRENDILLE ON KUUSI VÄRIÄ.

9 € ALV 0%

NCS SHOP/www.hakkuri.fi

Tilaukset: info@hakkuri.fi

Tiedustelut: 040 511 7430

Homeen- ja lahonestoaineet

BORACOL
 Homeen ja lahon ehkäisyyn sekä puhdistukseen puupinnoilla rakenteissa ja ulkona

Puh. 020 780 9696
 www.kirjojarit.fi

Julkisivutuotteet

Sika
 BUILDING TRUST

www.sika.fi

Maalausalan työvälineet

Laatutyökalut maalaukseen, tapetointiin ja laatoitukseen. Kotimaista tuotantoa jo vuodesta 1960

Maalausväline
 www.maalausvaline.com Puh. 09-8700 320

Ammattilaisen valinta jo vuodesta 1990
TYÖKALUT JA TARVIKKEET
 maalaus, muuraus
 laatoitus, lattiapinnoitus
JALMERI OY
 06-8329220 / jalmeri@jalmeri.fi
 www.jalmeri.fi

Liimat

casco
SCHÖNOX
 www.casco.fi www.schonox.fi

Lattiat

BOLON
 Bolon Showroom Helsinki
 Punavuorenkatu 1, +358 440466066. Avoinna: maanantaista torstaihin 9 - 15 (suljettu k12 - 13) perjantaisin 9 - 15 (suljettu k12 - 13)

Tanja Linsko
 Area Sales Manager Finland
 +358 40 5519174
 tanja.linsko@bolon.com

Carolina Strandberg
 Showroom manager / Backoffice
 +358 44 0466066
 carolina.strandberg@bolon.com

Maalit

Maalintekijä
UULA COLOR
 UULA.FI

MUOVITTOMAT MAALIT
 SISÄ- JA ULKOPINTOIHIN

Findur
 Julkisivumaalit ja pinnoitteet

Findur HT Oy
 www.findur.fi

Coloria
 Kotimaiset korkealuokkaiset sisä- ja ulkomaalit
 WWW.COLORIA.FI

swepco
 Useimmille käytetyille vesikatteille cool roof -maalit ja pinnoitteet. Antibakteerista kylmäbitumi pelti- ja huopakatoille sekä viilentävä alumiinibitumi. Piha-asfaltille uudistavat pinnoitteet. ISO 9001 laatus.

teho
 since 1974
 Ammattilaisten palvelua jo 45 vuotia
TEHOLEHTINEN OY
 teho.lehtinen@teholehtinen.fi
 Puh. 040 573 0261, 03 364 7340
 www.teholehtinen.fi/tyohoeet/luotteet

Tasoitteet

KNAUF

Valmistasoitteet käsi- ja ruiskutasoitukseen
 Työvälineet ja tarvikkeet
 www.knauf.fi

Huollot

SPRAYTEC
 Pintakäsittelylaitteet
 Hangosta Utsjoelle hoitaa

Tomi Majamäki 040 734 6599
 Pekka Kirsilä 040 056 5848

TEOLLISUUSMAALIT LAIVAMAALIT BETONIPINNOITTEET
 PALDSUOJAMAALIT

NOR MAALI
 www.nor-maali.fi

myynti@nor-maali.fi puh. (03) 874 650

Elämä täynnä värejä. **eskaro**

Vanha Porintie 1890, 03400 VIHTI
 puh. 0207 856 635
 www.eskaro.fi

Vedeneristys

ARDEX

Märkäbilarakentaminen | Sisäilmakorjaus
 ILMOITTAUDU ARDEX-OPISTON
MAKSUTTOMIIN KOULUTUKSIIN

Katso kurssikalenteri
 www.ardex.fi

Maalarilehti Väri & Pinta
 alan asialla jo 101 vuoden ajan!

Nostolavat, rakennushissit, rakennustelineet ja riipputelineet

HRK KONEVUOKRAAMOT

03 2772 555 • Tampere • Pirkkala • Kangasala • Hämeenlinna • Lahti • Vantaa

- Painehiekkapuhaltimet
- Raepuhalluskaapit
- Maalauslaitteet
- Rappauslaitteet

KOMPRESSORIKESKUS OY
Ajokinkuja 4, 33800 TAMPERE
Puh. 03-3812111 Fax. 03-3812138
www.kompressorikeskus.fi

PUHTI

LEGUAN®

Leguan Lifts Oy
Kotimainen henkilönostin
Sisä- ja ulkokäyttöön
Puhelin 03 347 6445

125 135 165 190

www.leguanlifts.com

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO PIKAVUOKRAUS

Monipuolinen kalusto maalaustöihin,
remontointiin ja rakentamiseen.

- Maaliruiskut
- Tasoiteruiskut
- Rappausruiskut
- Nostimet
- Riippukelkat
- Telineet
- Timanttilaitteet
- Varastokontit
- Pienkoneet

Helsingin toimipiste
Hämeentie 105, Helsinki
p. 09 7012300
helsinki@pikavuokraus.fi

Vantaan toimipiste
Ylästöntie 121, Vantaa
p. 0400 776577
vantaa@pikavuokraus.fi

www.pikavuokraus.fi

Suojaustarvikkeet

Paloajatkamaton
FR DIN 4102-B1

JORMA™

Paloajatkamattomat Suojaustarvikkeet Saneerauskohteisiin!

Landolt FR on paloajatkamaton, itsekiinnittyvä
porras- ja yleissuoja, jolla on jopa laivateollisuuteen
hyväksytty palosuojausertifikaatti IMO Res.MSC.307(88)

- Paloajatkamattomat kennolevyt ja muovikalvot FR DIN 4102-B1
- Jorma FR paloajatkamaton remonttiövi FR DIN 4102-B1
- Räätelöidyt suojaustuotteet, myös FR paloajatkamattomina
- ZIP WALL FR paloajatkamattomat pikaseinät

RS **rstarvike.fi**
09-282 229 / rs@rstarvike.fi

Värinlukijat, värikartat, värijärjestelmät

NCS-järjestelmän lähtökohtana on se, miten silmä näkee eri värit.

Järjestelmä ei ole sidoksissa eri maalien käyttöön eikä värjättävään materiaaliin.

Maalattavan tilan jokaiselle pinnalle voidaan valita teknisesti sopivin maali. Silti pinnat on helppo sävyttää keskenään yhteensopiviksi.

VÄRIKARTAT - VÄRIMALLIT - VÄRINLUKIJAT

www.ncscolourfin.com.

ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI

AK-Lattiat Oy
0400 462 959
Ennekuja 1, 02270 Espoo
www.ak-lattiat.fi

EPA Lattiat Oy
010 8329 500
Avainkierto 21, 05840 Hyvinkää
jouni.rilla@epa-lattiat.fi
www.epa-lattiat.fi

Heikkinen Yhtiöt Oy
020 7280 780
Koivuhaantie 21, 01510 Vantaa
etunimi.sukunimi@heikkinen.fi
www.heikkinen.fi

Helsingin Mattotyö ja -myynti Oy
09 540 4000
Kyttäläntie 6, 00390 Helsinki
etunimi.sukunimi@hmtm.fi
www.hmtm.fi

SISTEK Kaakon Kumi Oy/
Sisustus-Kiinpo Oy
0207 619 620
PL 35 (Harapaisentie 1),
53501 Lappeenranta
etunimi.sukunimi@sistek.fi
www.sistek.fi

Kantolan Parketti Oy
03 535 0300
Mäkeläntie 9, 13130 Hämeenlinna
www.kantolanparketti.fi
kantolanparketti@kantolanparketti.fi

Kodin Lattiat Oy
09 389 3523
Topiaksentie 3 A, 00760 Helsinki
teemu.koivu@kodinlattiat.fi

Lahden Lattia- ja Seinäpäällyste Oy
010 422 6880
Vieterikatu 6, 15700 Lahti
vesa.kinnunen@llsp.net
www.llsp.net

Lattiakolmio Oy
050 328 5570
Lirokuja 4, 00940 Helsinki
info@lattiakolmio.fi
www.lattiakolmio.fi

Nanten Oy
09 2747 970
Teollisuustie 6, 04300 Tuusula
etunimi.sukunimi@nanten.com
www.nanten.fi

Parketti expert Oy
019 367 756, 0400 445 906
Karstuntie 1233, 08480 Karstu
www.parkettiexpert.fi

Parketilattiat Salmi Oy
0500 816 952
Elontie 7, 00660 Helsinki

Romanoff Lattiat Oy
0600 550 010
Kisällintie 3 b, 01730 Vantaa
myynti@romanoff.fi
www.romanoff.fi

Parkettihuolto ja Saneeraus
P. Kempainen Oy
09 8678 400 fax 09 8678 4014
Puolarmetsänkuja 6, 02280 Espoo
info@parketti-kempainen.com
www.parketti-kempainen.com

Päijät-Hämeen Laatulaatoitus Oy
0400 99 344
Rekolankatu 15, 15150 Lahti
info@laatulaatoitus.fi
www.laatulaatoitus.fi

Päällystekolmio Oy
040 724 3647
Vantaanrinne 14 c/o 4, 01730 Vantaa

Seppo Finnilä Oy
0400 474 315, 040 7345 795
Äijänkalliontie 7, 12310 Ryttylä
finnila.seppo@kolumbus.fi

Suomen Lattiakeskus Oy
09 2766 930
Asentajantie 4, 01800 Klaukkala

Tekstiililattiat Kalevi Sääski Oy
020 7419 810
Tulppatie 22, 00880 Helsinki
www.tekstiililattiat.com

Tuusulan Mattotyö Oy
0400 560 300
Hankasuontie 5, 00390 Helsinki
toimisto@tuusulanmattotyoy.fi

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI

Ahma-Lattiat
050 911 0686
Sysmääläntie 1 as. 34, 40530 Jyväskylä
janne.katka@ahmalattiat.fi
www.ahmalattiat.fi

Heikkinen Yhtiöt Oy
020 7280 780
Hyllilänkatu 14, 33730 Tampere
etunimi.sukunimi@heikkinen.fi
www.heikkinen.fi

Lakeuden Lattia Oy
010 279 36000
Rengastie 23, 60120 Seinäjoki
jim.rautiainen@lakeudenlattia.fi
www.lakeudenlattia.fi

Laattatyö Wikman Oy
0500 862 933
Vihnuskallionkatu 16, 37150 Nokia
laattatyoy.wikman@yritys.inet.fi

Mattoasennus Olli Niinimäki Oy
0400 643 600, 0400 599 499
Ritarintie 22, 40930 Kinkomaa (Muurame)
mattoas.niinimaki@elisanet.fi

Oro Urakointi Oy
050 314 5042
Miilukatu 7, 40320 Jyväskylä
toimisto@orourakointi.fi
www.orourakointi.fi

Porin Mattotyö Ky
044 346 0004
Palokunnantie 2, 28360 Pori
janne.tommila@mattotyoy.net
www.mattotyoy.net

Oy Skandia Lattia-Golv Ab
040 565 1613
Rinnakkaistie 31 B 1, 65350 Vaasa
jukka.kanerva@skandialattia-golv.fi
www.skandialattia-golv.fi

Tammer-Lattiat Oy
0400 700925
Haikanvuori 1, 33960 Tampere
tammer-lattiat@tammer-lattiat.fi
www.tammer-lattiat.fi

Tampereen Lattiamestarit Oy
040 504 9129
Aarporankatu 15 B, 33840 Tampere
jorma.agren@lattiamestarit.fi
www.lattiamestarit.fi

Tampereen Pinta-Asennus Oy
03 3672 862
Rajasilta 1, 33880 Lempäälä
jari.korpela@pinta-asennus.fi
www.pinta-asennus.fi

TeppMan Oy
02 273 6666
Pitkämäenkatu 28, 20250 Turku
etunimi.sukunimi@teppman.fi
www.teppman.fi

Turun Tapetti ja Matto Oy
02 271 1000
Orikedonkatu 2, 20380 Turku
myynti@tapettijamatto.com
www.tapettijamatto.com

Turun Ykkösparketti Oy
02 251 1421
Pansiontie 48-52, 20240 Turku
tiedustelut@ykkosparketti.fi
www.ykkosparketti.fi

Oy Villen Parketti - Villes Parkett Ab
010 2291 770
Asemakatu 39, 65100 Vaasa
myynti@villenparketti.fi
www.villenparketti.fi

ITÄ-SUOMEN LÄÄNI

Heikkinen Yhtiöt Oy
020 7280 780
Linjakuja 4, 80140 Joensuu
etunimi.sukunimi@heikkinen.fi
www.heikkinenyhtiot.fi

Kallan Parketti Oy
044 304 3532
Kirkkokatu 12, 70100 Kuopio
info@kallanparketti.fi
www.kallanparketti.fi

Kuopion Parkettiasennus Oy
0400 791 144
Kalevalankatu 10, 70500 Kuopio
info@dtf.fi
www.kuopionparkettiasennus.fi

OULUN LÄÄNI

Heikkinen Yhtiöt Oy
020 7280 780
etunimi.sukunimi@heikkinen.fi
www.heikkinen.fi
Lapin Lattiamestarit Oy
0400 309567
Taka-Löytyn katu 4
90150 Oulu

Matto Nurminen / Matnur Oy
08 8700 700
Tyrväntie 12, 90400 Oulu
tapani.niskanen@mattonurminen.fi
www.mattonurminen.fi

Oulun Sisustajat Oy
010 320 2300
Paljetie 10, 90140 Oulu
oulu.sisustajat@sisustustalo.net
www.sisustustalo.net/oulunsisustajat

RK-Lattiat Oy
08 815 0150
Veistämötie 8, 90620 Oulu
www.rk-lattiat.fi

LAPIN LÄÄNI

Lapin Lattiamestarit Oy
0400 309 596, 0400 309 550
Aittatie 11, PL 41, 96101 Rovaniemi

Mattoasennus Ojala Oy
0400 896 980
Sipolantie 2, 96190 Rovaniemi
olli.ojala@mattoasennusojala.fi

PR-Sisustus Oy
020 787 1280 fax [016] 223 313
Keskuspuistonkatu 15-17, 94100 Kemi
www.pr-sisustus.fi

KANNATUSJÄSENET

Rautakesko Oy/
Sisustus ja kodin kalustaminen
010 53032
PL 75, 01301 Vantaa
fax 010 532 0859

RTV-Yhtymä Oy
019 7421 fax 019 730 246
Mattilantie 1, 11700 Riihimäki
etunimi.sukunimi@rtv.fi

Teollisuusjäsenet

Ardex Oy

Koskelonkuja 1 A 27, 02920 Espoo
puh. 09 6869 140
ardex@ardex.fi www.ardex.fi

Betton Oy Thoro Finland

Fallåker 1 D, 02740 Espoo
puh. 09 5102 517
juha.tamminen@betton.fi www.betton.fi

BOLON

Punavuorenkatu 1
00150 Helsinki
puh. 050 524 6114
www.bolon.com
johanna.rostedt@bolon.com

Duuri Oy

Tapulikaupungintie 35, 00750 Helsinki
puh. 09 3510 5500 fax 09 3510 5222
duuri@duuri.fi www.dione.fi

Forbo Flooring Finland Oy

Heikkiläntie 2, 00210 Helsinki
puh. 09 862 30 300 fax 09 862 30 301
maria.hagenaar@forbo.com www.forbo-flooring.fi

Gerflor Oy

Rekolanpohjankatu 3, 15300 Lahti
puh. 010 617 5150 fax 010 617 5152
etunimi.sukunimi@gerflor.fi www.gerflor.fi

Hansamex Oy

Sauvonrinne 19 c, 08500 Lohja
puh. 09 565 5010
www.hansamex.fi info@hansamex.fi

Karelia-Upofloor Oy

Microkatu 1, 70210 Kuopio
PL 1188, 70211 Kuopio
puh. 020 740 9300

Upofloor Oy

Souranderintie 2, 37100 Nokia
PL 8, 37101 Nokia
puh. 020 740 9600
www.kareliaparketti.fi
www.upofloor.fi
www.kahrs.com

Kiilto Oy/RT-osasto

Tampereentie 408, 33880 Lempäälä
(Kehätie, 33880 Sääksjärvi)
puh. 0207 710 100 fax 0207 710 101
etunimi.sukunimi@kiilto.com www.kiilto.com

Laattapiste Oy

Mestarintie 5, 01730 Vantaa
puh. 09 878 031 fax 09 890 832
www.laattapiste.fi

Lakan Betoni Oy

PL 42, 80101 Joensuu
puh. 020 748 1200 fax 020 748 1260
www.lakka.fi

BOLON

DUURI Pro®

UPOFLOOR®

Lampark Oy

Urheilutie 10, 35300 Orivesi
puh. 03 2730 440 fax 03 2730 441
lasse.lietsala@lampark.fi www.lampark.fi

Master Chemicals Oy

PL 122 [Askonkatu 9 A]
15101 Lahti, Finland
puh. 040 550 6649
info@master-chemicals.fi www.master-chemicals.fi

MASTER CHEMICALS OY

Saint-Gobain Rakennustuotteet Oy / Weber

PL 70 [Strömberginkuja 2], 00381 Helsinki
puh. 010 442 200 fax 010 442 2295
etunimi.sukunimi@e-weber.fi www.e-weber.fi

nora flooring systems Oy

Pinninkatu 53 C, 33100 Tampere
puh. 03 271 0640 fax 03 271 0650
info-fi@nora.com, etunimi.sukunimi@nora.fi
www.nora.com/fi

nora®

Oy Orient-Occident LTD

Ruukinkuja 2, 02330 Espoo
puh. 09 260 660
kari.suonpaa@orientoccident.fi www.orientoccident.fi

Pukkila Oy Ab

PL 29 [Pitkämäenkatu 9], 20251 Turku
puh. 0207 219 600 fax 0207 219 690
etunimi.sukunimi@pukkila.com www.pukkila.com

Tarkett Oy

Lars Sonckin kaari 16, 02600 Espoo
puh. 09 4257 9000 fax 09 4257 9090
etunimi.sukunimi@tarkett.com www.tarkett.fi

Travico Oy

Puutarhatie 22, 01300 Vantaa
puh. 09 477 0780 fax 09 477 07810
ville.ravila@travico.fi

tremco illbruck Oy

Vanha Porvoontie 238, 01380 Vantaa
puh. 09 5499 4500
tilaukset@tremco-illbruck.com
www.tremco-illbruck.fi

TrioFloor Oy

Perintötie 2d, 01510 Vantaa
puh. 09 8545 130 fax 09 852 1972
trio@triofloor.fi www.triofloor.fi

Oy Sika Finland Ab

Koskelontie 23 C, 02920 Espoo
PL 49, 02921 Espoo
puh. 09 511 431
www.sika.fi www.casco.fi www.schonox.fi

Unilin Finland Oy

PL 57, 00811 Helsinki
puh. 0400 449 383
arto.mustonen@unilin.com

PERGO®

Uudenmaan PR-Lattiat Oy

Niilsaksenpolku 2, 01510 Vantaa
puh. 09 228 9170 fax 09 228 91727
upr.slk@upr-slk.com

Etelä-Suomen Pintaurakoitsijayhdistys ry

ASKO ANTTILA OY
010 835 5800
pasi.anttila@askoanttila.fi
www.askoanttila.fi

HYVINKÄÄN REMONTTIKESKUS OY
019 430 745
PL 71 (Helenenkatu 7)
05801 Hyvinkää

HÄMEENLINNAN MAALAU-
JA MATTOTYÖ OY
040 508 6660
hmm@pp.inet.fi
www.maalausjamatto.fi

JORATA OY
0400 530 216
posti@jorata.fi

KARJALAN MAALAAMO OY
03 671 6151
info@karjalanmaalaamo.fi

LAATTA-ASENNUS HEIKKI HAKIO OY
0400 801 444
heikki.hakio@laatta-asennus.fi
www.laatta-asennus.fi

MAALAUSLIIKE REMULA OY
040 901 2051
maalausliike@remula.fi
www.remula.fi

PIRITAN SANEERAUS JA MAALAU-
0400 885 657
T:MI PiSaMa
pirita.mikkolainen@gmail.com

RAKENNUSMAALAU- JA JARI KOMONEN
0400 879 122
Merventie 44, 13720 Parola
jari.komonen@pp2.inet.fi

RAKENNUSMAALAU- TAMMINEN OY
03 638 1589
olavi@rakennusmaalaustamminen.fi

TASOITE JA MAALAU- VIROLAINEN OY
03 435 4547
lidankalliontie 58
30100 Forssa

VÄRILÄISKÄ OY
019 455 637
aki.salminen@varilaiska.fi
www.varilaiska.fi

Helsingin Maalarimestariyhdistys ry
www.hmmy.fi

A. NIEMISEN MAALAU-
SLIIKE OY
09 440 799
toimisto@anm.fi
www.anm.fi

AK-PINTAKÄSITTELY OY
0400 473 410
ak-pintakasittely@kolumbus.fi

EKN-GROUP OY
045 671 6272
joona.nurmilaakso@ekn-group.fi
www.ekn-group.fi

ENTISÖINTI ATHENE OY
0500 603 309
spede@kipsi.fi
www.kipsi.fi

HELSINGIN ASIA-
TUNTIJAMAALAU-
S OY
044 551 2348
toimisto@asiantuntijamaalaus.fi
www.asiantuntijamaalaus.fi

HM-MAALAU-
SPALVELU KY
0400 414 891
matti.hovi@elisanet.fi
www.maalauspalvelu.net

JUSPEK OY
050 323 2532
juha.vierimaa@juspek.fi
www.juspek.fi

KESKUSTAN MAALAU-
S JA RAKEN-
NUS OY
09 884 0983
keskustan.maalausjarakennus@co.inet.fi

KORISTEMAALAU-
MO OCRA OY
044 308 6454
tujja.salin@koristemaalaamo.com
www.koristemaalaamo.com

LAINISALO RAKEN-
NUSMAALAU-
S OY
020 776 9621
erkki.harakka@lainisalo.fi
www.lainisalorakennusmaalau-
s.fi

LIEHUNEN OY
09 638 458
info@liehunen.fi
www.liehunen.fi

LTU-GROUP OY
010 841 2800
etunimi.sukunimi@ltu.fi
www.ltu.fi

MAALAAMO MTW OY
040 535 0401
alice.sacklen@mtw.fi
www.mtw.fi

MAALAAMO PAULI HIETANEN OY
0400 702 179
matti@mph.fi
www.mph.fi

MAALAU-
SLIIKE E. HINKKA OY
09 389 4344
hinkka@ehinkka.fi
www.ehinkka.fi

MAALAU-
SLIIKE KUIKANMÄKI OY
020 747 9231
toimisto@ma-ku.net
www.maalausliikehelsinki.com

MAALAU-
SLIIKE PASI POUTANEN OY
0400 446 130
maalausliike@poutanen.com
www.poutanen.com

MAALAU-
SLIIKE REPTON OY
0400 944 054
reptonoy@hotmail.com
www.repton.fi

MAALAU-
SLIIKE T. PYN-
NÖNEN OY
0400 705 635
teijo.pynnonen@kolumbus.fi

MAALAU-
SLIIKE TAPIO LILJA KY
0400 470 373
liljat@dnainet.net

MAALAU-
SLIIKE VILÉN & SYRJÄNEN OY
010 271 6010
etunimi.sukunimi@maalausliikevs.fi
www.maalausliikevs.fi

NURMINEN WORKS OY
09 728 8570
heikki.nurminen@nworks.fi
etunimi.sukunimi@nworks.fi
www.nworks.fi

NYKY-MAALAU-
S OY
09 724 0125
tapio.tyllinen@nyky-maalau-
s.inet.fi

OTE OY
0400 430 376
ote@ote.fi
www.ote.fi

OY IP MAALAU-
MO & MÅLERI AB
09 8364 4350
toimisto@ipmaalaamo.fi
www.ipmaalaamo.fi

OY MAALAU-
S JA ENTISÖINTI
RITARI & SMEDBERG LTD.
09 294 6526
pekka.ritari@pp.inet.fi

PENTTI MÄHÖNEN OY
0400 826 246
info@penttimahonen.fi
www.penttimahonen.fi

RA-URAKOINTI OY
09 350 9590
rauno.asplund@ra-urakointi.fi

RAKENNUS- JA MAALAU-
SLIIKE
HELKAR OY
09 755 2944
info@helkar.fi

RAKENNUS-
SLIIKE M. SEPPÄLÄ OY
010 239 8280
marko@mseppalaoy.fi

SORCOLOR OY
044 350 3929
info@sorcolor.fi
www.sorcolor.fi

SÄVYRAKENNE OY
09 3869 8160
etunimi.sukunimi@savyrakenne.fi
www.savyrakenne.fi

TASOITE JA MAALAU-
S VESA OY
09 374 1881
anttila@vesaoy.fi

TASOITE JA MAALAU-
STYÖ VISTA OY
045 656 6622
vista.oy@pp.inet.fi
joni.lindblom@vistaoy.fi

TRIASOLE PINNOITUS OY
09 347 8860
jari.jussila@triasole.fi
www.triasole.fi

TUPAMAALARIT OY
040 180 4811
asiakaspalvelu@tupamaalarit.fi
www.tupamaalarit.fi

UUDENMAAN PINTASUO-
JAUS OY
040 768 6377
uudenmaan@pintasuojaus.com
www.pintasuojaus.com

VELJEKSET LEHTINEN MAALAU-
SLIIKE OY
09 135 2516
maalau@veljeksetlehtinen.com
www.veljeksetlehtinen.com

VUORIMAALAU-
S OY
0400 456 608
tarmo.vuori@vuorimaalaus.fi

Itä-Suomen Pintaurakoitsijat ry
www.itäsuomenpintaurakoitsijat.fi

ASENNUS K. MIETTINEN TMI
0400 541 523
kari.miettinen@asennuskmiittinen.fi

ITÄ-SUOMEN JULKISIVUMAALAU-
S OY
0400 578 747
jukka.puharinen@julkisivumaalausoy.fi

KML-MAALARIT OY
017 262 7988
niilo.kuronen@kml-maalari-
s.inet.fi
www.maalauskuopio.fi

MAALAAMO VERNISSA KY
050 533 3764
mruotsa@dnainet.net
www.maalaamovernissa.fi

MAALAU-
S REIJONEN OY
0400 679 836 Sami Reijonen
0400 671 290 Martti Reijonen
maalau.reijonen@gmail.com
www.remonttijamaalausjoensuu.fi

MAALAU- JA REMONTTI-
PALVELU MUJE OY
040 556 8450
juha-petri.muje@telemail.com
www.maalausjaremonttimuje.com

MAALAU- JA SANEERAUS H. SAITSEV
040 553 7996
harri.saitsev@pp.inet.fi

MAALAU- JA TASOITETYÖ PEHKONEN KY
0400 175 977
jouni.pehkonen@mbnet.fi

MAALAU-
SLIIKE KARTTUNEN OY
017 363 1723
info@maalausliikekarttunen.fi
www.maalausliikekarttunen.fi

MAALAU-
SLIIKE LESKINEN KY
050 331 7669
maalau@mikaleskinen.fi
www.maalausliikeleskinen.fi

MAALAU-
SLIIKE P. VIILLAINEN OY
050 313 2931
pentti@viillainen.com
www.viillainen.com

MAALAU-
SLIIKE POJAT OY
050 323 4782
pojat.oy@gmail.com

PINNOITUS-PEKKA OY
040 484 5836
janne.lentz@pinnoituspekka.fi
teemu.kumpulainen@pinnoituspekka.fi
www.pinnoituspekka.fi

PINTAKÄSITTELY VEKANNE OY
044 973 2661
veli-matti.elo@vekanne.fi
www.vekanne.fi

PDHJOIS-KARJALAN MAALAUSSYHTYMÄ AY
0500 750 302
maalauksyhtyma@gmail.com

PRO-PINNOITUS OY
013 413 708
pro-pinnoitus@co.inet.fi
www.pro-pinnoitus.fi

RAKENNUSPALVELU AHOKAS OY
0400 752 662
kai.ahokas@pp.inet.fi
www.maalausjasisustustyo.fi

REMONTECH
044 306 8549
tonipulkkinen3@hotmail.com

TASOITE JA RAPPAUS PETRI RÄSÄNEN OY
041 448 3011
posti@tasotejarappaus.fi
www.tasotejarappaus.fi

Jyväskylän Maalarimestariyhdistys ry

ANTTI K OY
040 560 2813
jari.kontturi@anttik.fi
www.anttik.fi

JÄMSÄN MAALAUUS JA KUNNOSTUS OY
0400 510 548
teemu.hannula@jmk.fi
www.jmk.fi

K-S MESTARITYÖ OY
040 549 2155
tero.saikkonen@mestarityo.fi
www.mestarityo.fi

MAALAUULIIKE PEITSO OY
0400 571 176
mkppeitso@gmail.com
www.peatso.fi

MAALAUULIIKE PASI MAUNUAHO
040 593 4004
pasi@pasimaunuaho.fi
www.pasimaunuaho.fi

MAALAUULIIKE PEKKARINEN OY
010 325 3110
sami@maalauulikepekkarinen.fi
www.maalausliikepekkarinen.fi

MAALAUULIIKE P. RAAPPANA
0400 643 451
pekka.raappana@kolombus.fi
www.raappana.net

MAALAUUSTYÖ KARI POHJA OY
0400 342 101
maalauustyo@kiinteistoinnoirit.fi

RAKENNUS & MAALAUUS KOSKINEN OY
0400 643 642
maalauus.koskinen@elisanet.fi
www.rm-koskinen.fi

RAKENNUS- JA MAALAUUSPALVELU
ÄSSÄMÄKI KY
0400 640 718
assamaki@kolombus.fi

RAKENNUSPALVELU ARTO MATILAINEN OY
0400 543 669
rakennuspalvelu.amatilainen@elisanet.fi

REMONTTIPALVELU TOLAMO OY
0400 195 422
toimisto@remonttitolamo.fi

TASOITUS JA MAALAUUS VIILOS AY
050 526 3406
vesa.viilos@gmail.com

TIKKAPINTA OY
0400 548 521
esa.isotalo@tikkapinta.fi

VAAJASANEERAUS OY
044 581 3363
jukka@vaajasaneeraus.fi
info@vaajasaneeraus.fi

Kaakkois - Suomen pintaurokoitsijat ry

AUTO- JA RAKENNUSMAALAAMO
RÖYSKÖ KY 05
453 4444
sami.roysko@sisustus.inet.fi

E. VOUTILAINEN OY
05 669 0600
e.voutilainenoy@e-voutilainen.fi
www.e-voutilainen.fi

J. PÖLJÖ MAALARIT OY
0400 488 991
jarmo.poljo@gmail.com

KAUSALAN PINNOITE OY
020 787 0980
info@kausalanpinnoite.fi
www.kausalanpinnoite.fi

KARHULAN SANEERAUS OY
044 055 0955
karhulan.saneeraus@gmail.com

KYMERÄ OY
044 290 5545
markku.petman@kymnet.net
www.pintamaalaus.net

KYMERÄ OY
05 228 8777
etunimi.sukunimi@kymera.fi
www.kymera.fi

LAATU-MAALAUUS MUHONEN OY
05 415 2117
posti@maalauusmuhonen.fi

MAALAUUS TIKKA OY
05 456 1195
katri.parkkima@maalauustikka.com
www.maalauustikka.com

MAALAUUS JA PINNOITUS AHTIAINEN KY
050 525 2788
hannu_ahmainen@maalauusjapinnoitus.fi

MAALAUULIIKE E. HEISKANEN OY
05 432 2100
e.heiskanen@e-heiskanen.fi
www.e-heiskanen.fi

MAALAUULIIKE JAANA YLÄ-OUTINEN KY
040 513 6406
jaana.yla-outinen@co.inet.fi

MAALAUULIIKE JORONEN OY
0400 739 169
maalauusliike@joronen.fi
www.maalausliike.fi

MAALAUULIIKE K. VALJAKKA KY
040 589 0358
jari.valjakka@surffi.fi
www.maalausliikevaljakka.net

MAALAUULIIKE KOUKONEN KY
0400 575 663
koukonenky@gmail.com

MAALAUULIIKE PEUHKURI OY
05 411 8370
maalauusliike@maalauus-peuhkuri.fi
www.maalaus-peuhkuri.fi

MAALAUULIIKE PÖNTINEN OY
015 172 272
etunimi.sukunimi@maalauusliikepontinen.fi
www.maalausliikepontinen.fi

MAALAUULIIKE SAMI AHTIAINEN OY
040 551 0564
sami.ahmainen@maalauusliikeahmainen.fi
www.maalausliikeahmainen.fi

MAALAUULIIKE V. LÄÄPERI OY
0400 790 542
maalauusliike@vlaaperi.inet.fi
www.maalausliikelaaperi.fi

MAALIPINTA MERILÄINEN KY
050 541 1777
janne.merilainen@maalipinta.fi

OTAVAN MAALAUUSTYÖ OY
0500 636 783
juha.mesiainen@gmail.com
www.otavanmaalauustyo.fi

PARKETTI- JA MATTOTYÖ
M. MYRRYLÄINEN OY
0500 557 207
mikko.myrrylainen@parketti-ja-mattotyö.
inet.fi
www.parkettimyrrylainen.fi

RAKENNUSPINNOITUS RANTANEN OY
040 540 8977
sami.rantanen@rprantanen.fi
www.rprantanen.fi

RASPAL OY
0400 487 561
jari.pallonen@raspal.fi
www.raspal.fi

SANEERAUS JA MAALAUUS RAAPPANA OY
040 772 1159
saneerausjamaalaus.raappana@pp.inet.fi

TASOITE AHONEN OY
040 506 6396
tasote.ahonen@kymnet.net

TASOITE JA MAALAUUS A & A SAVINAINEN OY
0400 553 411
aki.savinainen@savina.fi
www.savina.fi

TASOITETYÖ TUVIALA OY
040 581 5629
vesa.tuviala@gmail.com

TMI LECKLIN
0500 752 590
tmi.lecklin@kymnet.net

VUOKSEN KORRO OY
0400 254 574
vesa.hannula@vuoksenkorro.fi
www.vuoksenkorro.fi

Kemin Maalarimestariyhdistys ry

KEMIN MATTO- JA MAALAUUSTYÖT V. SOINI KY
0440 588 790
vesa.soini@hotmail.fi

MAALAUULIIKE REIJO KOLPPANEN KY
0400 391 310
Nauskankatu 3, 94600 Kemi
aarni.kolppanen@pp.inet.fi

MATTO JA MAALAUUS J. NIKULA KY
050 435 8773
jorma.nikula@pp.inet.fi
www.mattojamaalausnikula.fi

MAALAUULIIKE URHO REMES OY
0400 690 222
jp.remes@pp.inet.fi

Lahden Maalarimestariyhdistys ry www.lahdenmaalaimestarit.fi

JAN SANEERAUS OY
0500 493 904
info@jansaneeraus.com
www.jansaneeraus.com

KAUSALAN PINNOITE OY
020 787 0980
info@kausalanpinnoite.fi
www.kausalanpinnoite.fi

LAHDEN KIINTEISTÖMAALAUUS OY
03 734 4990
Ketokatu 15, 15810 Lahti
lahdenkiinteistomaalauusoy@co.inet.fi
www.lahdenkiinteistomaalauus.fi

LUJAMAALAUUS OY
050 63564
lujamaalaus@phnet.fi

MAALAUUS JA RAKENNUS A. HARTIKAINEN KY
03 756 2779
maalhart@maalauusjarakennus.fi

MAALAUULIIKE ARI VAINIKKA OY
015 467 543
maalari.vainikka@rivakka.net

MAALAUULIIKE VEIKKO E. NIEMINEN OY
0400 771 994
veikko.e.nieminen@phnet.fi
www.ven.fi

MAALAUUSTYÖ K. NEVALAINEN OY
0400 492 339
Saarnikatu 4 A 2, 15520 Lahti
ki.nevalainen@phnet.fi

MAALAUUSTYÖ T. KUITUNEN OY
0400 492 885
Metsä-Pekkalantie 11, 15610 Lahti
maalauustyo.tkuitunen@phnet.fi

METROHIT OY
0400 716 187
posti@metrohit.fi

RAMO MIA
040 356 6065
jarmo.karppinen@ramomia.fi

SOLMASTER OY
03 780 2363
solmaster@solmaster.fi
www.solmaster.fi

T:MI ASKO KÖTTÖ
0400 491 271
asko.kotto@phnet.fi

VEIKKO SMOLANDER OY
040 595 5963
v.smolander@luukku.com

Länsi-Suomen Pintaurakoitsijat ry

COATING PARTNER
0500 124 580
pauli.mattila@coating.fi

LÄNNEN PINTAKÄSITTELY OY
02 823 9669
jukka.lankinen@lannenpintakasittely.fi

MAALAUSSIIKE HEINO OY
02 822 5361
maalaussiike@maalaussiikeheino.fi
www.maalaussiikeheino.fi

MAALAUSSIIKE VELJEKSET KUTILA
0440 534 094
tero.kutilla@gmail.com
www.veljeksetkutilla.fi

RAUMAN MAALAUSSIIKE JA
RAKENNUSHUOLTO OY
0500 720 836
petri.vuori@raumanmaalaussiike.net.fi
www.raumanmaalaussiike.fi

RAUMAN MAALAUSSIIKE- JA
TAPETOINTIPALVELU OY
0500 325 296
riitta.viljanen@rmtp.fi

SORCOLOR OY
044 350 3929
info@sorcolor.fi
www.sorcolor.fi

Läntisen-Uudenmaan Maalarimestariyhdistys ry

MAALAUSSIIKE H. PESONEN OY
0400 771 258
Reilininkuja 4
08150 Lohja

MAALAUSSIIKE TAPIO LILJA KY
0400 470 373
liljat@dnainternet.net

MAALAUSSIIKE STELMACHER & POIKA OY
0500 511 064
stelmacher.poika@dnainternet.net
www.maalaussiikehlohja.fi

Oulun Maalarimestariyhdistys ry www.oulunpintaurakoitsijat.fi

HAUKIPUTAAN MAALAUSSIIKE- JA
REMONTTIPALVELU KY
0400 736 583
mikko.tienhaara@windowslive.com

HT-MAALAUSSIIKE OY
040 127 2883
htmaalaussiike@gmail.com
www.ht-maalaussiike.fi

JOUNI FYRSTEN OY
0400 770 035
jouni.fyrsten@gmail.com

MAALAUSSIIKE MAHTI OY
040 719 1628
marko.sarkiniva@maalaussiike.fi
www.maalaussiike.fi

MAALAUSSIIKE- JA TASOITETYÖ M. SUOJANEN OY
0400 682 581
mika.suojanen@maalaussiike.fi

MAALAUSSIIKE A. VIINIKKA OY
0400 684 458
aimo.viinikka@gmail.com

MAALAUSSIIKE ARI ERIKSSON OY
0400 991 329
sami@arierikssonoy.fi
www.arierikssonoy.fi

MAALAUSSIIKE M. ANNOLA OY
0400 919 281
matti.annola@gmail.com
www.maalaussiike.fi

MAALAUSSIIKE HAANPÄÄ OY
0400 760 648
maalaussiike.haanpaa@gmail.com
www.maalaussiikehaanpaa.fi

MAALAUSSIIKE TAKKUNEN AY
0400 700 095
toimisto@maalaussiiketakkunen.com
www.maalaussiiketakkunen.fi

MAALAUSSIIKE VELJ. NIINIMAA OY
08 312 1920
veljekset.niinimaa@dnainternet.net

MAALAUSSIIKE R. KURTTI OY
0400 890 662
reijo.kurtti@pp.inet.fi

MESTARIMAALAUSSIIKE SEPPÄNEN & TOIKKA OY
0400 460 886
mikko.seppanen@mestarimaalaussiike.fi

OULUN SEUDUN MAALAUSSIIKE OY
040 963 1269
asiakaspalvelu@oulunmaalaussiike.fi
www.oulunmaalaussiike.fi

PINTAURAKOINTI FINGERROOS OY
050 592 2112
pekka.fingerroos@gmail.com
www.maalaussiike-kokkola.fi

RS-INSTALL OY
0400 762 468
Olaskuja 13 A 1
90900 Kiiminki

SANEERAUS LAAKKO OY
0400 588 323
ilkka.laakko@saneerauslaakko.fi
www.saneerauslaakko.fi

SANEERAUS OLA-ARI OY
0400 870 368
saneerausolaari@gmail.com

T & J MAALAUSSIIKE OY
0400 160 679
info@topmaalaussiike.fi

TERI-MAALARI OY
050 3231370
antti.rannisto@terimaalari.fi
www.terimaalari.fi

TEUVO JÄRVENPÄÄ OY
0400 580 172
teuvo.jarvenpaa@luukku.com
www.teuvojarvenpaaoy.fi

Pohjanmaan Pintaurakoitsijat ry www.ppry.fi

JARIN MAALAUSSIIKE OY
050 305 7326
jari.jaaska@gmail.com
www.jarinmaalaussiike.fi

KAUKOMAALAUSSIIKE OY
0400 368 811
kauko.turunen@kaukomaalaus.fi
www.kaukomaalaus.fi

MAALAUSSIIKE KÖYKKÄ KY
0400 766 958
tero.koykka@hotmail.com

MAALAUSSIIKE LAPIKISTO KY
0400 661 416
marko.lapikisto@pp.nic.fi

MAALAUSSIIKE R. LEHTIMÄKI OY
040 535 7841
info@maalaussiikelehtimaki.fi

MAALAUSSIIKE JARI-PEKKA KORHONEN
040 595 3501
Hirvijärventie 216, 61600 Jalasjärvi
jari-pekka.korhonen@netikka.fi

MAALAUSSIIKE M. PAANANEN
050 542 9167
marko.paananen@pp.inet.fi

PEKAN MAALAUSSIIKE TMI
040 734 7636
pekka.ala-huikka@elisanet.fi
www.pekanmaalaussiike.fi

SOININ MAALAUSSIIKE OY
040 966 3592
Kaurakuja 1, 63800 Soini
janikotanen@hotmail.fi

SOININ SANEERAUS OY
0400 866 053
matti.honkola@soininsaneeraus.fi
www.soininsaneeraus.fi

SEINÄJOEN RAKENNUSMAALAUSSIIKE OY
050 345 2883
jyri.holsomaki@gmail.com

VÄRIPIIRTO OY
06 450 6100
mika.vinni@varipiirto.fi
www.varipiirto.fi

Porin Maalarimestariyhdistys ry www.porinmaalimestariyhdistys.fi

LAATUMAALAUSSIIKE NIEMINEN
044 5211 026
nieminen@laatumaalaus.fi
www.laatumaalaus.fi

MAALAUSSIIKE AR OY
044 369 7391 [Kari]
040 707 6394 [Jukka]
ar@maalaussiikear.fi
www.maalaussiikear.fi

MAALAUSSIIKE SIMULA OY
0500 665 482
jarmo.simula@dnainternet.net

MAALAUSSIIKE TUOMIKOSKI OY
0400 719 595
jyrki.nieminen@maalaussiikekuomikoski.fi
www.maalaussiikekuomikoski.fi

PORIN MAALAUSSIIKE OY
040 551 9107
markku.laikkaja@porinmaalaussiikeoy.fi

PRM YHTIÖT OY
0500 721 815
mika.jarvinen@prm.fi
www.prm.fi

Rovaniemen Pintaurakoitsijayhdistys ry

JF-MAALAUSSIIKE KY
0400 693 808
heimo.flinck@gmail.com
Katajankuja 7, 96910 Rovaniemi

MAALAUSSIIKE LAITILA OY
0400 393 410 [Kari]
040 550 4791 [Antti]
etunimi.sukunimi@maalaussiike.fi

MAALAUSSIIKE- JA TASOITETYÖT J. SINKKONEN
OY
0400 693 266
juha.sinkkonen@ppb.inet.fi
www.maalaussiike.fi

VASTUUREMONTTI OY
0207 498 880
kari.harmanen@vastuuremontti.fi
www.vastuuremontti.fi

Suomen Korroosiourakoitsijat ry www.sku.fi

CORRO-KOLMIO OY
02 529 9590
etunimi.sukunimi@corrokolmio.fi
www.corro-kolmio.fi

E. VOUTILAINEN OY
05 669 0600
e.voutilainenoy@e-voutilainen.fi
www.e-voutilainen.fi

KAUSALAN PINNOITE OY
020 787 0980
info@kausalanpinnoite.fi
www.kausalanpinnoite.fi

LÄNNEN PINTAKÄSITTELY OY
02 823 9669
jukka.lankinen@lannenpintakasittely.fi
www.lannenpintakasittely.fi

MAALAUSSIIKE E. HEISKANEN OY
05 432 2100
e.heiskanen@e-heiskanen.fi
www.e-heiskanen.fi

MAALAUSSIIKE PARTANEN OY
040 736 1117 [Kai]
040 578 0977 [Olli]
toimisto@maalaussiikepartanen.fi
www.maalaussiikepartanen.fi

MASTER FLOOR OY
010 666 3131
lasse.sulanto@masterfloor.inet.fi
www.masterfloor.fi

NURMINEN WORKS OY
09 728 8570
etunimi.sukunimi@nworks.fi
www.nworks.fi

PINTAVILEN OY
03 368 5516
pintavilen@pintavilen.fi
www.pintavilen.fi

RAKENNUS- JA MAALAUSPALVELU
ÄSSÄMÄKI KY
0400 640 718
assamaki@kolumbus.fi

TIKKAPINTA OY
0400 548 521
esa.isotalo@tikkapinta.fi

TRIASOLE PINNOITUS OY
09 347 8860
jari.jussila@triasole.fi
www.triasole.fi

SEINÄJOEN PINTAKÄSITTELY OY
0400 836 166
myynti@pintakäsittely.fi
www.pintakäsittely.fi

VOIKKAAN VUOKRAHALLIT KY
05 388 8088
voikkaan.vuokrahallit@co.inet.fi

VUOKSEN KORRO OY
0400 254 574
vesa.hannula@vuoksenkorro.fi
www.vuoksenkorro.fi

Tampereen Maalarimestariyhdistys ry
www.tremmy.fi

JANNE-TALOT OY
0400 973 721
kuntotarkastusjanne@gmail.com
www.kuntotarkastus.fi

MAALAAMO ORELL OY
03 377 2445
hannu.orell@maalaamoorell.fi

MAALAUSLIIKE PARTANEN OY
040 736 1117 [Kai]
040 578 0977 [Olli]
toimisto@maalauслиikepartanen.fi
www.maalauслиikepartanen.fi

MAALAUSLIIKE TANHUANPÄÄ OY
0400 739 328
tanhuanpaa@jippii.fi

MAALAUSLIIKE VAINIOMÄKI OY
03 255 9500
sami@maalauслиikevainiomaki.fi

MAALAUSPALVELU LAINE OY
0400 730 690
jarmolaine@kolumbus.fi
www.maalau spalvelulaine.com

MAALAUSPALVELU OLLI HIETANEN OY
03 344 4049
maalau spalvelu.ollhiietanen.oy@tpnet.fi

MAALAU SURAKOINTI ISMO WALLEND AHL KY
040 704 487
ismo.wallendahl@iwallendahl.com
www.iwallendahl.com

MASTER FLOOR OY
010 666 3131
lasse.sulanto@masterfloor.fi
www.masterfloor.fi

MESTARI RAMIN TYÖ OY
050 441 3621
rami.karivieri@mestarami.fi
www.mestarami.fi

MIRANTIK KY
0400 908 082
mira@mirantik.fi
www.rakennusliikemirantik.fi

PMK-MAALAAMO KY
0400 632 411
markku.tyven@kolumbus.fi

RAKENNUS-REMONTTI-RÄSÄNEN
050 383 5353
pasi@rakennusrasanen.fi

RAKENNUSMAALAU S TAISTO JOKINEN OY
03 265 6820
rkmjoki@luukku.com

REMONTTIKAKSIO OY
0500 637 496
Käyräkuja 30
33430 Ylöjärvi

RM-MAALAU S JA RAPPAUS OY
050 521 5191
Ruovedenkatu 14 A 5
33720 Tampere

SANEERAUSMAALAU S OY SANTANEN
0400 737 967
saneerausmaalaus@kolumbus.fi
www.saneerausmaalaussantanen.fi

SL RAPPAUS OY
050 598 1144
sami.lankinen@slrappaus.fi
www.slrappaus.fi

SÄVYKULMA KY
0400 627 473
savykulma@gmail.com
www.savykulma.fi

TAMPEREEN MAALAAMO OY
0400 621 262
toimisto@tampereenmaalaamo.fi
www.tampereenmaalaamo.fi

TAMPEREEN MAALAU S JA RAPPAUSTYÖT OY
0400 508 008
jyrki.saesvuoto@tampereenmaalausjarap-
paustyot.com

TAMPEREEN TAPETOINTI JA MAALAU S
040 833 2002
mariannekyronen@hotmail.com

TELAKALLE
050 363 4849
maalau smestari@gmail.com
www.telakalle.fi

TMI HARRI K. ANTTILA
0400 622 300
tmi.harri.anttila@netti.fi
www.harrikanttila.fi

TRIASOLE PINNOITUS OY
09 347 8860
jari.jussila@triasole.fi
www.triasole.fi

TYÖLÄ OY
044 339 9960
tyola.oy@gmail.com

Turun Maalarimestariyhdistys ry
www.turunmaalimestariyhdistys.fi

ETELÄ-SUOMEN MAALAU S-
JA KIIINTEISTÖ OY
0400 227 121
aulis.virtanen@ranolift.fi
www.maalau sturku.fi

JMP YHTIÖ OY
0500 530 408
pekka.nieminen@jmpyhtio.fi
www.jmpyhtio.fi

ILVESKORRO OY
0400 824 792
ilveskorro1@co.inet.fi

KIIINTEISTÖMAALAU S P. JÄRVINEN OY
0400 791 807
petri.jarvinen@pjarvinen.fi
www.pjarvinen.fi

KIRJALAN MAALAU SPALVELU OY
045 675 5349
katja.harberg@kirjalanmaalau spalvelu.fi
www.kirjalanmaalau spalvelu.fi

LOISTOMAALAU S OY
040 872 9751
palmeiomartin@hotmail.com
www.palmeiro.fi

MAALAU S T. JÄRVINEN OY
02 479 6341
Pronssikuja 1,21410 Vanhalinna
tuija.boege@maalau sjarvinen.fi

MAALAU SLIIKE HELIN OY
02 431 7219
ilkka@maalau sliikehelin.fi
www.maalau sliikehelin.fi

MAALAU SLIIKE KAKSIO OY
044 299 4095
info@maalau sliikekaksio.fi
www.maalau sliikekaksio.fi

MAALAU SLIIKE KALLIO OY
044 501 8398
posti@maalau sliikekallio.com

MAALAU SLIIKE MIKA AALTONEN OY
0400 822 074
posti@maoy.fi
www.maoy.fi

MAALAU SLIIKE TIMO RANDELL OY
02 248 1533
timo.randell@saunalahti.fi

MAALAU SLIIKE U. RAJALA OY
0400 784 357
maalau sliike.u.rajala.oy@pp1.inet.fi
www.maalau sliikeurajala.com

MAALAU SURAKOINTI AALTO OY
02 210 7700
jarmo.aalto@maalau surakointiaalto.fi

MR-MAALAU S OY
0400 459 411
mr-maalau soy@pp.inet.fi

OY MILOSAN AB
02 242 4049
ilkka.kallio@milosan.fi
www.milosan.fi

PK URAKOINTI OY
0400 919 767
jarmo.ojanpera@pkurakointi.fi
www.pkurakointi.fi

SALAMASANEERAUS OY
02 435 5001
salamakeskus@salamasaneeraus.fi
www.salamasaneeraus.fi

SANEERAUS JA MAALAU S ERANDER OY
0500 783 389
saneeraus.maalau s@erander.inet.fi

TASOITE- JA MAALAU STYÖT NIKULA KY
050 530 1818
pasi.nikula@tasoitnikula.fi
www.tasoitnikula.fi

TURUN RAPPAUS JA NOSTOLAVAPALVELU
0400 830 051
Puutarhantie 22, 21250 Masku
markku.yrtti@gmail.com

US-MAALAU S OY
040 514 2429
jukka.usitorppa@gmail.com

Lehti pintakäsittelyalan ammattilaisille!

Aikataulu 2019

Nro	Varauspäivä	Ilmestyy
2	3.4.	11.5.
3	218.	2.10.
4	2.11.	14.12.

ilmoitusmyynti

Helsingin Mediamyynnti Oy Tuula Mård
040 757 4062
toimisto@helsinginmediamyynnti.fi

sidosryhmät

päätoimittaja Timo Järvinen
ote@ote.fi

Lisää koulutusta

Liiton toimintakauden keskeisenä kohteena tulee olemaan koulutustoiminta, jonka avulla on tarkoitus antaa informatiota etenkin uudesta irtisanomissuojasopimuksesta ja siihen liittyvistä työnantajan työllistämis- ja lomautusvelvoitteista, työterveyshuoltolain aiheuttamista toimenpiteistä jäsenistölle ja yhteistoimintalain aiheuttamista velvoitteista. Samoin pyritään tehostamaan yritysjohton valmennuskoulutusta yhteistyössä Käsi- ja Pien-teollisuuden koulutussäätiön kanssa.

Maalarilehti 1979/3-4

sana meille – niin toimittamme Teille

Maalarimestarien Oy

Konttori: Narttijärvi 4, Helsinki 02, puh. vaihte 79 04 22. Myynti: puh. 79 21 90
Kokousväenkatu: Narttijärvi 4, puh. vaihte 79 04 22

Myyntialue:
Porhamminkatu 10, puh. 71 28 16 ja vaihte 79 04 22
Narttijärvi 4, puh. 79 64 79 ja vaihte 79 04 22
Satakunnankatu 33, 33210 Tampere 21, puh. 301-11 41 80

Työterveyden pohdinnat

Työterveyslaitos nimesi kesäkuussa sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä työryhmän selvittämään periaatteita, joiden pohjalta voidaan arvioida talonrakennusalan työterveyshuollossa tarvittavat toimenpiteet.

Lokakuussa ilmestyi työterveyslaitoksen julkaisu "Työpaikkaselvitykset ja terveystarkastukset talonrakennusalan työterveyshuollossa". Kirjasessa on käsitelty mm. työpaikkaselvityksiä ja terveystarkastuksia seuraavasti: Työterveyshuollon toimeenpano ja seuranta perustuu työpaikkaselvityksiin, joita työterveyshuoltolain mukaan on suoritettava tarvittaessa terveydenhuollon ammattihenkilöitä apuna käyttäen.

Talonrakennusosalalla työpaikkaselvitysten suorittamisen ongelmana on sekä työtehtävien että työolojen vaihtelevuus. Rakennustyön edetessä työpisteet ja -kohteet vaihtuvat. Työtä tehdään ulko- ja sisätiloissa kaikkina vuodenaikoina. Sää, lämmitys- ja tuuletusmahdollisuudet vaikuttavat olennaisesti työympäristössä esiintyvien kemiallisten ja fysikaalisten häiritteijöiden pitoisuuksiin.

Toisaalta talonrakennusosalalla on tyypillistä se, että eräät työhygieniset ongelmat kunkin ammattialan työtehtävissä ovat yleensä samankaltaisia. Esimerkiksi piikkaus- ja poraustyössä altistutaan melulle ja pölylle - niiden määrä riippuu kuitenkin ympäristöolosuhteista. Altistumista saattaa edelleen vähentää tai lisätä se, että työntekijä työpäivän aikana voi tehdä monenlaisia työtehtäviä. Myös yllättäviä ja poikkeuksellisia olosuhteita esiintyy esimerkiksi saneeraustöissä.

Maalarilehti 1979/9-10

Matkalla Amerikassa

Helmikuussa 1978 osallistui 15 henkinen ryhmä liiton toimitusjohtajan johdolla Stuttgartissa maalausalan messuihin (Farbe/78).

Syyskuun alussa pidettiin Pohjoismaisen Maalarimestarijärjestön kokous Helsingissä. Kokoukseen saapui kaikkiaan noin 80 maalarimestaria rouvineen kaikista pohjoismaista. Virallisen kokouksen lomassa tutustuttiin Hanasaaren Kulttuurikeskukseen, Kaupungintaloon, Suomenlinnaan ja Uspenskin katedraaliin ym.

Liiton 23 jäseninen ryhmä suoritti 11 päivän opintomatkan Yhdysvaltoihin loka/marraskuun vaihteessa.

Ryhmä vieraili New Yorkissa, Chicagossa ja Washingtonissa tutustuen maalausliikkeisiin, maalikauppoihin sekä maalariamattikouluun. Lisäksi ryhmällä oli tapaamisia PDCA:n (Painting and Decorating Contractors Association of America - Maalarimestari-iltoja vastaava järjestö USA:ssa) edustajien kanssa.

Maalarilehti 1979/3-4

Siro

Siro himmeä, Siro satini ja Siro semngloss. Kokoalokkaiset satini- ja -koittomallit erityisesti ammattimiesten käyttöön. Siro himmeä on valkoinen, Siro satini ja semngloss 200 väriä. Monivärisiä koituja.

LAATU MAALI

TEKNOLOGIAN VÄRITTEHTÄJÄ OY
P.O. BOX 10000 HELSINKI SF-00100

Turvallisesti korkealle!

Talbergilla on monta ratkaisua, kun haluatte työskennellä korkealla, turvallisesti. Tässä päällimmäiset tiedot kahdesta hyvästä vaihtoehdosta:

MONTY
Vankka teline. Nousee nopeasti. On helppo kuljettaa.

SAXY
Hydraulinen työlava. Nostaa kerralla jopa 8 m korkeudelle.

TALLBERG
rakennuskoneet

Uusi tapa löytää oikeat sävyt

Teknos on ratkaissut talon ulkomaalausalan kipeän ongelman ja esittää uuden kokonaisen uuden tavan, eli uuden värioppaan, joka antaa sinulle värioppaan ja talonvärioppaan, ja sinä Telematikointa huomaat, että VISA 13 väriä on värien runsaalla. Lisäksi värioppaan on Teknosin Värioppaan maalausoppaan. Se on sinulle uusi värioppaan, joka antaa sinulle värioppaan ja talonvärioppaan.

Käy maalaamassa sinä näet.

TEKNOLOGIA-MAALIT OY

Kaksi menevää uutuutta Winteriltä.

Winter

GRACO
maaluslaitteet siirtopumput
2-komponenttisekoituslaitteet...

Luotettavat ja varmatoimiset. Selkeän ja helppokäyttöiset.

Kysy lisätietoja lähimmästä Suomen Väri myyntikustantista, tai etukäteen toimitustietojen Vantaalta.

SUOMEN VÄRI
Pörkköpuutarjantie, 01510 Vantaa 51
Puhelin 36 02 811

Suomalaista perheyrittäjyyttä jo vuodesta 1951

Parasta ammattilaiselle!

TITAN

TITAN POWRBEAST 7700 E SÄHKÖHYDRAULINEN KORKEAPAINERUISKU

Uuden teknologian digitaalisesti ohjattu hydraulinen pumppu! Soveltuu valmistasoitteiden, palosuojamaalien, pinnoitteiden ja rakennusmaalien ruiskuttamiseen. Maksimipaine 250 bar. Maksimituotto 6,0 ltr/min. Sis. korkeapainepistoolin, 15m 3/8" ruiskutusletkun, kääntösuutinlaitteen ja kääntösuuttimen.

6300,- **Nettohintaan!** alv. 0 % tai rahoitusleasing alk. 184 €/kk*

CURA

CURA 1000-120 VALMISTASOITERUISKU

Tee tasoitetyöt ilman kompressoria valmistasoitteella! Erittäin hiljainen, lähes pölytön, tarkka ruiskutusjälki, kompakti ja helposti liikuteltava. Suunniteltu huoneistosaneerauksiin ja pientalokohteisiin.

Sisältää:

Valmistasoitepumpun, säkintyhjentäjän, 15 m ruiskutusletkun, ruiskutuspistoolin on/off-katkaisijalla, 3 suutinta ja 2 kpl extravaippaa.

5900,- alv. 0 % tai rahoitusleasing alk. 173 €/kk*

*Vuokra-aika 36 kk vaihtuvalla korolla.
Maksuväli 3 kk. Edellyttää positiivista rahoituspäätöstä.
Kuukausivuokra ei sisällä vakuutusmaksua.

RTV-YHTYMÄ OY
www.rtv.fi

. FH42

YHTÄ HYVÄ.

Anzan uudessa karkeiden pintojen **RiMax Elite** telassa on erittäin hyvä maalin nostokyky.

MUTTA PAREMPI.

Uusi **RiMax Elite** tela roiskii vähemmän, peitto on hyvä ja sillä maalaa pitkään.

UUSI!

**TAVALLINEN TELA
KARKEILLE PINNOILLE**

**UUSI RIMAX ELITE TELA
KARKEILLE PINNOILLE**

ANZA

C.E. LINDGREN

www.celindgren.fi

mestarit-express

...jouhevin hankintakanava.

Maalarimestarien Oy

www.mestarit.fi

Helsinki	Niittyläntie 4	0207 8610 22
Helsinki	Hankintapalvelu	0207 8610 23
Helsinki	Hermannin rantatie 12	0207 8610 28
Espoo	Luomannotko 2	0207 8610 30
Tampere	Kuoppamäentie 1	0207 8610 33
Turku	Lukkosepäkatu 14	0207 8610 36
Oulu	Paljetie 12	0207 8610 38